

El setmanari de més difusió de Catalunya

Catalunya Cristiana

"Aquell que no sap d'on ve el seu poble, no sap pas cap on va".

Proverbi indi

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any VI N.º 282

Setmana del 17 al 23 de febrer del 1985

50 Ptes.

AFINANT

Atenció als titulars

Els titulars de la premsa són un "gènere literari" poc estudiat, que jo sàpiga. És una llàstima. Un estudi exhaustiu d'aquesta literatura seria extraordinàriament interessant. Seria curiós i orientador alhora.

Seria bo analitzar-ne el vocabulari, la morfologia, la sintaxi, les mides... i les intencions. (A l'Amèrica Llatina, per exemple, crida l'atenció el mimetisme anglosaxó, afavorit per les agències de premsa, del gènere "Ratas comen oreja niño dice fuente fiable").

Es podria dedicar tot un capítol a la relació cert-fals, informació-desinformació, entre el titular i el contingut de l'article que aquell encapçalava. Ben a desgrat meu em vaig veure "protagonitzant" —com es diu ara— un d'aquests casos de distorsió entre l'encapçalament i la notícia en un dels diaris més seriosos de Barcelona, ara fa justament dos anys.

Aquests darrers dies la premsa ens ha ofert perles de tota mena. L'anunci del Sínode extraordinari i les precisions sobre la teologia de l'alliberament prenen un to en el titular que s'esvaïa totalment llegint, amb calma, l'article:

Però, ¡quanta gent haurà quedat amb la impressió —falsa— del titular!

Joan E. Jarque i Jutglar

SUMARI

10

El segon dijous de cada més, la Catedral de Barcelona es converteix en una escola d'oració dels joves.;

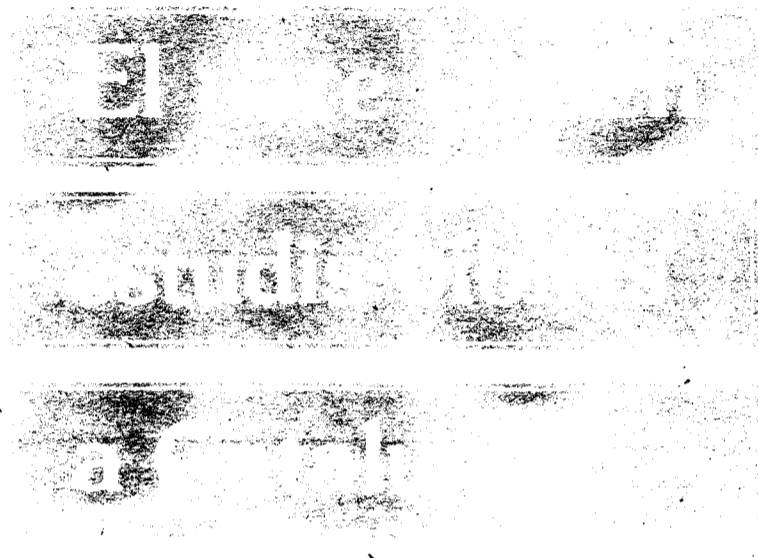
11

Dr. Torrella: "No tenim excusa davant el problema de la fam al món".

Centrals

El pare Ubach, un intrèpid explorador dels països bíblics.

Vint-i-cinc anys de la seva mort

Dimarts vinent, es complirà el vint-i-cinquè aniversari de la mort del pare Bonaventura Ubach, capdavanter dels estudis bíblics a Catalunya. El pare Vicent el definí com a "mestre apassionat per l'estudi de les Divines Escripures".

Devem al pare Ubach la traducció i comentari de catorze llibres de l'Antic Testament: els que formen el Pentateuc, els Llibres Històrics i els Salms. Dins la Bíblia de Montserrat, aquests treballs ocupen una dotzena de volums, el primer dels quals, el Gènesi, inaugurava la col·lecció el 1926.

L'ànima indiscutible del Museu de l'Orient Bíblic de Montserrat fou també el pare Ubach. Les diverses peces que hi són exposades estan molt ben triades. És una veritable antologia d'objectes relacionats amb la Bíblia per aquells, la majoria, que no tenen l'oportunitat de visitar els reculls més complets.

No podem oblidar, tampoc, la seva activitat en el camp de les Esglésies d'Orient i de l'ecumenisme, un aspecte generalment poc conegut.

CATALUNYA CRISTIANA recull totes aquestes qüestions i d'altres que són d'interès en aquest número per retre un modest homenatge a la figura d'un home que segueix viu en la memòria de molts catalans. (Pàgs. centrals i 22-23).

Tres noves ordenacions a la diòcesi lleidatana

El diaconat permanent avança a Catalunya

LLEIDA.- El diaconat permanent és un cos que avança amb fermesa en el si de l'Església catalana com ho demostren les successives ordenacions que se celebren arreu de la nostra terra. La darrera notícia al respecte ens arriba de la diòcesi lleidatana on, des d'ara, es podrà comptar amb la tasca diaconal dels senyors Jesús Orteu, Plàcid Burgués i Andreu Isern.

Jesús Orteu: "Sóc un servidor de la comunitat"

Jesús Orteu és de Juneda, i està casat amb Maria Cortés, de les Garrigues, des de fa 28 anys. El matrimoni viu a Juneda, té nou fills, i treballa en una indústria de pastissos. Com a diaca, es defineix "servidor de la comunitat". Ve de l'Acció Catòlica de Juneda a la qual pertany des de jove. És membre actiu del Moviment Familiar Cristià.

Jesús Orteu

Plàcid Burgués

Andreu Isern

Els estudis de Teologia els ha cursat a l'Escola diocesana de Teologia de Lleida, i també a Lleida ha

seguit els cursos institucionals de preparació al diaconat. Etapa diaconal i estudis teològics que també cur-

saren a Lleida els altres dos diaques permanents.

(passa a la plana 4).

V PELEGRINATGE A TERRA SANTA

Dates: Del 21 de març a l'1 d'abril

Aquesta anada a Terra Santa volem que sigui per a tots els qui hi participin un autèntic pelegrinatge. Per això la pregària comunitària, la celebració de l'Eucaristia, la lectura puntual de l'Evangeli i l'assessorament durant tots els dies de la visita del Dr. Joan E. Jarquè i Jutglar, director de "CATALUNYA CRISTIANA", ens hi ajudaran.

ITINERARI:

Les tres regions de la Palestina dels temps de Jesús: Galilea, Samaria i Judea.

VISITANT: Cesarea marítima (zona romana i zona croada), Haifa, Santuari del Carmel, St. Joan D'Acre, Cafarnaüm, Benaurances, Tabgha, Corozain, Natzaret, Primat de Pere, Tibeiriades, Mont Tabor, Riu Jordà, Sebastia, Nablus, Pou de la Samaritana, Jerusalem.

DES DE JERUSALEM, sortides a: Betlem, Betània, Betfagé, Hebron, Heròdium, Ein Karem, Jericó, Mar Morta, Qumram, Ein Guedi i Massada.

A JERUSALEM: Sant Sepulcre i Calvari, Sant Cenacle, Hort de Getsemaní, Via-Crucis, Litóstratos, Església de les Nacions, Mesquides d'Omar i de l'Acса, etc.

PREU: En principi cal comptar unes 150.000 ptes. que comprenen:

PENSIO COMPLETA: de tots els dies.

VIATGE EN AVIÓ: anada i tornada.

AUTOCAR: durant tota la ruta per Terra Santa.

PREU D'ENTRADA a tots els llocs visitats, i desplaçaments amb taxi, aèri, vaixell, etc.

ASSEGUARANÇA A TOT RISC per a tots els pelegrins.

TRAMITACIÓ DE VISATS TAXES D'AEROPORT

Direcció tècnica: DAT n.º 50; és un producte TURVISA, T-9-M.

Per informació i inscripcions: "CATALUNYA CRISTIANA, c/. València, 244, 2on. - 08007 Barcelona.
Tots els dimecres i dijous, de 10 a 1 i de 4 a 6 (Srta. Maria Figueras). Tels. 215 / 27 39 / 27 84 / 28 05.
La inscripció és oberta. PLACES LIMITADES. Reservat el dret d'admissió.

EDITORIAL

Una curiosa paradoxa

És lamentable, però és així. Avui, en certs ambients catòlics, és de bon to manifestar-se crític i en desacord amb "aquest Papa". Que aquesta actitud l'adoptessin persones agnòstiques o "creients-no-practicants", segons la fórmula de moda, seria fins a un cert punt comprensible. Ara, que se la facin pròpia gent "de missa" és desconcertant. Prou sabem que la superficialitat és un mal greu amb aparences benignes i, per tant, molt extens i de difícil teràpia, però sempre sorprèn detectar-lo en persones en què menys t'ho podries esperar.

L'encara fresc XXV viatge apostòlic de Joan Pau II ha estat una ocasió més per posar a prova la capacitat que té tanta gent de no veure el que és evident. No dubtem a afirmar-ho, ens trobem davant d'un cas flagrant d'obcecació. Tenim al davant retalls de diaris seriosos, d'aquest país i de l'estranger; amb les cròniques de corresponents ordinari —no pas enviats especials— a Amèrica Llatina que han cobert el viatge papal; tenim també a la mà els serveis de les agències de premsa que han informat sobre el fet. Els professionals han complert perfectament amb llur deure: han informat del què han vist i sentit, s'han esmerçat a trametre fidelment a llurs lectors el contingut i el clima d'aquesta sisena visita apostòlica del papa Wojtyla a l'Amèrica del Sud. Doncs bé la lectura, sense prejudicis, d'aquests papers és impressionant. Ara bé, els directors dels periòdics del país no han cregut pas que meressuessin la primera pàgina, i eren de lluny y la notícia més sensacional que tenien damunt de la taula, i no cal dir que les televisions de casa nostra no li han donat més tractament que el d'un fet divers.

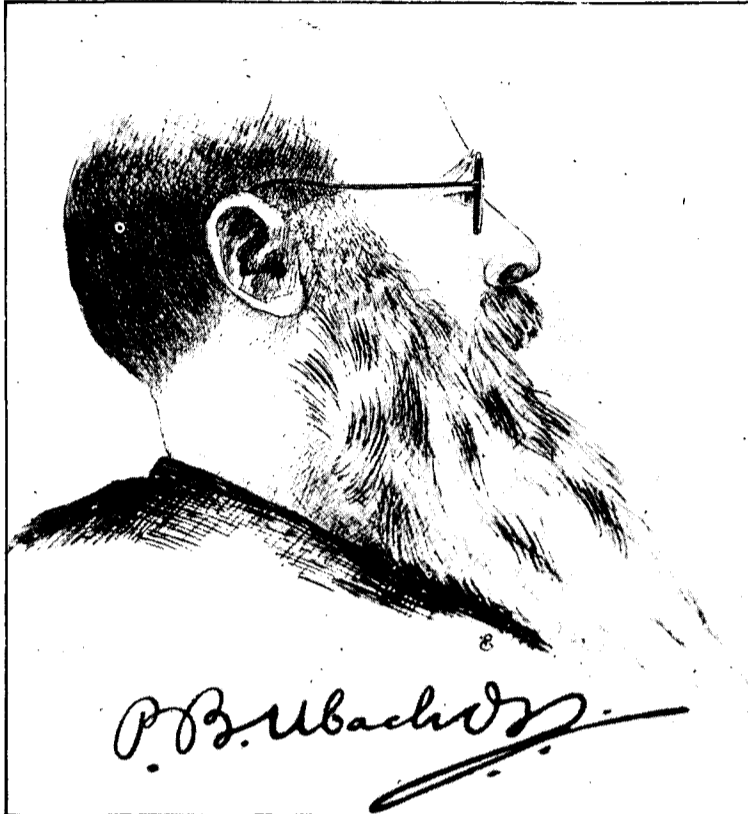
Traduïm d'una agència de premsa estrangera. "El prodigiós carisma de Joan Pau II, una vegada més i més que mai, es manifesta cada dia durant aquest viatge que efectua actualment per l'Amèrica del Sud. La fascinació gairebé màgica que exerceix sobre les multituds entusiasmades que s'aglutinen al seu pas s'ha verificat una vegada més a Veneçuela, a l'Equador i al Perú. Si ell creu sincerament que aquests contactes populars carismàtics poden contribuir a fer arribar el missatge evangèlic, no es veu perquè hauria d'estar-se'n." Podríem omplir pàgines amb paràgrafs com aquest redactats per corresponents no sospitosos de papisme i publicats en periòdics més aviat circumspectes pel que fa a la notícia religiosa.

El contrast es fa encara més sorprenent si hi afegim que les paraules que ha pronunciat el Papa en aquest viatge a favor dels pobres i els explotats i els gestos amb què les ha acompanyat són d'una claredat i d'una contundència extraordinàries. Curt i ras, ens trobem davant d'un Papa d'"esquerra" que no plau a una certa "esquerra" catòlica. Heus ací la paradoxa. Què passa aleshores?

On és el desllorigador d'aquesta contradicció? És què per ventura s'espera que el Papa beneeixi la violència, la guerra santa, renovellant avuit les tan abominades croades d'altres temps —i d'altres coordenades—? O és que voldrien que el Papa beneís el divorci i fes els ulls grossos davant el crim abominable de l'avortament? Veritablement no hi ha pitjor sord que el que no vol escoltar, ni pitjor cec que el que tanca els ulls a l'evidència. I l'evidència és aquesta. L'Esperit indefectible de Jesús ha donat avui a la seva Església, i per ella al món, un successor de Pere ni millor ni pitjor que els seus predecessors —sempre ens hem refusat al joc va de les comparances— senzillament el que li cal. Arreu del món catòlic es va afermant aquesta convicció. Sols que amb això, com en tantes altres coses, per les nostres latituds anem inconscientment amb un considerable retard.

Al servei de la Paraula

"Mestre apassionat per l'estudi de les Divines Escripures". "Intrèpid explorador dels països bíblics". El P. Vincent —mestre eximi a l'Escola Bíblica de Jerusalem— caracteritzava amb aquestes paraules la personalitat de qui durant mig segle li fou entrançable amic, el P. Dom Bonaventura Ubach i Medir, monjo de Montserrat, patriarca dels estudis bíblics moderns a Catalunya.

Enamorat de la Bíblia. La passió del P. Ubach per conèixer i fer conèixer el Llibre sant li venia de l'amor a Aquell en qui tota la revelació bíblica convergeix. Amor que va respirar ja des de la infantesa en una llar serenament cristiana (dels deu germans, cinc es consagraren al Senyor en la vida religiosa). Batejat, tres hores després de néixer, a la Catedral de Barcelonà. Novici als quinze anys a Montserrat. Profes de vots solemnes quan en tenia vint-i-un, al principi d'aquest segle. Ordenació sacerdotal, dos anys més tard, a Santa Maria del Pi. Català de soca-rel, montserratí sempre. En iniciar la publicació del gran comentari a la Bíblia, el dedicava joiosament "a Madona Santa Maria de Montserrat, la bruna i formosa Esposa dels Càntics...".

La majestuosa renglera dels trenta volums de "LA BIBLIA DE MONTSERRAT" (així l'anomenen arreu) jo la veig com un monument al P. Ubach, més perdurable que els de marbre o bronze. Portar a terme una "versió, comentari i il·lustració de tota la Sagrada Escripura" fou la ideal·lull que, des del començament dels estudis teològics, orientà com un estel la seva vida. N'havia exposat el projecte, ja l'any 1913,

a un Capítol de la Província Espanyola dels Benedictins. EL projecte cristal·litzà, amb l'actual forma concreta i en llengua catalana, l'any 1924, quan el va proposar al P. Abat Antoni M. Marçet i va rebre d'ell l'aprovació entusiasta, una benedicció generosa, encoratjament i certesa de comptar amb els mitjans necessaris. Fins aleshores, en la vida del P. Ubach, tot havia conduït vers la preparació; tot, de llavors ençà, fou realització de la gran obra. Preparació els anys juvenils d'estudi a l'École Biblique de Jérusalem, amb la consegüent amistat i mútua comunicació científica amb mestres excepcionals com els PP. Lagrange, Vincent, Abel i d'altres; els intensos anys de docència a Montserrat i a Roma; l'heroic pelegrinatge per tots els indrets relacionats amb la Bíblia i la sol·licita recollida d'objectes amb els quals pogué iniciar (any 1911) i successivament enriquir el Museu Bíblic de Montserrat; els nombrosos escrits; la confecció d'un immens arxiu fotogràfic... A partir de 1924, tot fou plena dedicació al comentari. Amb la joia de veure's rodejat d'un selecte equip de monjos col·laboradors i fins de tenir (des de 1929/30) una casa pròpia on treballar —presència activa de Montserrat al cor de la Terra bíblica, Jerusalem. L'any 1926 sortia el primer volum, el Gènesi. L'elaboració de l'obra completa haurà durat, amb fidel paciència, més de mig segle.

En el decurs d'aquest mig segle, l'estil de l'exegesi bíblica (també i de manera peculiar entre els catòlics) s'ha anat modifi-

cant i matisant en multitud d'aspectes. Al conjunt de la gran Bíblia de Montserrat li passa com a moltes catedrals, que són alhora testimoniatge de fidelitat al pla inicial i d'adaptació als nous criteris i procediments tècnics que predominaven successivament a mida que la catedral s'anava construint. Cal agrair als monjos biblistes que han continuat l'obra, el fet exemplar que el comentari iniciat pel P. Ubach romanguí sempre fidel a si mateix tot i acceptant en cada moment amb assenyat criteri els nous corrents exegetics que una millor comprensió dels problemes anava introduint. Dom Bonaventura Ubach ancià comprenia, com tots els grans mestres, (i fins defensava si calia; en sóc testimoni...) els joves que, fidels al mestratge, s'obren a nous horitzons.

Com en bastantes catedrals, també en el comentari a tota la Sagrada Escripura tal com el va somniar el P. Ubach hi resta un sector definitivament inacabat: la sèrie de volums d'"il·lustració, limitats (per insuperables problemes d'ordre pràctic) al Pentateuc. Enamorat de la Bíblia, estimava amb passió la terra que en fou bressol. Cada línia del text li evocava una simfonia d'impressions directes que ell havia viscut. Espais geogràfics, indicis arqueològics. Impressions viscudes, que volia comunicar al lector per mitjà de la fotografia. Considerava que la il·lustració fidel del text bíblic és un complement normal de la seva versió i comentari fidel.

Recordo com si fos avui les hores de conversa afectuosa que ens va dedicar, un dia de les vacances nadalenes de 1951, a Mn. Termes i a mi. Feia poc havia traslladat els llibres, manuscrits i arxiu fotogràfic de Jerusalem a Montserrat. Ens donava consells amb vista al nostre primer viatge als països bíblics. Venerable com un patriarca. Transparència sobrenatural de pau, senzillesa i humilitat. Fullejava amb nostàlgia amorosa els quaderns on tenia anotades, fins als més petits detalls, totes les experiències dels seus heroics viatges (com ens feia reviure aquells moments del 1926, quan, expoliat de tot, uns bandolers el volien matar en la pregonesa de l'Arnon!). Va parlar amb especial unción religiosa del Salteri, el seu llibre predilecte; tenia a l'arxiu fotogràfic una il·lustració adient per cada un dels versets.

Tota la vida al servei de la Paraula. Oració, estudi, mestratge. Avui hi ha un esplèndid floriment d'estudis bíblics a Catalunya. Per això recordem a qui en fou insigne capdavanter. Felicitat el poble que té memòria!

Isidre Gomà i Civit

Catalunya
Cristiana

Redacció y Administració: C/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona
Tels. 215 / 27 39 - 28 05 - 27 84

Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Impressió: Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L.
Dipòsit Legal: B. 14.387/79

Subscripcions anuals:

Catalunya: 2.500 pessetes; resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 3.000 pessetes.
Europa: 6.000 pessetes.
Amèrica: 7.750 pessetes.
Àfrica, Àsia i Filipines: 8.500 pessetes.
Oceania: 11.000 pessetes.

Difusió
controlada
per O.J.D.

(Ve de la primera plana).

La d'Andreu Isern, una opció assumida per tota la família

Andreu Isern, casat amb Mercè Gausí, i tenen cinc fills. Llicenciat en Ciències Químiques, és professor del Col·legi Sant Jordi i de l'Episcopal.

La decisió de preparar-se per al diaconat no la va prendre a nivell de família; ell sol. Fou assumida la seva decisió per tota la família, havent estat el matrimoni molt respectuós

sempre amb les opcions dels fills, i aquests han comprès bé l'opció diaconal del pare. Quant a ser casat i ser diaca diu que no hi ha cap incompatibilitat, és més, el fet de ser casat pot facilitar el servei diaconal.

Plàcid Burgués, treballa en grups d'adults

Plàcid Burgués està casat amb Loreto Mateu, i són pares de dos fills. Treballa a la Telefónica i és el director de Caritas diocesana.

De fa molt temps treballa en grups d'adults i a l'HOAC. Preocu-

pat per l'educació cristiana dels seus fills, i com que anaven a una escola en la qual no s'ensenyava religió, ells, amb altres pares interessats per l'educació cristiana dels fills formaren un grup per fer-los una catequesi i preparar-se també els pares.

Ell i la seva muller tenen molt assumit com a parella el fet del diaconat. Els fills, encara que no els ha sobtat la decisió, no l'acaben de comprendre però la respecten.

Loreto, la muller de Plàcid, parla amb entusiasme del seu marit "diaca" que estima molt, compliran 24 anys de matrimoni, i no el veu ni el

mira amb ulls diferents d'abans: sempre és l'espòs.

Ordenats pel Dr. Malla

La cerimònia d'ordenació de Jesús Orteu se celebrà a Juneda, a la parròquia. L'Andreu i el Plàcid foren ordenats a la catedral de Lleida. Les dues ordenacions foren oficiades pel Dr. Ramon Malla, bisbe de Lleida, concelebrant amb ell nombrosos sacerdots, i assistint diaques permanents d'altres diòcesis. Mons. Ramon Buxarrais, bisbe de Màlaga, català, president de la Comissió de l'Episcopat espanyol que vetlla sobre el

diaconat permanent envià un telegrama de felicitació, d'adhesió i d'acollida dels nous diaques.

Les esposes, els fills, amics i membres de les comunitats parroquials, de moviments apostòlics i altres, ompliren el temple de Juneda i la catedral de Lleida, participant amb gran emoció en tota la cerimònia.

Andreu, Jesús i Plàcid, i tota la diòcesi que amb vosaltres es veu enriquida amb la gràcia del servei ministerial del diaconat permanent, l'enhorabona!

Jaume Montaña

CARTES

El contenidors verds, una altra funció social?

Fa més d'un any que l'Ajuntament de Barcelona va tenir la idea preclara d'instal·lar a molts carrers uns contenidors verds per recollir el vidre. ¡Bona pensada!, car ens dona la garantia, que no trobarem trossos de vidre pel carrer que podien anar en perjudici dels ciutadans i sobretot de gent menuda i que a més es una salvaguarda, per a tots aquells que fan la feina de recollir les escombraries.

Fins aquí, els contenidors s'han prou justificat, però ara ja ens donen sorpreses agradables: l'Ajuntament informa en cartells que del vidre recollit, en valoraran 8.300.000 ptes. de matèria recuperable per aquest any 1985. Això és una mitjana de 830.000 pessetes per districte municipal, que es pensen destinar a obres de millora, equipaments, activitats culturals o esportives, etc. dels barris.

Tenint present que les obres de millores municipals, ja es deuen planificar per pressupost a curt o mitjà termini des de la nostra Casa Gran, crec que aquesta "gangeta" és podria deixar a part, destinant-la a subvencionar proporcionalment a cada districte, aquelles entitats de funcionament amateur o amb una mínima despesa de manteni-

ment, gràcies al treball voluntari, que es dediquen a fer el món més humà, pal·liant les necessitats més urgents. Seria un gran pas a partir d'una petita cosa i probablement en sorgirien d'altres. Els contenidors serien, doncs, un testimoni de germanor ben entesa.

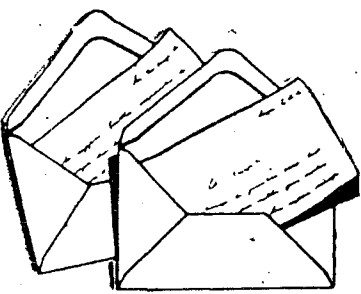
Penso que els veïns de cada barri, estarien més estimulats a l'hora de recollir el vidre, car el destinatari de la guardiola, serien unes Entitats i uns problemes coneguts i que, d'altra banda, al Sr. Alcalde i als Srs. Regidors els permetria d'ampliar la seva tutela de MAGS socials. I tot el que diem aquí val també per altres ciutats, viles i pobles del nostre país amb unes condicions semblants a les dels barcelonins.

P.

☆☆☆

Prec al senyor Francesc A. Picas

Havent-me agradat força els "Punts d'estudi sobre la història de Catalunya del 1936 al 1939", de FRANCESC A. PICAS, publicats en quatre setmanes (entre novembre i desembre de 1984), a la vegada de pregar-li que ho trameti a l'autor aquestes ratlles, agrairé que si ha fet algun llibre o estudi més extens sobre la ma-

teixa matèria de la nostra Història em facilitin nom, dades i manera d'adquirir-lo.

Josep M. Juncosa

☆☆☆

Televisió i cultura

Es evident que a casa procurem no mirar el "show de la família Pera" que emet TV-2 circuit català, perquè acostuma a ser poc agradable (moltes persones també m'ho han confirmat).

Però el dia 5 de gener, quan vàrem posar aquest canal encara no s'havia acabat el tal "show" i en aquell moment el protagonista estava en pantalla fent de dona pública i vaja! va ser del tot igno-

miniós i degradant la seva actuació pel diàleg i gestos desvergonyits, paraules brutes, que si li havien tocat...

I tot això en un programa a les 3 de la tarda, en una hora que essent dissabte molta mainada mira la tele. Però, què se'ls ensenya als nostres infants i adolescents? És que no hi ha alguna persona responsable per determinar que és completament incorrecte presentar un programa així i en aquesta hora?

El dia 12, en el programa de TV3, "tres i l'astròleg" els presents a l'estudi eren la majoria nens i nenes. Una de les proves a realitzar pels concursants era fer diana, però en una taverna, i quin espectacle tan baix i havia en aquell lloc, i les noies, com anaven... I tot això de cara als infants...

Jo ja tinc molts anys i potser mai tan com ara havia sentit parlar de cultura, però es molt deplorable, principalment en el que fa referència a la petita pantalla que entra a totes les llars i que tant de bé podria fer i ensenyar, que d'aquesta paraula malauradament massa vegades sols en facin servir les tres primeres lletres, com ben gràficament ho va demostrar TV3, el 28 de desembre a las 21 h. en el programa "Digui, Digui..." i que en lloc de donar una lliçó perquè tots millorem la nostra parla, fos de lliit i total nuesa de la persona, el pro-

tagonista.

I tothom ja comença estar cansat de sempre la mateixa cosa.

Gironès

☆☆☆

Des d'Oxaca, Mèxic

Distingit Sr. Administrador, us comunico que des de Calella-Pineda rebreu un gir postal de 7.750 pessetes per a renovar la nostra subscripció a CATALUNYA CRISTIANA per l'any 1985.

Us felicitem per la continuïtat del setmanari; malgrat estar lluny de la nostra terra, en rebre'ns sentim units a tot allò que passa a Catalunya i altres notícies que hi poseu. Desitgem que el setmanari tingui molts anys de vida.

Com que els escolapis tenim aquí Col·legi i Parròquia, creiem que podem continuar pagant la subscripció per via aèria, i sense la rebaixa de missioners, per ajudar-vos una mica.

També pensem que continuarem amb el mateix nombre de subscriptors i lectors si la pugeu 25 pessetes, millorant-lo i pagant més els col·laboradors, ja que tot va pujant i allò que val i agrada, es paga amb gust.

P.P. Escolapis
Institut Carlos Gracida

AVISOS I COMUNICATS

Pasqua Missionera 1985.— Organitza: Missioners Combonians. Finalitat: celebrar la Mort i la Resurrecció del Crist, la seva Pasqua, en clau missionera. Participants: joves de 18 a 30 anys, que sentin la necessitat d'aprofundir en el misteri de Jesús de Natzaret. Dates: dies 4, 5, 6 i 7 d'abril. Comencem el dia 4 a les 4'30 de la tarda; acabem el diumenge, dia 7, a les 11 del matí. Pensió: 2.900 ptes. Per informació: c/ Feliu Codina; 59, 08031 - Barcelona. Tel. (93) 427.85.77.

Centre Cristià dels Universitaris.— Els dimarts 19 i 26 de febrer, a les 8 del vespre, conferències a càrrec de Mn. Ballarín sobre: "Persona i Església", al CCU (Centre Cristià dels Universitaris), c/ Villarroel, 81.

BAIX LLOBREGAT. Cicle de Conferències sobre: "L'Apostolat dels laics".— Dilluns, dia 25 de febrer, 4ª Conferència. Tema: "El compromís temporal dels cristians", a càrrec de Joan Rion i Tomàs, monjo de Montserrat. Lloc: "Sala Joan XXIII", de la Parròquia de Sant Baldri, de Sant Boi de Llobregat. Horari: de 9 a 2/4 d'11 del vespre.

Parròquia de Santa Maria del Pi.— Dia 21, dijous, a les 20'30, Conferència a càrrec del P. Josep Mª Martí, escolapi, sobre el

tema: "La Petita Comunitat i l'Església Universal, relacions". Dia 24, diumenge, a les 10, Jornada de reflexió i pregària, dirigida pel P. Ferran Guillen, escolapi. A les 12, Missa parroquial, i a la tarda, assistència a Vespres en un monestir de contemplatives.

Unió Eucarística Reparadora.— El dimarts, dia 19 de febrer, l'UNER celebrarà el seu encontre mensual. Dirigirà la Trobada el consillari diocesà Mn. Francesc de P. Sala, el qual presidirà l'Eucaristia. Els actes començaran a les 5 de la tarda, a la "Casa de Natzaret", c/ Verge de la Salut, 26. Tel. 213.01.82. Poden assistir-hi totes les persones que vulguin aprofundir en l'amor i el coneixement de l'Eucaristia.

Institut de Teologia i Humanisme.— Les classes del mes de febrer començaran el dia 26, a les 19'30, a càrrec del Prof. Vicenç Borràgan O.P., sobre el tema: "Èxode, alliberament i pasqua". Informació i inscripcions: "Sala Penyafort", c/ Bailén, 10. Tel. 246.33.00.

Inici de la Quaresma a la Catedral.— El Dimecres de Cendra, dia 20 de febrer, a les 7 de la tarda, el Cardenal-Arquebisbe iniciarà el temps quaresmal a la Catedral, amb la imposició de la Cendra i la celebració de l'Euca-

ristia. Amb l'homilia començarà també la predicació quaresmal que tindrà lloc tots els dimecres i divendres a la Missa vespertina i culminarà amb una setmana de Conferències quaresmals, la temàtica i horari de les quals serà anunciat oportunament.

Jornada d'Iniciació a la Pregària.— El Grup de Joventut d'ANFE, invita a tots els joves que vulguin compartir amb ells la seva experiència de Pregària i Adoració, a la Jornada d'Iniciació que tindrà lloc al Casal Bellesguard. Començarà el dissabte, dia 23, a les 4 de la tarda, i acabarà el diumenge, dia 24, a les 6 de la tarda, amb la celebració de l'Eucaristia. Per informació: CEDAIR, c/ Aragó, 268, tel. 216.02.13, de dilluns a divendres i de 6 a 8 del vespre.

Centre d'Estudis Pastoralis.— Cursets quaresmals. "El discerniment cristià", a càrrec del P. Josep Rambla, s.j., tots els dijous del 21 de febrer al 28 de març, de 4'30 a 5'30.— "El camí psicològic de la identitat cristiana", a càrrec del P. Antoni Gomis, claretia; tots els dijous, del 21 de febrer al 28 de març, de 5'45 a 6'45. Per informació: CEP, c/ Rivadeneyra, 6, 3ª planta. Tel. 317.48.58 - Barcelona 08002.

Fraternitats de Betània de

Carles de Foucauld.— Us invitem a compartir el nostre "Dia de desert" (recés), el proper dia 24 de febrer, de les 10 del matí a les 7 de la tarda, amb el tema: "L'esperança, virtut teològica"; dirigirà el P. Eusebi Mansilla. Lloc: c/ Trafalgar, 70, 1er. 1ª. Tel. 302.71.77. Es prega avisar amb antelació.

Oficinistes O.C.O. - c/ Rambles, 122 - Barcelona.— RECÉS D'ENTRADA A LA QUARESMA. Dissabte, 23 de febrer, a la Casa d'Exercicis de Sant Ignasi de Sarrià. Començarà a les 11 del matí i acabarà a les 6 de la tarda. Serà dirigit per Mn. Miquel Albà. Aviseu amb temps la vostra assistència.

CONFERÈNCIES QUARESMALES. Se celebraran els dies 12, 13 i 14 de març, a 2/4 de 8 del vespre, als nostres locals de l'Associació. Seran dirigides pel Rvd. Francesc de Paula Sala i Arnó.

"EL RELAXAMENT COM A PROCÉS D'INTERIORITZACIÓ". De les 7 a 2/4 de 9 del vespre, dels dies 6 i 7 de març, a càrrec del P. Enric Seguí, s.j.

SOLSONA

Nova tanda d'Exercicis per al Poble de Déu.— Se celebrarà a

la Casa d'Exercicis de la Cova de Sant Ignasi, de Manresa. El Sr. Bisbe de Solsona, Mons. Miquel Moncadas, dirigirà personalment aquesta tanda, del 15 de març (tarda) a 19 (migdia). És oberta a tothom: Joves, adults, tercera edat, matrimonis, sacerdots, religiosos/es... Per a tots uns experiència de Déu sempre jove, i un retorn a les fonts del cristianisme. És necessari portar la Bíblia (Antic i Nou Testament). Les despeses de pensió són cobertes de manera anònima i voluntària. Inscripcions: Cova de Sant Ignasi, de Manresa. Tel. (93) 872 04 22.

GIRONA

Cursets de Cristiandat. Diòcesi de Girona.— El dia 22, a les 10 del vespre, al Col·legi "Bisbe Cartanyà" de Girona, celebrarem una "Ultraia", trobada de cristians a la que tothom hi és invitat.

Del 7 al 10 de març, a la Casa d'Espiritualitat, de Banyoles, tindrà lloc un Curset de Cristiandat. Hi són invitats tots els cristians. Per informació: Secretariat de Cursets de Cristiandat de Girona.

Catalunya

Consumim 30.000 milions de pessetes en peix

Catalunya ha consumit durant l'any 1984 més de cent mil tones de peix. Només a Barcelona la mitjana de consum de peix és de trenta-quatre quilos per persona, fet que suposa un dels índexs de consum de peix més alts registrats no solament al nostre país, sinó també a la resta d'Europa. A Tarragona i a les seves comarques, la mitjana de consum és superior als vint-i-cinc quilos de peix per persona i a Girona i Lleida, l'índex de consum de peix s'apropa als vint quilos per persona. Un càlcul aproximat, que situa la mitjana del preu del quilo de peix és de tres-centes pessetes, indica que Catalunya ha gastat l'any 1984 més de trenta mil milions de pessetes en la compra de peix fresc i congelat.

Sense llicència la meitat de les fàbriques de Badalona

Gairebé la meitat de les empreses industrials de Badalona no tenen permís municipal d'obertura o d'instal·lació industrial. Ho ha descobert l'equip de funcionaris que fan el cens industrial. Això no vol dir que aquestes empreses sense llicència no paguessin la llicència fiscal. De les cinc mil indústries registrades a l'Ajuntament, n'hi ha més de dues mil que per l'agost passat havien desaparegut.

Greu reducció del pressupost de l'aeroport del Prat

L'aeroport del Prat podrà comptar, per a aquest any, amb un pressupost de cent noranta milions de pessetes en concepte d'inversions o crèdits de conservació de les instal·lacions. Segons Moisès Valdesogo, director de l'aeroport, s'havia demanat un pressupost de quatre-cents milions. La forta davallada presupostària —l'any passat de-

passava els tres-cents milions per a aquest tipus d'inversions— farà que les reparacions siguin enguany les més prioritàries les que tenen relació amb els ajuts a la navegació aèria.

"Ens han deixat només els contractes de neteja; els contractes de manteniment de cintes i les adquisicions de tubs fluorescents, lluminosos..."; d'obres, pràcticament cap: per a reparació o conservació d'edificis, de carreteres... res. No sé com s'han distribuït els crèdits. Jo encara no m'ho explico", ha manifestat Moisès Valdesogo.

Repoblació forestal als Ports de Beseit

La Direcció General del Medi Rural de la Generalitat de Catalunya està aplicant un pla de repoblació forestal als contraforts de la serra de l'Espina, al massís dels Ports de Beseit. Aquesta zona, que està situada als municipis de Paüls (Baix Ebre), Horta de Sant Joan i Prat de Compte (Terra Alta) resultà afectada per un paorós incendi forestal durant l'estiu de l'any passat.

Les espècies vegetals perjudicades pel foc foren els pins, les alzines i la muntanya baixa. La població arbustiva més perjudicada fou el pinar, que és precisament la més abundant en els conjunts orogràfics de les comarques meridionals de Catalunya.

Espanya

Mig milió de treballadors afectats pel nou salari mínim

Més de mig milió de treballadors espanyols es veuen afectats per la revisió del salari mínim aprovat pel Consell de Ministres, que queda establert en 1.239 pessetes diàries o 37.170 mensuals. De les 519.125 persones que tenen aquest nivell salarial, entre el vint i vint-i-dos per cent són treballadors eventuals o temporers.

Tots els sindicats han manifestat la seva disconformitat amb la pujada decretada pel Govern. L'executiva d'UGT expressa el seu total desacord per considerar que l'incre-

ment del 6,99 per cent és una decisió "profundament insolidària per a aquells més desfavorits".

La indústria gràfica exportà 7.000 milions de pessetes

La indústria espanyola d'arts gràfiques assolí una venda a l'estranger per valor de 7.000 milions de pessetes l'any 1984, segons les dades facilitades per Graphispac 85, saló internacional de les arts gràfiques, que se celebra al recinte ferial barceloní. Aquesta indústria compta a Espanya amb 7.500 empreses i genera uns 90.000 llocs de treball. La seva facturació anual puja uns 350.000 milions de pessetes.

Món

Gibraltar equipara els residents espanyols amb els de la CEE

Els set representants del Partit Socialista en l'oposició, que encapçalava Joe Bossano, abandonaren el Parlament moments abans de celebrar-se la votació final de la llei que reconeix als ciutadans espanyols a Gibraltar els mateixos drets que els dels països de la CEE. La mesura dels diputats de l'oposició fou presa en senyal de protesta contra allò que, entenen, representa drets restringits concedits per

l'esmentada llei.

La reforma legislativa aprovada posa especial accent en l'equiparació relativa a l'adquisició de béns immobles, vàlida en les titulacions professionals i qüestions dels subsidis familiars i de la Seguretat Social.

400 opositors iranians executats

400 presos polítics iranians, la majoria simpatitzants dels Mujahidins del Poble, foren executats a la presó d'Evin, a Teheran, durant la primera setmana d'enguany, segons un comunicat d'aquesta organització, que dirigeix Massud Radjavi, publicat a París.

ARA MATEIX

Carnavals municipals

En aquests dies de carnaval tindria lloc, segons algunes teories, un esclat irrefrenable de l'avidesa de plaer, reprimida tot l'any per les normes morals i socials i amenaçada, encara, per la quaresma imminent... Les mateixes teories, fent una curiosíssima figuereta progressista, ens conviden a avançar cap a un parell de milers d'anys... enrera, a la recerca de les deus incontaminades del paganisme. No es tractaria ja de la lògica recuperació de tradicions devastades pels tripijocs polítics, sinó de veure en el cristianisme una espècie d'exèrcit d'ocupació que estrafaria el rostre autèntic dels pobles europeus... Aquestes teories, tan brillants, no precisen prou bé fins on hem d'arribar, de recuperació en recuperació: fins als gladiadors i les feres dels circs romans, per exemple, i fins a la restauració de l'esclavitud...?

Com era de preveure, l'eficàcia d'aquesta campanya de mentalització ha estat mínima. La població que va a divertir-se per carnaval ho fa sense referències filosòfiques, com qui va a una festa més. Val a dir que la sensació de viure en una societat moralment coercitiva avui només la tenen comptats, i selectes, intel·lectuals. La majoria de la gent pensa més aviat que la disbauxa és massa tolerada i clama per mesures de vigilància més eficaces. I pel que fa a la quaresma, ni els més entossudits a rememorar les severitats de l'antiga litúrgia aconseguen de fer-la veure com un enemic públic.

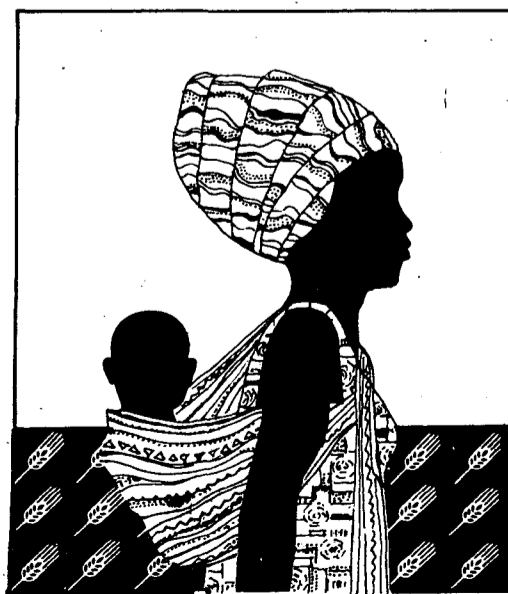
Potser és a causa d'això que algunes autoritats municipals s'han sentit obligades a incloure en els seus pressupostos d'educació la promoció dels carnivals. Tinc a la vista el material tramès a les escoles per un ajuntament important de l'àrea barcelonina, destinat, sens dubte, a protegir l'espontaneïtat amb què els nens sen-

ten aquests dies la necessitat de trencar totes les convencions. És un treball difícil, per cert. D'una banda, s'han produït canvis en els costums eclesials que dificulten la comprensió d'explicacions com aquesta, del material citat: "el capellà duia sobre la sotana, en lloc de roquet, una camisa...". Si la sotana ha esdevingut insòlita, ja em direu el roquet... (Ja s'ha donat el cas divertit d'algun nen acudint ingènueament a la parròquia a demanar per favor una sotana per al carnestoltes...). Però, d'altra banda, hi ha un problema encara més difícil: suprimir a la majoria d'escoles l'ensenyament de la religió, com fer entendre els contrastos enterrament de la sardina-abstinència, quaresma-carnestoltes, o el sentit d'una comitiva amb salmòdies parodiades? Gairebé es podria dir que una bona informació sobre el carnaval en demanaria una de prèvia sobre la quaresma, i em temo que, en arribar a aquest punt el pressupost municipal s'estroncaria.

Sempre hi ha coses prou entenedores, tant mateix, com aquestes que copio del mateix material educatiu ja esmentat: "La disfressa més típica és la d'inversió: l'home disfressat de dona i la dona disfressada d'home, que posava de manifest una forma de rebel·lió —encara que fos passatgera— contra l'autoritat de l'Església. Aquesta de seguida sentia ferums de sofre i oposava a l'alegria en llibertat les llatinades dels exorcismes". Aguda lliçó d'història!

És ben cert que els carnivals, com a festes populars i desimboltes, poden gaudir d'èxit i de vida llarga. Però l'intent de fer-ne la corretja de transmissió d'uns certs esquemes ideològics resulta francament anacrònic i forçat.

J. Carrera Planas

Mans Unides CAMPANYA CONTRA LA FAM

el desenvolupament allibera l'home

DONATIUS:
Banca Catalana (Central)
Caixa Barcelona (Ag. 200)
Caixa Pensions (Central 900)
Caixa Catalunya (Central)

Mans Unides

Campanya contra la Fam
Rambla Catalunya, 32, 1.ª, 1.ª
Tel. 318 08 87 - 08007 Barcelona

Nom .....
Adreça .....
Ciutat ..... C.P. ....
Prego m'enviïn més informació sobre M. U.

Viatge del Papa a Centre-amèrica

(II)

La persona està per damunt

EQUADOR

“La primera jornada de Joan Pau II a Equador es desenvolupà en un clima de massiva participació del poble, calculant-se en un milió de persones seguint el Papa per tots els llocs”, escriu un enviat especial. Els 6.000 homes de l'Exèrcit i la Policia foren reforçats per motius de seguretat, però la multitud trencà diverses vegades els cordons i el Papa es va veure literalment comprimit.

Dimecres, dia 30 de gener: Quito

A les 8,15 hores, en baixar de l'avió, besà terra equatoriana, commovent els cors dels vuit milions i mig d'habitants, el 94 per cent catòlics. Fou a l'aeroport de Quito. El president de la Repùbli-

ca, León Febres Cordero s'agenollà besant la mà del Sant Pare.

Trobada amb els joves

“Allunyeu-vos de la droga i de la violència”

La primera trobada del Papa fou amb els joves a l'estadi Ata-

hualpa, acudint-hi més de seixanta mil nois i noies. Entre d'altres coses Joan Pau II felicità els joves “perquè sé que esteu decidits a no seguir camins torçats d'ideologies i sistemes contraris a la fe en Crist”. Els demanà que s'allunyessin de la droga, de l'alcoholisme i de la violència i “a ser crítics davant la cursa armamentista, el racisme, els atropellaments dels drets humans i de la dignitat de l'home”.

En concloure la seva trobada amb els joves, el Papa improvisà i digué davant l'admiració de tots: “He après que amb els joves cal parlar escoltant i escoltar parlant”.

Visita a la Ràdio Catòlica

“L'activitat informativa és apassionant i delicada”

Eren les 9.45 hores quan Joan Pau II visitava la Ràdio Catòlica del país. Alertà els seus responsables i professionals sobre les temptacions que sotgen la informació: “pressions, interessos econòmics, lucre fàcil, permissivisme social, sensacionalisme, instigació a l'odi i a la violència”. Qualificà “d'apassionant i delicada” l'activitat informativa i defensà l'adequat marc de llibertat, que acaba on comencen els drets dels altres. Finalment, els exhortà que tinguessin el coratge de comprometre's amb les causes que valen la pena —la moralitat a tots els nivells, la llibertat, la justícia, la pau, la fraternitat, els drets de la persona, l'elevació social—, sense prestar-se mai a ser instruments ni campar a costa del bé comú.

Amb els bisbes, sacerdots, religiosos i seminaristes”

“Fidelitat a la renovació impulsada pel Vaticà II”

En la catedral de Quito, joia del segle XVI, el Papa es reuní amb els bisbes, sacerdots, religiosos i seminaristes. Esmentà, per primera vegada en el seu viatge a Centre-amèrica, la “Instrucció vaticana sobre la teologia de l'alliberament”, juntament amb el document de Puebla, en ressaltar l'atenció que ha de donar-se a la religiositat popular per una banda, i la formació de la consciència social dels fidels,

Expressiva instantània de Joan Pau II amb un nen indi de Latacunga (Equador)

per l'altra. “L'ensenyança social de l'Església” dona resposta a la set de justícia per afavorir la igualtat fraterna que fonamenta la sòlida pau i elimina en els fidels el dualisme entre religió i vida”. Finalment, demanà als bisbes i sacerdots fidelitat a la veritable renovació impulsada pel Concili Vaticà II.

Als intel·lectuals

“Vinc a promoure una major justícia social”

Eren les 17.00 hores quan Joan Pau II rebia un grup molt nodrit del món intel·lectual del país. “Vinc —els digué— a promoure una major justícia social, encoratjant des de l'Evangelí tots els anhels i aspiracions orientades a un major respecte per la dignitat de l'ésser humà i els seus drets, per servir, ajudar, estimar i enriquir els esperits”. Demanà al món equatorià de la cultura “que sigui capaç, segons les exigències dels temps actuals, ser fidel a la seva identitat històrica, cultural i religiosa: a la seva vocació de llibertat i de justícia”.

Amb el món del treball

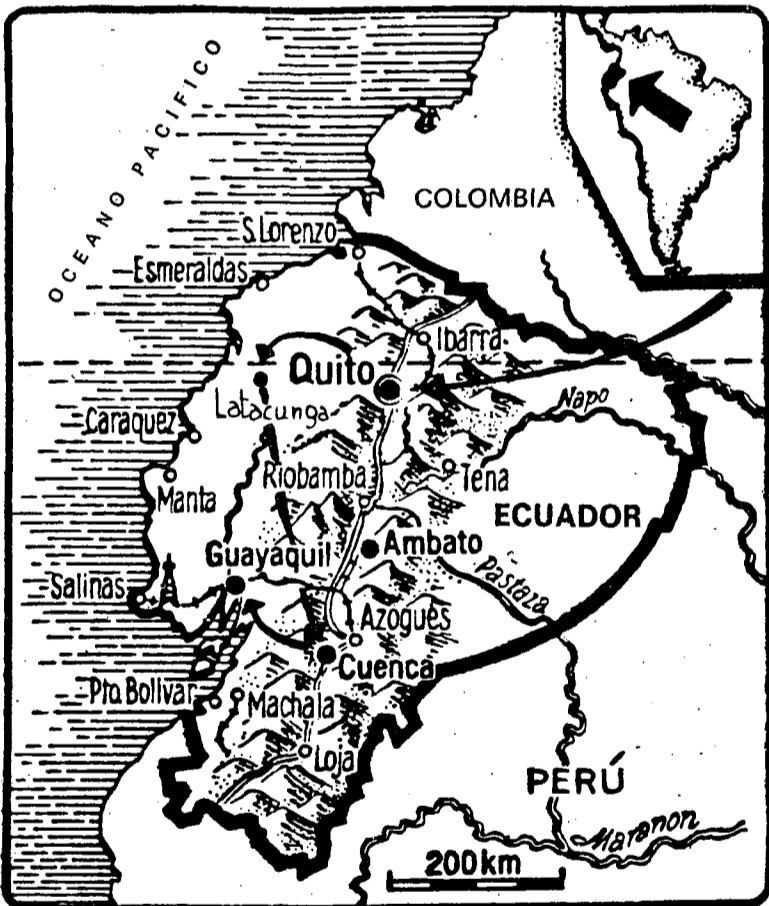
“Dignitat personal, exigència que obliga greument els responsables”

“Sóc un treballador de l'Evangelí” va dir el Papa durant un dià-

leg improvisat amb la multitud reunida a la plaça de San Francisco en la trobada amb el món del treball. Comentà: “vosaltres sabeu que el Papa ha estat un treballador, però no solament ho ha estat durant uns anys, perquè sempre està treballant. Heu vist que ha treballat tot el dia; sóc un treballador de l'Evangelí, i així crec ser més a prop de vosaltres, tots els homes i dones que treballem”.

La plaça de San Francisco, centre neuràlgic de la nació, fou escenari, aquest dia, d'una concentració humana sense precedents en la seva història: camperols, artesans, obrers, comerciants, mestissos, “cholitos”, indis. “Ponchos” i barrets. Cares morenes de puríssims de trets indígenes. Homes, nens i joves, dones amb els seus fills a l'esquena, a l'estil indi, o en braços perquè els beneís Joan Pau II. Formosa i humil gent equatoriana que fou a reunir-se amb el Papa que defensa el treball humà, l'home i la dona que treballen. Li portaren els seus petits meravellosos obsequis: un barret de palla trenada abans de l'aba per una “cholita”; una butaca esculpida per un artesà de setant-nou anys, a l'estil inca i un “poncho” gris i blanc que el Papa es posà immediatament enmig d'uns grans aplaudiments. Els donà les gràcies amb un “Déu us ho pagui” i la multitud li respongué a cor: “Els obrers del món, amb Joan Pau II”.

El Papa es va commoure comprovant la realitat de la qual li havien donat compte els bisbes del país. “Hem d'esforçar-nos per aconseguir que desaparegui aquest abisme intolerable que separa els qui posseeixen esces-

EQUADOR: Es troba a la part N.O d'Amèrica Meridional. Té una superfície de 283.561 quilòmetres quadrats i una població d'uns 9 milions d'habitants. El 40 per cent de la població és aborigen, un altre 40 per cent és mestissa, un 10 per cent és criolla i la resta negra i mulata. El 90 per cent de la població és catòlica. La llengua oficial és el castellà; els indis parlen el quechua i l'araucano.

PERE ROVIRA

GRANS VINS I BRANDY

nt d'interessos econòmics

sives riqueses, poc nombrosos, de les grans multituds de pobres i dels qui fins i tot viuen en la misèria", va exclamar. "Convoco en nom de l'evangeli, tots els ciutadans a un esforç sense defallença per assolir una societat més justa, en la qual la vida de tothom sigui més humana. Tot ordre social que vulgui servir l'home, haurà de col·locar com a fonament de la seva legislació, de les seves institucions i de la seva vida productiva la valoració justa del treball dels seus ciutadans, evitant convertir-lo en una simple mercaderia, objecte de compra i venda, com succeeix tantes vegades en la societat actual, sota l'influx de les diverses ideologies.

Definí com a "exigències morals que obliguen a consciència, fins i tot encara greument en els casos que la legislació vigent no els hagi traduït en textos jurídics eficaços, les condicions de dignitat personal que han d'acompanyar qualsevol forma de treball per humil que sigui: salari familiar just, seguretat social, pensions, etc.

Dedicà especial atenció a les condicions de vida del camperol equatorià que, com el dels altres països de l'Amèrica llatina, té dificultats. Urgí l'exigència d'introduir els canvis necessaris per donar a l'agricultura i els homes del camp el seu just valor dins del conjunt de la societat. Donà alè i estímulo a totes les iniciatives orientades a completar en totes les seves dimensions la reforma agrària. Demanà que es proveeixi els camperols de mitjans tècnics, financers, legals i de cultura que els permetin d'incrementar el rendiment del treball, elevar la seva qualitat de vida i la de les seves famílies. Va concloure, invitant els mateixos treballadors a esforçar-se per millorar la seva situació humana, tal com ho vol l'Església. Els alertà perquè "ningú no us faci oblidar la vostra riquesa interior i mai no heu d'acceptar sistemes violents que contradiguin la vostra fe catòlica".

Dijous, dia 31 de gener: LATACUNGA, CUENCA, GUAYAQUIL

El papa Joan Pau II fou nomenat simbòlicament "gran jefe" dels indis de l'Equador durant la seva trobada a Latacunga, a 90 quilòmetres al sud de Quito, amb 250.000 indígenes que aprofitaren aquest esdeveniment històric per denunciar "l'explotació" de la qual són objecte des de l'inici de la colonització.

En arribar a les 14,15 hores locals (15,15 a Espanya) per avió des de Quito, el Papa rebé una acollida molt emocionant i plena de coloraines pels representants de les 16 comunitats indígenes equatorianes, per primera vegada reunits en un camp pròxim a l'aeroport situat a 2.800 metres d'altura.

La majestuosa i llarga serralada dels Andes que s'estén per igual a Equador i Perú ha estat meravellós teló per a la massiva i afectuosa participació del poble en l'acollida a Joan Pau II.

Latacunga:

Urgent reforma agrària

Fou una festa camperola i religiosa agredolça que deixava besllumar amargors seculars. Una escena multicolor. Trescents mil camperols indis oriünds de 17 províncies havien arribat, uns dies abans, molts dels quals caminant, a la verda prada al peu de la serralada. "Ponchos" multicolors, rostres colrats, "guanços", (trenes masculines), barrets. Era una multitud de pobres amb una actitud passiva en la massa i paraules de reivindicació en els seus líders. Li havien preparat al Papa una barraqueta aixecada en lloc visible des de tota l'esplanada, en la qual s'hi celebrà la litúrgia, que fou un diàleg i en quetxuà i comentà: "Haig d'anar a l'escola a aprendre la vostra llengua, però dono gràcies a Déu perquè la parlen els vostres bisbes i catequistes".

Els digué: "Vull animar la reforma agrària en marxa, en la qual ha participat dignament l'Església equatoriana. Cal perfeccionar-la amb una integració comunitària. Les persones són per damunt de les raons econòmiques. Els vostres valors profunds no són realitats folklòriques, sinó realitats vigents, mantingudes enmig de dificultats durant els segles. Sé les vostres dificultats històriques. Els demanà que preservin la seva cultura i evitin perdre els seus propis valors quan es veuen obligats a emigrar per manca de terres i per la injusta relació entre indústria, agricultura i comerç. Manuel Imbaquino, secretari general del Consell Nacional Coordinador de les Nacionalitats Indígenes, digué al Papa: "Som pobles de mil·lenària cultura, que des de la conquesta som explotats pels mals cristians. Continuen des de fa 485 anys les nostres humiliacions, racisme i marginació de la vida social i ens han pres la terra. Donem suport als nostres bisbes, que recullen els nostres anhels i pel pa, terra, treball i llibertat". El líder Aurelio Vega, un dels múltiples catequistes indígenes assenyala: "No volem odiar a ningú però no volem sofrir més". La

multitud cantà el "prenostré" en quetxuà. Un líder indi demanà al Papa que nomeni bisbe dels indis el bisbe Leónidas Proaño, bisbe de Riobamba que es trobava entre la gent i que, als seus setanta-cinc anys, ha presentat la seva dimissió, després de trenta anys entre els indis. Resurrecció Naula, missioner camperol, ha demanat al Papa que quan envii un altre bisbe sigui algú que sàpiga estimar, acompanyar i donar esperança als pobres, com ho ha fet el nostre monsenyor Proaño.

A Cuenca

Amb mig milió de persones

A les 11.30 hores Joan Pau arribà a la ciutat de Cuenca. Celebrà missa al parc de Miraflores i després visità la catedral. En la celebració de l'Eucaristia assistiren mig milió de persones i a l'homilia recordà la indissolubilitat del matrimoni i les exigències de la vida cristiana.

Guayaquil

"La meua solidaritat amb vosaltres, desposseïts i necessitats"

En arribar Joan Pau II a la plaça Stella Maris del suburbi de Guayaquil anomenat al Guasmo, on fou acollit per cent mil persones amb desbordant entusiasme, els digué amb senzillesa: "Vull manifestar-vos el meu interès i solidaritat per vosaltres i per tots els desposseïts i necessitats, els que lluiten per un nivell de vida més digne i humà al llarg i ample de l'estimada nació equatoriana".

En aquesta ciutat, la major concentració humana, industrial i comercial del país, Joan Pau II s'acomiadà d'Equador, enduent-se les infinites proves de la fe popular d'estima d'aquest poble. Vuit-centes mil persones l'aclamaren pels carrers de la ciutat fins al santuari maria de Nostra

pecialment als joves que ocupaven l'esplanada. Consagrà Equador, especialment les famílies, a la Mare de Déu. I esmentà expressament "els nens que són en gestació, els que neixen i els que no se'ls deixa néixer". Oferí a la Mare de Déu les il·lusions dels joves, el treball de les vostres mans intel·ligents i el serè capvespre dels ancians i malalts...

A Guasmo

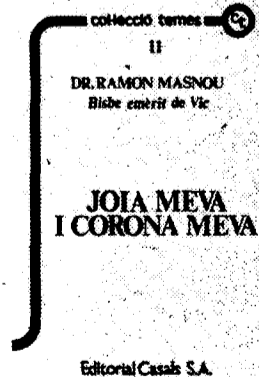
Concelebració amb mil sacerdots i beatificació de l'equatoriana, sor Mercedes Molina

A Guasmo, en una immensa esplanada, esperaven Joan Pau II més d'un milió de persones. Moltes havien passat la nit allí. Era el comiat del poble equatorià al Papa. Hi hagué una concelebració de l'Eucaristia amb mil sacerdots, la beatificació de l'humil religiosa equatoriana, sor Mercedes de Jesús Molina (1828-1883), fundadora de la primera congregació religiosa femenina equatoriana, model de vida cristiana, promotora de la dignitat de la dona, apòstol dels pobres i de la joventut i intrèpida missionera entre els indis "jibaros".

De Guasmo el Sant Pare va anar cap el Perú. "Amb melangia va dir —m'acomio d'aquest formós país i agraeixo al poble haver mostrat els valors més genuïns de la seva ànima, que enmig de les dificultats demostra la seva confiança amb Déu i el seu propòsit de mantenir-se fidel a l'herència dels seus avantpassats".

JOIA MEVA I CORONA MEVA

Dr. Ramon Masnou, bisbe emèrit de Vic
Segona edició - Febrer 1985
172 pàgines - 250 ptes.

Adreçat a tots els sacerdots i els religiosos, com també als seglars interessats en els afers eclesials. Ningú no el llegirà sense profit i fruïció.

Voleu fer un bon obsequi a un sacerdot?
Regaleu-li JOIA MEVA I CORONA MEVA.

 Editorial Casals S. A.

Casp, 79. 08013 BARCELONA. Telèfons 245 72 03 - 04

Col·lecció EL NINOT EL NINOT

Quaderns pensats per a nens
de 3 a 5 anys.
Material d'entreteniment i
de creació adequat tant a la
classe com per a les
vacances o senzillament com
a divertiment.
Amb gomets incorporats

Títols publicats:
El porquet, El tigre
El mussol, El gat
La guineu, El pingüi

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS
MATERNAL - PRE-ESCOLAR - EGB - BUP
Casp, 79 - 08013 Barcelona - Tels. 245 72 03 / 04

TORTOSA

Tres notícies de la marxa del Sínode Diocesà

1

Reunió del Consell del Presbiteri

Se celebrà el passat 7 de gener, a la Casa Diocesana, tractant-se els següents temes:

1) Sínode Diocesà. Havent de començar l'Etapa 1 del Sínode Diocesà, s'estudiaren les proposicions presentades pel Comitè Executiu i s'acceptaren per unanimitat, destacant la que proposa la perllongació de l'Etapa 1, fins a Pentecosta.

2) La delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació Social, presentà una Ponència que, una vegada estudiada, es concretitzà en suggeriments operatius molt diferents:

Es constata que el full "Vida Diocesana" és un mitjà molt eficaç d'evangelització i que com a tal, ha de promocionar-se entre les parròquies. Amb la finalitat que l'esmentat full tingui suficients continguts per a fer-lo més interessant, es va veure la necessitat de formar equips de redactors i difusors a les diferents comarques. Les realitats pastorals de totes i de cada una de les nostres parròquies s'han de veure reflectides en "Vida Diocesana". S'hauria d'aprofitar també els diferents fulls i setmanaris que es publiquen en alguns dels nostres pobles, per tractar que incloguin notícies religioses. Pel que fa, a les ràdios locals existents, s'intenta fer la mateixa cosa. Per això, s'insisteix a promocionar personal que es s'hi dediqui amb més intensitat. Es va veure també la gran importància que suposa tot el món del "vídeo".

3) Per la seva part, la Delegació Diocesana d'Ensenyança presentà una Ponència sobre "L'Atenció pastoral als mestres

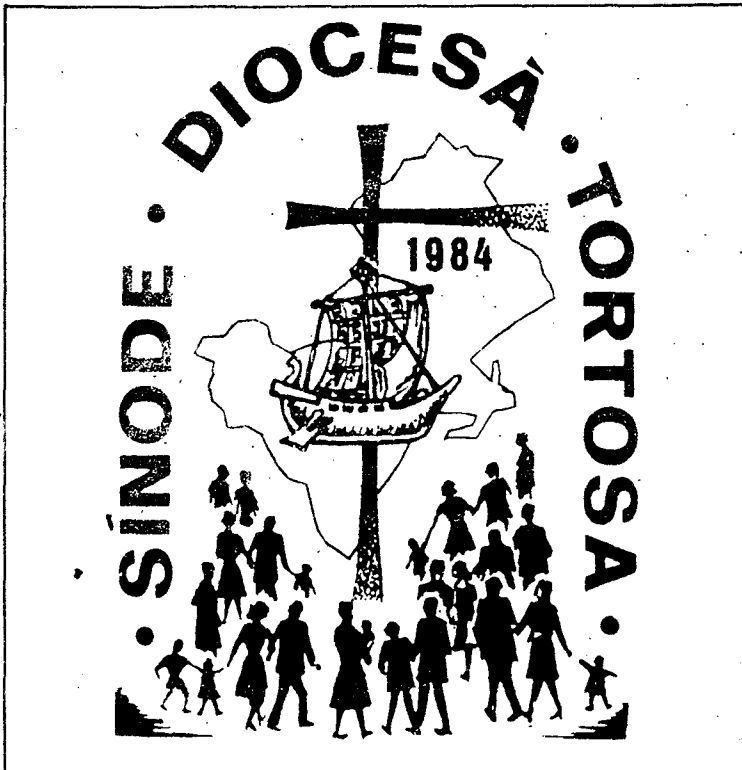
catòlics". Després de contemplar el panorama que ofereix la nostra Diòcesi pel que fa a l'assistència a les classes de Religió, va veure's amb la necessitat de parar especial atenció als mestres que imparteixen i, en el futur de la LODE, impartiran aquestes classes. No hi ha dubte, que els mestres són una peça essencial en la Pastoral de la nostra infància i joventut.

2

Reunions dels organismes sinodals

El dia 11 de gener es reuní a la Casa-Mare de la Consolació, a Jesús, el Consell General del Sínode. L'objecte d'aquesta reunió era, un cop acabada l'Etapa 0 del Sínode, fer-ne una avaluació i presentar suggeriments a la Comissió Executiva. Per assolir una bona realització de l'Etapa 1. L'avaluació es realitzà a partir de les diferents informacions aportades des dels diversos indrets de la Diòcesi pels membres del Consell General. La proposta de suggeriments fou el fruit d'un treball per grups i la seva corresponent posada en comú. La reunió fou molt positiva i ajudà la Comissió Executiva per pulsar l'ambient real de la marxa del Sínode en les diferents comarques de la Diòcesi.

La Comissió Executiva el dia 15 de gener celebrà la seva vuitena reunió. Fonamentalment l'objecte de la reunió ha estat l'anàlisi dels suggeriments presentats pel Consell General en la seva reunió del dia 11 en ordre a una bona realització de l'Etapa 1 del Sínode. Aquests suggeriments anaven dirigits a reforçar la col·laboració del mateix Consell General en la tasca d'animació del Sínode.

de, a ajudar els sacerdots en la seva missió d'assessor dels grups sinodals, a assolir un bon funcionament dels grups sinodals i a mantenir un interès sempre viu pel Sínode.

3

Distribució del primer tema d'estudi

Amb l'arribada de l'any nou i l'inici de l'Etapa 1 del Sínode, s'inicià la distribució dels temes d'estudi per a les reunions sinodals. La Comissió Executiva havia acordat d'imprimir-ne 3.000 exemplars. No n'hi ha hagut prou. Ràpidament s'ha encarregat fer-ne l'impressió de 1.500 més; la qual cosa suposa que es van a repartir per les Parròquies de la Diòcesi 4.500 fullatons del tema 1 l'estudi i revisió. Se n'ha preparat 3.000 en castellà i 1.500 en català, segons les peticions rebudes. Tot això suposa unes 4.500 persones participant en reunions sinodals. La idea del Sínode ha anat prenent cos i ha interessat molts fidels. La possibilitat de participació resta oberta i qui ho desitgi encara pot afegir-se a aquest bon grup de cristians de la Diòcesi que estant fent Església, caminant junts, en el Sínode.

PENSANT-HO BÉ

"Si t'has vençut a tu, no et vencerà ningú"

Tinc una certa al·lèrgia a parlar de victòries i d'èxits. La primera raó és que, personalment, no m'atreveiria a definir què de la meua vida és una victòria o un èxit. Una altra raó: he vist fer sobiranament el ridícul a persones aclamades o autoproclamades com a victorioses, i acabar en tararí fets i empreses celebrats com exitosos. I tercera: tota la bondat, intel·ligència o murrieta de l'home, no aconsegueix bandejar totalment de les seves històries certa ambigüitat o equivocitat. Vet aquí que, moltes vegades, quan en parles no saps exactament de què parles.

L'antònim de victòria, és derrota; i el d'èxit, fracàs. També aquí cal tota la prudència del món per no posar-se de peus a la galleda. Paradoxalment, una derrota pot ser una gran victòria, i un fracàs estrepitos, un gran èxit. Sortosament, em sembla que la grandesa (i també la baixesa, i en aquest cas no tan sortosament) de l'home i de l'aventura humana, va més enllà dels estris i dels trastos, de la quantitat i pel pes, del què és veu, del què s'escriu i del què es diu. Vet aquí la gran dificultat per mesurar l'home. No sé si això és un recurs a la consolació per als derrotats i fracassats, o una crida al seny per als anomenats o tinguts com a victoriosos i exitosos, o allò que "la guineu, quan no les pot haver, diu que són verdes". Potser, una mica de tot, no?

Bé, seguint per aquest camí, potser no sabrem mai què pensar ni què fer, i valdrà més posar-se a jeure. Això tampoc. No ha estat donada a l'home una certa dosi d'intel·ligència, d'amor i de llibertat, perquè afronti la vida com un gos sense collar. A l'origen de l'existència de l'home hi ha una Intel·ligència i un Amor, i doncs, hi ha també un projecte. Cal reconèixer-lo, assumir-lo i, pacientment, realitzar-lo. Això sí, per una banda, sense ínfulas de cap mena, i per l'altra, sense desesperacions inútils. La humilitat és una virtut tan extraordinària!

L'adagi que ens ocupa relaciona la victòria total de l'home amb la pròpia victòria sobre si mateix. Ja és ben fumut haver de reconèixer que el pitjor enemic és "l'enemic a casa". És tan fàcil carregat els neulers al veí! Posar a ratlla les veleïtats dels nostre jo, no ho aconseguirem mai del tot. Vol dir que sempre que cantem victòria, correm el risc de fer algun gall. No se'ns demana la victòria, sinó la lluita, l'esforç, el no deixar de fer camí, el no perdre l'esperança d'un progrés, d'un millorament. La consciència d'aquesta circumstància comuna a tot home en el món, no ens ha de crispar, sinó que ens ha d'humanitzar. És una igualtat radical que ens hauria de portar a una germanor compromesa a lluitar, tots plegats, contra els enemics comuns de l'home, contra els obstacles que s'oposen a la realització del projecte humà.

Como sigui que vèncer-nos a nosaltres mateixos no ho aconseguirem mai del tot, segur, segons l'adagi, que haurem d'encaixar més d'una derrota, i fins i tot potser més de set. L'experiència ens diu que la vida, en bona part, és un aquí caic aquí m'aixeco. Renovar la fe en l'home, i en el sentit de la vida, és quelcom que cal fer cada matí en llevar-se. És la manera d'alliberar-se de les trampes i de les falsedats que sovint ens ofereix el món com a acumulació de tantes malícies personals i socials. En aquest camp tots som culpables, però això no ens excusa de voler també ser tots alliberadors.

Em trairia a mi mateix, i em semblaria fer un tort a l'esperança de tots, si no acabés aquesta reflexió dient: la gran esperança de l'home és Jesucrist, Déu fet Home per oferir a tots els homes, la seva victòria tota sobre els enemics de l'home. Ho dic des de la fe, és clar, tot demanant al Senyor que tingui pietat de la nostra incredulitat. Sí, la nostra fe, és la nostra victòria.

Xesc Soliu

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

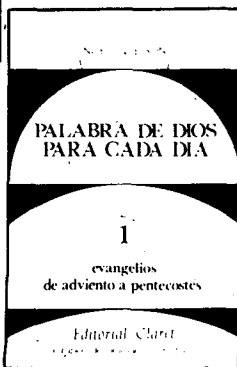
ORACIÓ I MEDITACIÓ PER A LA QUARESMA

PARAULA DE DÉU PER A CADA DIA

Noël Quesson

Volum 1: Evangelis d'Advent a la Pentecosta. 376 pàgs.

Volum 3: Primeres lectures per a l'Advent-Nadal-Quaresma i temps pasqual. 264 pàgs.

No es tracta de donar fórmules fetes d'oració, ni de reemplaçar l'esforç personal de la meditació. Es tracta, d'ajudar els cristians que desitgin renovar la seva oració personal. La base dels textos bíblics escollits la dona el ferial litúrgic de les lectures durant la setmana. A partir d'aquests textos s'orienta la meditació per a cada dia.

Editorial Claret

La catedral, mare de totes les comunitats

La catedral és el lloc privilegiat de la nostra oració. Però això ens hem convocat aquí. Per això i per aquesta raó. I és que la fe cristiana, la fe en Jesucrist que nosaltres professem no es viu aïlladament, no ens la podem prendre com si cada u fos lliure de fer-se-la seva, desconnectada de la comunitat dels altres creients. Hom no és cristià perquè sí, com es podria ser d'una altra religió o filosofia de la vida. La nostra fe és comunitaria i universal: ve dels apòstols i des del primer moment s'ha anat implantant a ciutats i pobles formant les Esglésies locals: primer fou al Pròxim Orient amb els apòstols i els seus immediats successors, després a Roma i a tot l'Imperi i molt aviat també aquí, a casa nostra, en aquest precís lloc.

¿Sabeu on comença la diòcesi? La diòcesi, la nostra Església local comença exactament en aquella cadira de marbre que hi ha al fons del presbiteri i que és la càtedra del bisbe, la que dona el nom a la catedral: la Seu Episcopal.

Tot això ve de molt lluny. Sant Pau quan havia d'explicar la unió, el cos que formen tots els cristians i el lloc que ocupen en l'Església, deia que som edificats sobre els fonaments dels apòstols, sent Crist la pedra angular sobre la qual, ben assentat s'aguanta tot l'edifici (Ef 2,20). Diríem que la catedral és el lloc privilegiat, una pedagogia en pedra sobre la unitat de l'Església.

Tots sabem perquè hem vingut aquí. Allò que més ha d'abundar en aquesta estona que som aquí reunits i que anirem repetint cada segon dijous de mes, no són les nostres paraules, sinó el cant, l'oració, la trobada interior guiats, això sí, per la Paraula definitiva que ens ha estat donada (Heb 1,2) en Jesucrist el Verb del Pare (Jn 1) a qui ens hi anirem apropant entre admirats, perpexos i profundament interrogats com: a deixebles que meravellats moltes vegades es feien la pregunta: ¿QUI ES AQUEST? (Mc 4,41). El bisbe, pare i mestre en la fe ens anirà explicant el sentit i les exigències d'aquest escoltar la Paraula. Silenci i acollida, ja que l'Esperit prega en nosaltres.

Antoni M. Serramona
Delegat de Joventut

Una iniciativa del cardenal Jubany que va prenent força

El segon dijous de cada mes, la catedral de Barcelona es converteix en una escola d'oració dels joves

BARCELONA.— Per iniciativa del cardenal de Barcelona, Dr. Narcís Jubany, s'han iniciat amb gran èxit en la catedral de la nostra diòcesi unes sessions d'oració cada segon dijous de mes per a la joventut.

La iniciativa recollida de l'experiència de Milà, París i d'altres ciutats és una trobada d'oració que precedida per una petita "escola de pregària" i un text evangèlic, centra la reflexió que és adreçada als joves pel Sr. cardenal. El silenci, el cant, el signe de la pau i la consigna per al compromís cristià fan intensa i de gran profunditat religiosa aquella hora mensual.

El lema de l'any gira al voltant de la figura de Jesucrist, partint de l'interrogant que recull sant Marc "QUI ES AQUEST?" (Mc 4,41). Cada una de les sessions del curs insisteix en algunes interpel·lacions directes de l'evangeli sobre Jesús.

"Ets tu el qui ha de venir?" (Advent)

"A qui busqueu?" (Setmana Santa)

"Qui dieu que sóc jo?" (Pasqua)

L'acollida per part dels joves

—associats o no— ha estat notable. Al voltant de 800 joves omplint el presbiteri, el cor i les naus de la Catedral en les dues primeres sessions, fan esperar una consolidació d'aquesta trobada d'Església jove en el marc de la catedral, mare de totes les comunitats de l'Església local.

L'adhesió de tots els monestirs de vida contemplativa que hi ha a la diòcesi, juntament amb una llarga carta de fra Roger de Taizé i l'adhesió del cardenal Carlo M. Martini de Milà han donat a aquestes sessions un autèntic caràcter de comunió i unitat.

El marc i l'estímul de l'Any Internacional de la Joventut creiem que seran una bona ocasió per aquell Desenvolupament, Participació i Pau de tan profundes arrels evangèliques i que tenen en Crist la més plena realització. Tant de bo, aquesta iniciativa del nostre cardenal serveixi d'estímul per al conjunt de la pastoral de joventut a les nostres diòcesis i en l'Església universal. També aquesta pretensió és objecte de la nostra Escola d'Oració dels joves a la Catedral de Barcelona.

A.M.S.

Tres adhesions significatives

Cardenal Martini "Estic content d'unir-me a la vostra pregària"

Estic content d'unir-me a la pregària en la vostra Escola d'Oració dels joves a la Catedral de Barcelona. Faig present el meu record devot i fratern a l'Eminentíssim senyor Cardenal i invoco la benedicció divina sobre tots els participants.

Carlo M. Martini
Cardenal-Arquebisbe de Milà

Germà Roger "Déu és aquí per a tothom"

Estimats amics reunits a la Catedral de Barcelona:

Heu volgut que us escrigui unes línies, per a assegurar-vos que prego amb vosaltres en la nostra comuna espera d'Aquell que ve.

En altres temps, solament un poble privilegiat podia rebre la

llum de Déu. Actualment, gràcies al Nadal, Déu és aquí per a tothom. No fa falta ser místic o especialment intel·ligent: Déu s'ha fet home com cada u de nosaltres. No fa falta pujar per anar cap a Ell: Ell ha baixat entre nosaltres.

Ell és aquí per a tothom. I des de llavors, ha estat dipositada a la terra la llavor de la fraternitat universal, de la catolicitat. Qui segueix Crist es veu impulsat a franquejar les fronteres de races, classes, nacionalitats, es veu dut a dirigir una mirada de pau sobre els éssers, els esdeveniments, cridat a convertir-se en ferment de confiança entre les persones, entre els pobles. I la confiança entre els pobles, és una de les condicions per a la pau en el món.

Germà Roger
Comunitat de Taizé

P. Cassià Just: "Que Crist sigui el seu mestre"

Estimat amic:

Vull fer arribar la nostra comunió en la fe a tots els joves, que es reuniran al voltant del nostre Sr. Arquebisbe per aprofundir en el camí de l'oració.

Que Crist sigui el seu mestre per descobrir l'actitud d'oració i de lloança i per a ser fidels al ministeri de la intercessió.

En nom de tots els monjos.

Cassià M. Just
Monestir de Montserrat

Sou Vós el qui ha de venir?

¿Sou Vós el qui ha de venir? Tornem-li a preguntar, ¿Sou Vós el qui parla? ¿Quin és el vostre missatge per a nosaltres avui que volem viure a ple cor, en mig del nostre món amb tant de soroll, amb tantes propostes, amb tants profetes?

I Jesús us parlarà:

—Us parlarà del veritable AMOR "No hi ha pas un amor més gran que aquest: donar la vida pels amics" (Jn 15,13).

—Us parlarà de PAU "Us dono la pau, us dono la meua pau; la pau que us dono no és com la que dona el món" (Jn 14,27).

—Us parlarà de SOLIDARITAT, de la fraternitat dels uns amb els altres: "Us dono un manament nou, que us estimeu els uns als altres, no de qualsevol manera, sinó com jo us he estimat" (Jn 13, 34-35).

I fins i tot aquesta Nit de Nadal que preparem dirà: "Acosteu-vos a mi els qui esteu cansats i afeixugats i, jo us alleujaré perquè el meu jou és suau i la meua càrrega lleugera" (Mt 11,28-30).

El llenguatge, la resposta de Jesús és aquesta. Felços de vosaltres si sou capaços de escoltar-la i entendre-la. Felços perquè us renovareu el cor i trobareu el sentit de la vida. Perquè amb el cor pur i l'ànima neta, sereu capaços també de construir un món nou més pur i més net. Per-

què la llibertat serà responsable; perquè l'afany d'alliberament no us permetrà de restar agafats al llot del pecat; perquè ell us farà sentir germans els uns dels altres.

No ens hem de cansar de preguntar-li a Jesús una i altra vegada: ¿Sou Vós el qui esperem? El seu sí es la veritat plena. El seu sí s'escolta en el silenci del cor per la força de l'Esperit. Perquè Ell és entre nosaltres, tal com va prometre dia rera dia fins a la fi del món (Mt 28,20). És cert que Jesús ve durant la Nit del Nadal, però també és cert que ve a cada instant, a cada moment.

Ara que ens trobem reunits en oració (o que repassem personalment aquest text). Ell és aquí. Ell és entre nosaltres. Ell és en el cor del món, encara que el món no el sàpiga reconèixer o no el vulgui acollir (Jn 1,11). Ell vol quelcom més, vol trobar-nos i abraçar-nos en el cor del món per a fer-nos joves renovats, joves forts en la fe i en la caritat del seu amor.

I ara, ¿Què hem de fer?

Resem una mica en silenci. Som aquí per això. I deixem que ressoni una i altra vegada la pregunta que ens fa de fill conductor i que arrenca del fons de les nostres grans preguntes: ¿Sou Vós realment el qui ha de venir?

Dr. Narcís Jubany

TARRAGONA

El Dr. Torrella féu una exhortació en l'inici de la campanya

"No tenim excusa davant el problema de la fam al món"

FINESTRAL
DE LA
CARITAT
DE TARRAGONA

Sis famílies que necessiten ajut

TARRAGONA.— A la nostra societat hi ha una malaltia que afecta a moltes persones i no demana permís per entrar a les nostres llars: l'ATUR. Fem una crida a la **SOLIDARITAT**, que vol dir, **COMPARTIR**, és a dir, **PARTIR AMB...** En nom dels qui la pateixen i en ordre de prioritats:

Nº 488.— Matrimoni amb 5 fills, sense subsidi, necessita per a pagar els rebuts pendents de pis i llum, 30.000 ptes.

Nº 489.— Senyora malalta sense possibilitats de recuperació. Per a poder atendre la seva família necessiten una rentadora.

Nº 490.— Matrimoni amb 2 fills, sense feina. Per evitar el desnonament i en espera d'una feina pel cap de casa, necessiten 43.800,- ptes.

Nº 491.— Senyora viuda, no pot cobrar cap pensió per tenir una sèrie de rebuts pendents de pagament. Cal solucionar el problema de fons. Es necessiten 35.000,- ptes.

Nº 492.— Matrimoni sense feina i amb 6 fills, tenen la citació de desnonament. Per no quedar al carrer necessiten urgentment 36.000,- ptes.

Nº 493.— Família amb 9 fills, necessiten dues lliteres amb matalassos i mantes, ja que diversos fills dormen a terra.

En nom dels qui reben la vostra generosa ajuda, us donem les GRÀCIES. Les aportacions podeu fer-les a: CARITAS - Avda. Prat de la Riba, 35 - 43001 - Tarragona.

TARRAGONA.— Tot coincidint amb l'inici de la campanya contra la fam, l'Arquebisbe de Tarragona, doctor Ramon Torrella i Cascante, ha fet una exhortació pastoral el text de la qual publiquem íntegrament tot seguit.

No tenim excusa davant el problema de la fam en el món. No tenim excuses els qui vivim en països "rics" davant la misèria dels països "pobres". "Si algun dels vostres germans o germanes no tinguessin ni vestit ni l'aliment de cada dia —diu St. Jaume— i algú de vosaltres li digués: 'Vés-te'n en pau, abriga't bé i alimenta't', però no li donés res del que necessita, ¿de què li servirà?" (Jm 2, 15-16).

Avui ningú no pot ignorar el drama i el crit de justícia de tants pobles amb innombrables homes i dones que pateixen fam, innombrables infants que moren en la seva tendra infantesa a causa de la subalimentació. Tants pobles de diferents (diversos) continents que no poden créixer en el seu desenvolupament integral per manca d'instrucció, de mitjans per lluitar contra les malalties endèmiques. Tants pobles que es veuen condemnats al desànim davant la impossibilitat de posseir més per a ser més.

Tots som membres d'una sola família humana lligats

L'arquebisbe de Tarragona ens demana que siguem generosos en proporció a les nostres possibilitats i a les grans necessitats de diferents continents i pobles.

entre nosaltres al destí comú del món sencer. Hi ha un deure de caritat i de justícia de procurar que tots els pobles participin més amplament dels fruits de la civilització humana. La persona humana, com cada poble, té el dret de ser el subjecte, el protagonista, de la seva pròpia història.

Davant la Campanya contra la Fam i Mans Unides, no podem romandre passius ni indiferents. Si no allarguem el braç i obrim la nostra mà per ajudar els qui passen fam misèria, malalties i dificultats de desenvolupament **no tenim excusa.**

L'ajuda dels pobles "més rics" als pobles "més pobres"

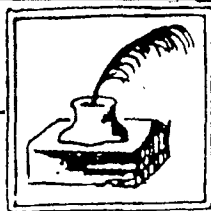
condiciona la pau del món, i la pau es construeix amb la justícia i l'amor.

Són les ajudes anònimes, innombrables, que surten del cor, les que fan possible el créixer i el desenvolupar-se dels pobles. Té tota la seva actualitat el gest de la viuda pobra que va donar dues mo-

nedes de les més petites, Jesús lloà aquesta acció: "ella, que ho necessitava prou, ha donat tot el que tenia per a viure".

Siguem generosos amb el nostre gest proporcionat a les nostres possibilitats i a les grans necessitats de tants germans nostres de diferents continents i pobles.

IMPROMPTU

Valia la pena?

Em faig aquesta pregunta moltes vegades: ¿valia la pena de fer tant d'enrenou i de clamar fins esgargamellar-nos per una televisió genuïnament catalana, perquè volíem poder prescindir del brou mal cuinat de l'altra televisió, amb els seus rentats de cervell basculants segons el ritme polític?

Desitjàvem una televisió ben nostra, ben feta, que reflectís l'aire civilitzat d'un poble que malda per ocupar el lloc que li correspon. I en certa manera ho hem aconseguit...

Però a vegades una sola pedra mal posada pot fer trontollar l'edifici i fins i tot abatre'l. I la pedra mal posada, al meu entendre, és aquest cinema no diré si immoral o amoral, que no s'ha de servir al televident, encara que l'avalí el comentari pseudo-científic de tot un senyor crític. Perquè la pornografia no és mercaderia que pugui servir-se enlloc. Els que la vulguin, ja saben on trobar-la.

Per altra banda diuen que la porno és absolutament prohibida als països de l'Est. Allí, que són tan materialistes, són prou conseqüents per evitar tot allò que pugui redundar en contra de la salut, encara que només pensin en la salut física, del poble.

Oriol Camps

COP D'ULL

Carta oberta a Salvador Espriu

Distingit senyor. El passat dia 27 de desembre sortíeu de la clínica. Gràcies a Déu, heu passat la malaltia pitjor, la que us va portar fora de casa, a posar-vos en les mans de la ciència, i d'això, ja no cal que us ho digui, n'estem tots, molt i molt contents.

Davant de la televisió —servitud que no us ha estat estalviada!— demenàveu que us alliberésim d'una altra malaltia: la de demanar-vos coses inútils, la de prendre-us la solitud i el silenci, tan afanyosament guanyats i que tant necessiteu.

M'ha semblat que us sentia dir:

"Aquesta pau és meva, i Déu em vetlla.

Dic a l'arrel, al núvol:

"Aquesta pau és meva".

Des del jardí contemplo com passen lentes hores pels meus ulls enigmàtics. I Déu em vetlla."

(Cementiri de Sinera, XXVIII)

I he pensat que, almenys nosaltres, els catalans, hauríem de comprendre aquest vostre anhel i

defugir el desig de singularitzar-nos, per a dir-vos només que **és tot un poble** que ha patit en el vostre dolor, que s'ha esglaiat del temor de perdre-us i que, ara, sent la satisfacció de saber-vos de nou a casa.

Escoltem la vostra veu:

"Vell, cansat, de retorn d'un despulat viatge, m'aturava un moment sota el sol, reposava."

La nostra resposta és vostra també:

"Del mal et guardi sempre l'antiga Verge de la muntanya. I quan els dies passin, en mirar-la, recorda'm".

(Si visitaves honestament Montserrat)

I ara, en honor vostre, que tantes paraules ens heu guanyat, silenci...

Lluís Badia i Torras

GIRONA

El Dr. Camprodon als seus catequistes:

“Sou la meva mà en la transmissió i educació de la fe”

Un aspecte de la nombrosa assistència als actes, a l'esquerra, mentre, a la dreta, es recull un moment de les paraules que el bisbe de Girona adreçà als seus catequistes.

GIRONA.— Més de 200 catequistes es van donar cita el diumenge, 27 de gener al col·legi “Cartañà” en la Jornada Diocesana de Catequistes. Els participants —nois i noies de 14 a 20 anys— procedien de totes les contrades de la diòcesi: d'Anglès, Banyoles, Blanes, la Bisbal, Calella, la Cellera, Cornellà, Celrà, Figueres, Fornells, Flaçà, Girona, Olot, Palamós, les Planes, Riudellots, Roses, Sant Feliu de Guíxols, Sant Feliu de Pallers, Santa Coloma de Farners, Verges i Viladamat. Tot i que la zona pastoral del Maresme ja havia tingut la seva

jornada a Llorè a començament de curs, també van venir a Girona alguns catequistes d'aquella comarca meridional de la diòcesi.

La Jornada de Catequistes ja té tradició i és un dia de treball i convivència. Enguany destaquen sobretot les intervencions del bisbe, Jaume, de Josep M. Maideu i de Victòria Mir.

La catequesi de la comunitat

Les paraules del bisbe no

foren solament de benvinguda, sinó que els animà i els va dir: “Sou la meva mà en el servei indispensable que és la transmissió i educació de la fe”. Tot seguit els donà orientacions concretes sobre la manera de realitzar-lo.

Josep M. Maideu, salesià i secretari del SIC, explicà a l'assemblea els principals temes de **La catequesi de la comunitat**. Una lliçó d'idees fonamentals, que va donar pas després a una part pràctica: un veritable allau de qüestions que els assistents formulaven per escrit i que ell (o el director del Secretariat diocesà) procuraven respondre.

La missa —a les Carmelites de Montilivi— fou una celebració molt viva, festiva i participada, en la qual els catequistes feien sortir el treball i les preocupacions del seu

món. El P. Maideu presidia i va fer l'homilia. En canvi, el dinar al self-service va resultar massa lent (per l'espera i les cues) i massa dispers...

A la tarda, després d'uns instants de gresca per tornar a agafar el ritme, va venir l'explicació de la Victòria Mir: **“Importància i possibilitats de treballar un conte”** i com aplicar-lo a la catequesi. Va ser una esplèndida lliçó de pedagogia i d'imaginació. Es va treballar per grups un conte i després s'exposà a la plenària, amb aplicacions més o menys reeixides, però amb gràcia i bon esperit.

Un to pràctic i participatiu

Es va aprofitar la jornada per exposar els materials catequètics de que hom disposa, assenyalar-ne els déficits,

suggestir millores i intercanviar experiències. Es va fer propaganda de L'ARPA, la revista per a catequistes que es fa a Girona i que ja ha assolit els 26 números, així com del Butlletí interdiocesà i, finalment, es va animar la gent a acudir a l'Escola d'Estiu, el juliol, que enguany es tindrà a Tortosa. Ja es prenia nota i es reservaven dies a l'agenda per baixar a les terres de l'Ebre, almenys el dijous dia 18 que hi haurà la concentració de catequistes de tot Catalunya.

I a les 6 tocadetes s'acabà la feina d'aquesta Jornada de Catequistes que va tenir un to modest, però molt pràctic i participat. Pels que hi van ser fou enriquidora i, a través d'ells l'empenta ha d'arribar als que no van poder assistir-hi.

M. C.

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT
ESCOLA OFICIAL D'IDIOMES DE BARCELONA

Matrícula lliure Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona

DIES: del 4 al 8/3/85 de la A a la M de l'11 al 15/3/85 de la N a la Z
HORARI: de 9.30 a 13.30 (es tancarà puntualment) de dilluns a divendres.
IMPRESOS DE MATRÍCULA:
LLOC: Consergeria de l'Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona, avda. de les Drasanes, s/n.
HORARI: de 9.30 a 13.00, de dilluns a divendres, des del 25/2/85 al 15/3/85.
INFORMACIÓ: Departament d'alumnat E.O.I. de Barcelona d'11 a 12 i de 16.30 a 17.30. Telèfon: 329 24 58 de 9 a 14 i de 15.30 a 18.30 de dilluns a divendres.

NOTA: l'import de la matrícula ha sofert un increment a conseqüència de l'entrada en vigor de la llei 50/84 art. 67 aprt. 9 i 9 (B.O.E. núm. 313 de 31 de desembre del 1984).
CONSULTEU ELS NOUS PREUS A LA PORTA PRINCIPAL DE L'ESCOLA.

365 sacerdots per a 483.622 habitants

GIRONA.— El bisbat de Girona acaba de publicar la Guia de l'Església de Girona corresponent a l'any 1984 amb totes les dades referents al personal i els diferents organismes diocesans. Una de les dades més interessants és el balanç final de les altes i baixes registrades entre el sacerdots, que donen un total de vuit defuncions i una sola ordenació d'un nou prevere i tres diaques.

Cal recordar que ens els últims deu anys sempre ha estat més elevat en nombre de baixes que el d'altes, girant les primeres pels voltants de la desena mentre que les segones no passaven de tres o quatre. En aquests moments, doncs, el bisbat de Girona compta amb un total de 365 sacerdots per una població de 483.622 habitants, repartits en 407 parròquies.

Més de 1.000 ànimes per sacerdot

Això significa, doncs, que a cada sacerdot li corresponien més de mil ànimes a la seva cura

pastoral i més d'una parròquia. Això últim és una realitat palpable puix que hi ha preveres que són responsables de sis i set poblacions diferents.

Per altra part, cal advertir que hi ha 13 sacerdots diocesans que resideixen canònicament en altres bisbats; 10 treballen de missioners a Amèrica llatina; 8 pertanyen a l'Institut Espanyol de Missions Estrangeres, i 2 pertanyen a la Jurisdicció Castrense. A canvi, hi ha 8 sacerdots extra-diocesans que viuen i treballen al bisbat de Girona.

Per últim, el nostre bisbat compta amb 13 comunitats de religiosos clericals; 8 comunitats de religiosos laicals; 14 comunitats de religioses de vida contemplativa; i un centenar de comunitats de religioses dedicades a l'ensenyament i a l'assistència sanitària. Una associació peculiar és la Comunitat de Jesús o Fraternitat de la Santa Creu que resideix a Banyoles i organitza trobades al santuari de Rocacorva.

M. Caballé

URGELL

"Honrar i venerar el Crist en els pobres"

Centenari de la mort de la mare Janer, fundadora de les Religioses de la Sagrada Família

"Ser religiosa no és una professió, sinó una vocació per la qual hauran de donar la seva pròpia vida; ja que han de mirar en ells (els malalts) la mateixa persona del Senyor".

LA SEU D'URGELL.— Les diòcesis catalanes, i d'una manera especial el bisbat d'Urgell, celebren en aquest primer mes de l'any 1985 el centenari de la mort d'una singular fundadora d'un Institut, que encara es pot considerar com un dels més notables pioners de la tasca d'assistència caritativa a favor del malalts i dels ferits en la guerra. Ens referim a la mare Anna Maria Janer (a. 1800-1885), fundadora de l'Institut de la Sagrada Família d'Urgell.

sistència caritativa als malalts. No es comprenia que una dona es dediqués —per vocació específica religiosa— a assistir malalts fora dels claustres del convent i, si era necessari, en els mateixos camps de batalla.

En els camps de batalla

L'espiritualitat d'aquest moviment és molt rica: "Honrar i venerar Jesucrist en els pobres o altres que per rubor no s'atreveixen a manifestar les seves necessitats" —perceptuant les regles de les germanes de la Caritat de l'Hospital de Cervera, on la mare Anna Maria Janer Anglarill va ingressar el 25 de gener de 1819—. "Tinguin per primera devoció la cura dels necessitats, per clausura els hospitals o qualsevol lloc en el qual es necessiti la seva caritat". "Ser religiosa no és una professió (d'infermera), sinó una vocació per la qual hauran de donar la seva pròpia vida; ja que han de mirar en ells (en els malalts) la mateixa persona del Senyor".

Tal moviment té les seves arrels en la primera dècada del segle XVII, abans del 1633; any en el qual sant Vicenç de Paül i santa Luïsa de Marillac fundaren les "Filles de la Caritat" (o Paüles) a París. Però, la mare Anna Janer va saber donar un nou impuls, en fundar a la Seu d'Urgell (a. 1859) amb el doctor Josep Caixal Estradé, bisbe d'aquella diòcesi l'Institut que posteriorment s'anomenarà "de la Sagrada Família de la Seu d'Urgell". La mare Janer ja s'havia significat en la seva actuació —ens atrevim a dir— heroica, en els "Hospitals de sang" de la primera guerra carlista (a. 1836-1840). Abans d'ella, els ferits en el camp de batalla eran atesos —de manera insuficient— en les masies veïnes pels mateixos camperols. En la primera guerra carlista, tanmateix, s'organitzen uns hospitals mòbils, segons les batalles, amb un eficient quadre de metges, cirurgians i religioses. Anna Maria Janer tenia fama d'haver dirigit amb gran exemplaritat l'Hospital de Cervera, al davant de la comunitat de religioses, de la qual ella va ser superiora de l'exclaustració del 1836. Per això

va ser reclamada personalment pel mateix Carles, pretendent a la Corona espanyola, perquè es fes càrrec amb les seves 7 companyes de l'"Hospital de Sang" de les seves tropes. Alguns milers de ferits van rebre l'assistència en aquest hospital, que en un principi es va establir a Solsona i posteriorment a Berga i Vall d'Ora. També santa Joaquina Vedruna amb un grup de companyes de Barcelona es va distingir per la seva caritat en aquells indrets. Aquesta estava en hospitals civils ja anteriorment establerts a Berga, aquella (la serventa de Déu Anna Janer) en l'hospital provisional i fàcilment mòbile. Ambdues tenien cura dels ferits de guerra, però la mare Janer estava, podríem dir, molt més a prop del camp de batalla; atenenent fins i tot els ferits del bàndol contrari, o sigui els isabelins.

Fundacions

Després de la primera guerra carlista, Anna Janer ha d'exiliar-se a França, concretament a To-

losa. El 1844 torna a Cervera i funda la comunitat de la Casa de Misericòrdia (asil), i posteriorment l'Institut de la Sagrada Família a la Seu d'Urgell. A aquestes fundacions segueixen altres: Tremp (a. 1863), Oliana (a. 1864), Beliver de Cerdanya (a. 1865), Sant Andreu de Palomar (a. 1866), Organyà (a. 1866), Castellciutat (a. 1866), Llívia (a. 1868), Les Avellanès (a. 1872), Salàs de Pallars (a. 1873)... i fins i tot a Andorra: Canillo (a. 1882).

En totes aquestes fundacions es manifesta el seu tarannà sempre caritatiu, enèrgic i replet del "seny català". Anna Janer va obtenir també la col·laboració del beàt Manyanet i del cardenal Casañas. La seva obra ha de ser considerada com una de les pàgines més glorioses de la història de la nostra Església a Catalunya, per l'encert a encarnar-se a les necessitats de l'època i pel llegat del moviment d'assistència hospitalària i d'educació de la joventut, que ella, durant el segle XIX, amb tant d'èxit va custodiar i va saber difondre.

Un nou estil de vida religiosa

Catalunya i, d'una manera particular, les "germandats" de religioses dels hospitals de la Santa Creu de Barcelona, Valls, Cervera i Seu d'Urgell, en els segles XVII al XIX, poden gloriar-se d'oferir a tota l'Església un nou estil de vida religiosa. Algunes dones —davant la sorpresa de no pocs pusil·lànimes— van obrir un nou camí en l'exercici de l'as-

XXV VIATGE CULTURAL

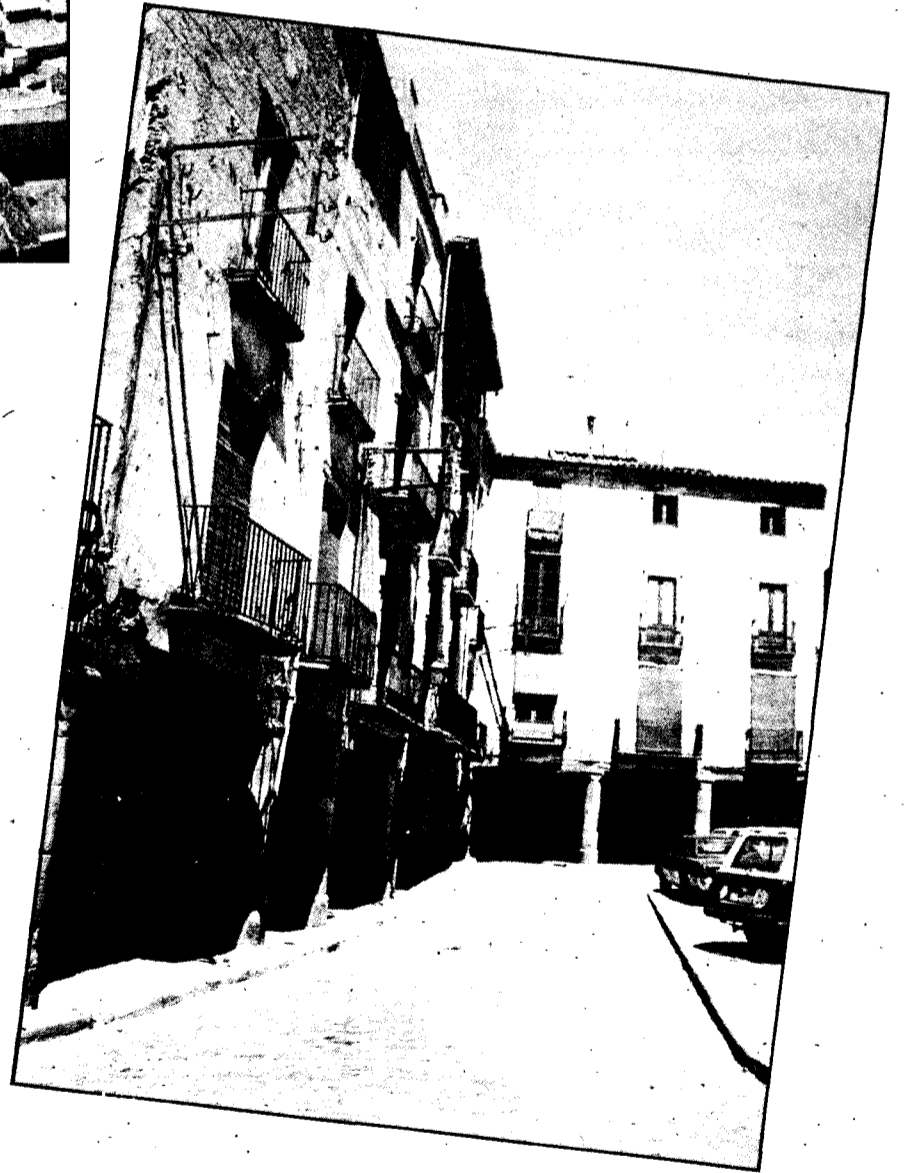
24 febrer 1985

CERVERA

En la visita que vam fer el 21 d'octubre darrer a la capital de la Segarra, ens vam limitar a veure l'església parroquial de Santa Maria i, als afores de la ciutat, la de Sant Pere Gros, de planta rodona. Ara, dedicarem la jornada a conèixer els altres llocs interessants de la població:

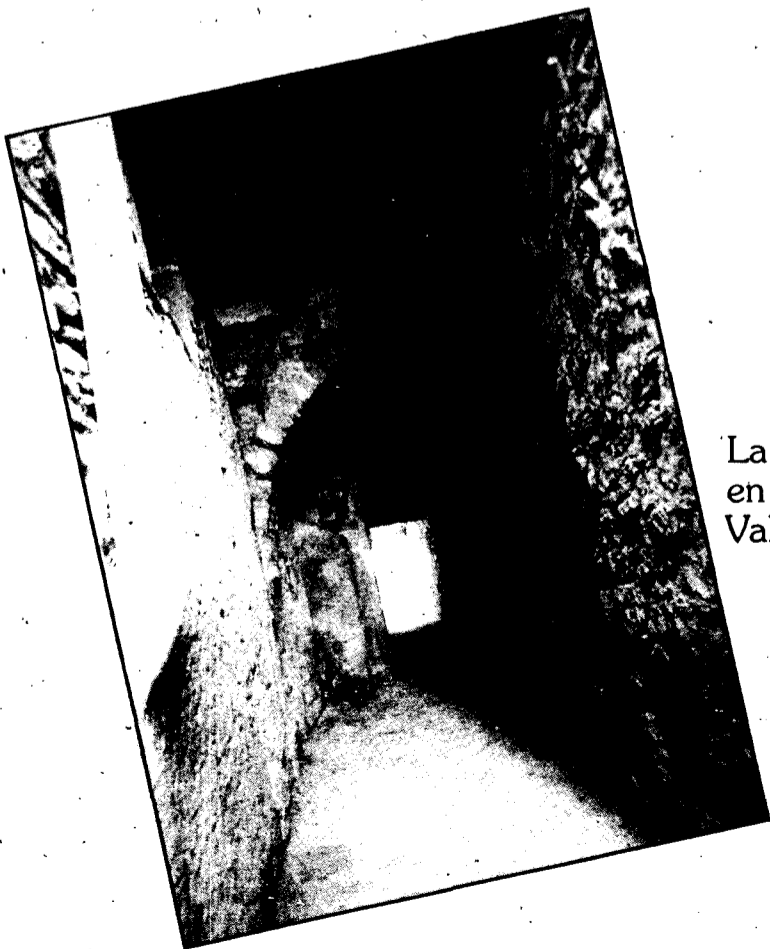
La Universitat
El monument a la Generalitat de Catalunya.
El Museu Duran i Sanpere.
El Museu del Blat i de la Pagesia.
El nucli antic de la població:
Plaça Major.
Carrer Major.
Teixit de carrers i Placetes.
Carreró de les Bruixes.
Muralla i torre de defensa.

La sortida serà a tres quarts de nou en punt del matí, del carrer València xamfrà Balmes.

Preu: 1.600 pessetes, que comprèn el viatge, visites, propines, dinar al restaurant MAGDALENA, de Sant Ramon (lloc ja conegut) i participació en el sorteig de llibres.

Us recomanem que us apresseu a fer la vostra inscripció. Si voleu preguntar qualsevol detall, utilitzeu el número de telèfon 215 27 39.

MISSIONS

830 misioners de Catalunya i les illes Balears a Amèrica

BARCELONA.— Segons la publicació "Guia dels misioners de Catalunya i Balears", publicada per les Delegacions de Missions d'aquestes nacions, hi ha actualment 830 misioners catalans i balears a vint països de l'Amèrica llatina i EE.UU.

El major nombre d'aquests misioners, 109, és a Bolívia després Perú (100), Colòmbia (90), Argentina (86), EE.UU. (61) i Mèxic i Xile amb 60 misioners cada un.

Els misioners procedeixen de totes les diòcesis catalanes i balears i són religioses i religiosos, sacerdots seculars i laics.

ALEMANYA FEDERAL

169 sacerdots catòlics moriren als camps nazis

COLÒNIA.— 169 preveres de l'Església catòlica alemanya moriren en els camps de concentració nazis, segons una estadística publicada fa pocs dies a Colònia, per la Comissió per la història de l'Església catòlica d'Alemanya occidental.

Segons aquest informe, 418 preveres alemanys foren deportats pel III Reich. 110 moriren a causa de les privacions, 59 foren executats, o moriren alguns a causa dels mals tractes. D'un total, d'uns 8.000 preveres i religiosos, o sigui un terç del clergat de l'Església catòlica alemanya de l'època, tingueren discussions amb les autoritats nazis entre 1933 i 1945, segons indica l'esmentada comissió.

FRANÇA

La col·lecció "Que sais je?" edita un llibre sobre l'Opus Dei

PARIS.— El 2.207è llibre de la cèlebre col·lecció "Que sais je?" de les Premses Universitàries està proveït d'un "nihil obstat" i d'un "imprimatur", cosa que no és corrent en les obres d'aquestes edicions. Redactat per Dominique Le Tourneau, doctor en dret canònic i ciències econòmiques, té per títol "L'Opus Dei".

En un mínim de pàgines —126, segons regla d'aquesta col·lecció de butxaca— s'hi ha condensat l'essencial del que cal saber sobre la "prelatura de la Santa Creu i Opus Dei", que és el títol complet del moviment. En el llibre s'hi troba: les grans etapes de la vida del fundador, Escrivà de Balaguer; l'espiritualitat de l'obra; la seva estructura jurídica; l'origen i la vida dels seus membres. El cinquè i darrer capítol aborda certs aspectes particulars de l'espiritualitat de l'obra, els que es deriven dels escrits d'Escrivà de Balaguer.

Segons l'autor, la importància eclesial i la projecció social de l'Opus Dei comencen tot just a fer-se sentir. Només el pas del temps permetrà de descobrir tot el seu abast.

BÈLGICA

La crisi copeja un gran nombre de ciutadans

L'Església, acollidora dels nous pobres

NAMUR.— El Consell episcopal ampliat de Namur ha dedicat la seva atenció al problema del creixement de la pobresa a Bèlgica.

Ha estat un document publicat fa unes setmanes per l'Episcopat francès —"Attention... pauvretés" (Atenció a les pobreses)— que d'antuvi serví de base a la reunió del Consell episcopal ampliat (que a més dels membres ordinaris del Consell episcopal —bisbe, vicaris generals i episcopals, sector del Seminari, arxiprests i secretari— comprèn, a més, els representants del Consell presbiteral i dels Consells pastorals provincials de Luxemburg i de Namur).

"Les noves pobreses" no ens han d'enganyar

Allò que hom diu sobre les pobreses actuals a França, és vàlid per Bèlgica: apareixen punyents a través de la multiplicació de peticions d'ajuda. Afecten a ciutadans corrents, que cauen brutalment en una situació de dependència. Manifesten, en la seva diversitat, un fenomen massiu de precarietat de les condicions de vida, enfront les quals les tradicionals

polítiques socials es demostren insuficients.

Els noms que s'han donat a aquesta evolució —per exemple "les noves pobreses" no ens han d'enganyar. Les seves causes també són antigues: productivisme desfermat, urbanització desconsiderada paral·lela a la industrialització. S'hi afegeixen les repercussions de la crisi econòmica, sense oblidar els trencaments de solidaritat, especialment entre els que tenen treball i els altres.

En la mesura que l'Església ha de donar testimoni d'una Nova Aliança entre Déu i els homes, ¿com no ha de preocupar-se per la situació de tots aquests que es troben al marge o clarament exclosos de la solidaritat i de la fraternitat humanes? Però, ¿quina mena d'acció podem contraposar-hi? Sota aquest angle pràctic, els membres del Consell s'han sorprès de l'atenció aportada en el document francès als mitjans concrets proposats. Si és important, d'una part, recrear les condicions d'una existència solidària per mitjà de grans accions legislatives i polítiques, cal, per altra part, afavorir les relacions fraterne i les petites accions personalitzades que permeten a cadascú assumir

les seves responsabilitats. És en aquest sentit que el document dels bisbes francesos suggereix, com a principis del "saber-fer", privilegiar l'acció des de la base, de posar valor a les capacitats dels pobres, de construir l'Església com una comunitat acollidora.

Una urgència: l'habitatge

Una urgència remarcada pel document francès també ha estat subratllada pels responsables eclesiàstics belgues: l'habitatge. El problema sembla tant més difícil de resoldre quan les famílies del quartmón, que pateixen les pitjors condicions d'habitatge, són també les menys ateses per les parròquies. És veritat que existeix solidaritat entre els més pobres en aquest camp. Però això tan sols aporta solucions pasatgeres. El problema ha de contemplar-se en tota la seva amplitud: ¿quins habitatges decents es poden posar a disposició dels més desamparats, sabent que nombrosos habitatges estan actualment inutilitzats a la ciutat i que no totes les famílies s'adapten als habitatges socials?

Recrear la solidaritat

Els testimonis aportats a aquesta trobada pels representants de moviments o de serveis de vocació social han posat l'accent sobre la necessitat, però també sobre les possibilitats de recrear la solidaritat a diferents nivells. Aquesta perspectiva implica una atenció precisa i global a la vegada, als problemes plantejats. Precisa, ja que importa adonar-se del drama concret que representa per tal persona o tal família una manca de recursos o una absència d'ocupació. Global, ja que els problemes provocats pel creixement de les pobreses no poden trobar solucions en el sol pla d'arranjament o de l'assistència. En altres paraules, convé incorporar les situacions comprovades entre els desamparats als fenòmens socials més llargs: la inseguretat d'ocupació o els subestats creats en les condicions de treball (quan algun patronat reivindica justament aquesta "flexibilització" de la força del treball en nom de la concurrència i la competitivitat); la posada en marxa de la seguretat social; l'ambigüitat d'una política de solidaritat nacional que no privilegia per força els més desamparats.

45 cantants americans graven un disc

per pal·liar la fam a Àfrica

LOS ANGELES.— Quaranta cinc cantants i artistes nord-americans han participat a la ciutat de Los Angeles en la gravació d'un disc de llarga durada, els beneficis del qual aniran destinats exclusivament a la lluita contra la fam a Àfrica. El tema principal del disc és una cançó escrita per Michael Jackson i Lionel Richie, titulada "Nosaltres som el món". La col·laboració de tots els artistes participants ha estat absolutament desinteressada. En la foto, alguns dels cantants entre els quals hi ha al centre, Ray Charles i Bob Dylan.

SUÏSSA

La Caritas helvètica dobla la seva ajuda per lluitar contra la fam al món

LUCERNA.— L'any passat, Caritas/Suïssa ha lliurat per ajuda d'urgència i rehabilitació a favor de les poblacions víctimes de la fam a l'Àfrica i l'Amèrica llatina un total de 5,7 milions de francs. A causa de l'agreujament de la situació sobre la fam a Àfrica, el comitè director de Caritas/Suïssa decidí desbloquejar una suma d'un milió de francs a Etiòpia i un milió pel Sudan, suma destinada com a ajuda d'urgència. D'altra banda, la direcció de Caritas ha decidit confeccionar un programa-marc en matèria de lluita contra la fam pels anys 1985/1986. Aquest programa preveu per aquests dos anys un compromís financer que s'eleva a 20 milions de francs. Per l'any en curs, s'atindrà prioritàriament l'ajuda d'urgència, mentre que per l'any vinent es procurarà preferentment un programa de rehabilitació i reconstrucció.

Per altra banda, Caritas s'esforçarà a mantenir la seva ajuda en cereals, llet en pols, medicaments, al voltant de 5 milions de francs per any. Aquest programa, doncs, per aquests dos anys inclou uns 30 milions de francs, suma susceptible de ser modificada d'acord amb el desenvolupament futur de la situació.

El pare Ubach, un intrèpid explorador d països bíblics

Traductor i comentarista

Devem al P. Ubach la traducció i comentari de catorze llibres de l'Antic Testament: els que formen el Pentateuc, els Llibres Històrics i els Salmes. Dins de **La Bíblia de Montserrat**, aquests treballs ocupen una dotzena de volums, el primer dels quals, el Gènesi, inaugurava la col·lecció el 1926. Quan dos anys abans s'en-caminava cap a Jerusalem, el P. Ubach tenia 45 anys i era ja un especialista en llengua hebrea (n'havia publicat de fet una gramàtica el 1918), coneixia d'altra banda la geografia de Palestina, Egipte i Mesopotàmia on havia realitzat diverses expedicions, entre una al Sinaí, de la qual n'havia fet sortir una llarga narració el 1913, i com a conseqüència d'a-

quests múltiples viatges havia conviscut sovint amb els pobles nòmades de l'Orient. Aquests tres aspectes caracteritzaran habitualment els comentaris del P. Ubach: és a dir, en primer lloc una atenció als problemes filològics del text original hebreu, del qual se n'imposarà una traducció literal molt cenyida, en segon lloc un interès el més documentable possible per les dades geogràfiques i arqueològiques, i finalment una atenta observació dels costums que, mantinguts encara als anys vint i trenta pels pobles beduïns, tenien alguna semblança amb certs casos de l'Antic Testament.

Amb el desig evident d'acostar el lector al món de les tradi-

cions bíbliques, el P. Ubach no limità el seu propòsit a un sol tipus de comentari, aquell comentari sobriament tècnic que aclareix el text bíblic verset per verset, sinó que concebé un instrument auxiliar de treball, a base de fotografies, il·lustracions i mapes, per mitjà del qual fóra possible de visualitzar moltes escenes de la narració bíblica. D'aquest segon tipus de comentari en pogué fer sortir tres volums, dedicats als cinc primers llibres de la Bíblia. "Amb aquest documental sobre la taula, escrivia el poeta Jaume Bofill i Mates el 1929 arran de la publicació del volum d'il·lustració al Gènesi, la versió del llibre sagrat esdevé candent i suau com una tradició de família". I

afegia: "El P. Ubach podríem dir que passa per les nostres llars i ens conta (...) les vides patriarcales. Amb una racial malifiança dels excessos d'imaginació, dona la primacia als documents geogràfics. Per tal de suggerir el passat, apel·la al testimoni de les velles ruïnes i al material d'altres cultures, aprofitable per analogia. I quan ni la geografia basta, ni l'arqueologia servei, acut al folklore de l'Orient actual" (La Publicitat, 13.XI.1929).

Com a traductor i comentarista de la Bíblia, el P. Ubach va començar a omplir un buit que, donada l'escassa tradició d'estudis bíblics al segle dinovè a casa nostra, existia de manera persistent. D'una banda va començar un treball de traducció literal dels textos originals a la nostra llengua, traducció que tot i la seva duresa va servir enormement per a la preparació de la Bíblia manual que força anys més tard s'enllestí també a Montserrat i que conté coses molt bones. I d'altra banda, per mitjà dels seus comentaris, va facilitar uns instruments de treball i de comprensió del text sagrat, que foren realment apreciats pels seus lectors, com ho indica el fet que alguns volums haguessin de ser reimprimits.

El treball bíblic del P. Ubach, portat a terme amb una dedicació i una tenacitat exemplars, ha fet possible moltes de les realitzacions que avui dia hem pogut assolir.

Un espe

1879. Neix a Barcelona el 20 de Catedral.

1893-1894. Primers estudis a l'Institut de Jesuïtes, del carrer de Casp.

1894. Ingressa, com a novici, a l'Institut de Sant Agustí, i els vots l'any següent. Segueix, a l'Institut de Sant Agustí, el 1902. És ordenat sacerdot, pel bisbe de Barcelona.

1902-1906. Professor de Sagrada Escriptura a l'École Biblique dels PP. Dominicans de Montserrat, mesos d'abril-maig de 1910 visita Montserrat.

Pels mesos de juliol, agost i setembre de 1910 visita Montserrat. De pas visita l'Àsia Menor, el 1910-1913. Professor de grec a l'Institut de Sant Agustí.

bre de viatges, **El Sinaí**. El 1955 visita Montserrat.

1911. El 27 d'abril presenta les lletres de Montserrat a l'Institut de Sant Agustí.

1913-1924. Professor de llengua catalana a l'Institut de Sant Anselm, de Roquetes, **Legisme Toram**, que obté el 1914. Segon viatge a Orient.

1914-1920. Professor de llengua catalana a l'Institut de Sant Anselm, de Roquetes. És alhora Consultor de la Catedral de Montserrat.

1922-1923. Tercera estada a Montserrat.

1924-1951. Quarta estada a Montserrat per realitzar l'obra de versió de l'Antic Testament de Montserrat. Publica el **Gènesi** (1926), **Deuteronomi** (1928); i el I volum de l'Antic Testament (1932) i un II volum de l'Antic Testament (1940). És nomenat membre de l'Institut de Sant Agustí.

1951. Retorna a Montserrat, Catalunya. Publica: **I i II de Samuel** (1952); **José i l'Israel** (1954); **II i III dels Reis** (1958). Col·labora, a més, a l'Institut de Sant Agustí.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

1960. El dia 19 de febrer, a Montserrat, casa del Pare.

Emblema de "LA BIBLIA" de Montserrat

L'Antic Testament està figurat per les taules de la Llei, amb el mot hebreu: Tora, Llei. El Nou Testament per la Creu i el mot grec: Χαρις, és a dir, gràcia. Tot fundat en la sentència de sant Joan (1, 17): "La Llei ehs ha estat donada per Moisès; la gràcia per nostre Senyor Jesucrist".

Al fons, la muntanya evoca Montserrat, el nostre Sinaí.

S'adormí plàcidament en el senyor el 19 de febrer del 1960.

Damià Roure

El Museu de

El pelegrí o turista que puja a Montserrat es troba sorprès en arribar al Santuari amb diverses indicacions que l'encaminen vers uns museus. A sota la plaça superior, en dos pisos espaiosos, hi ha la pinacoteca nova dedicada a pintura catalana recent, i adossat al claustre gòtic hi ha un altre conjunt on s'exposa una col·lecció de pintura antiga, a la planta baixa, i en un pis superior el museu de l'Orient Bíblic.

Aquest darrer consta de tres grans seccions: **Mesopotàmia**, la regió que actualment es parteixen Iraq, Iran i Turquia, **Egipte**, amb la peça més admirada de totes: una mòmia, i **Palestina**, que inclou també altres col·leccions vàries, que no podien ser classificades en els dos grups anteriors.

Objectes de l'Orient Bíblic a Montserrat? Com s'ha format aquesta col·lecció, que és admirada no només pel públic curiós, sinó també per les persones especialitzades en la matèria que el visiten? Si bé el fons exposat és força modest, comparant-lo amb els grans col·leccions dels principals museus del món: Londres, el Caire, París, Berlín, Torí,... no deixa de sobtar positivament el fet que les diverses peces esti-

els

rit obert

l'abril. El mateix dia és batejat a la
na escola particular. Els segueix als

al monestir de Montserrat. Professa
a Montserrat, els estudis.

el cardenal Casañas, a l'església del

rada Escripura, a Montserrat.
Palestina. Freqüenta els cursos de
s. Visites a Síria, Líban i Egipte. Els
a el Sinaí.

tembre de 1910, retorn a Montser-
rècia i Creta.

hebreu, a Montserrat. Publica el lli-
en donarà una 2ª edició.

primeres col·leccions del que serà
augmentat fins l'any 1928.

ua hebrea, al Col·legi Internacional
ma. Publicació de la gramàtica he-
diverses edicions.

Passa l'estiu al Líban.
ua siríaca al Pontifici Institut Orien-
gregació Oriental.

Orient. Visita el Kurdistan i Síria.

rient. Fixa la seva residència a Jeru-
i comentari de "La Bíblia" de Mont-
; **Èxode-Levític** (1927); **Nombres-**
d'Il·lustració (1929); el **Psalteri**, en
d'Il·lustració (1934).

de la Comissió Pontificia Bíblica.
ontinua la publicació dels llibres his-
uè-Jutges-Rut (1953); III volum d'I-
1957) i **Paralipòmens-Esdres i Nehe-**
diverses publicacions bíbliques.

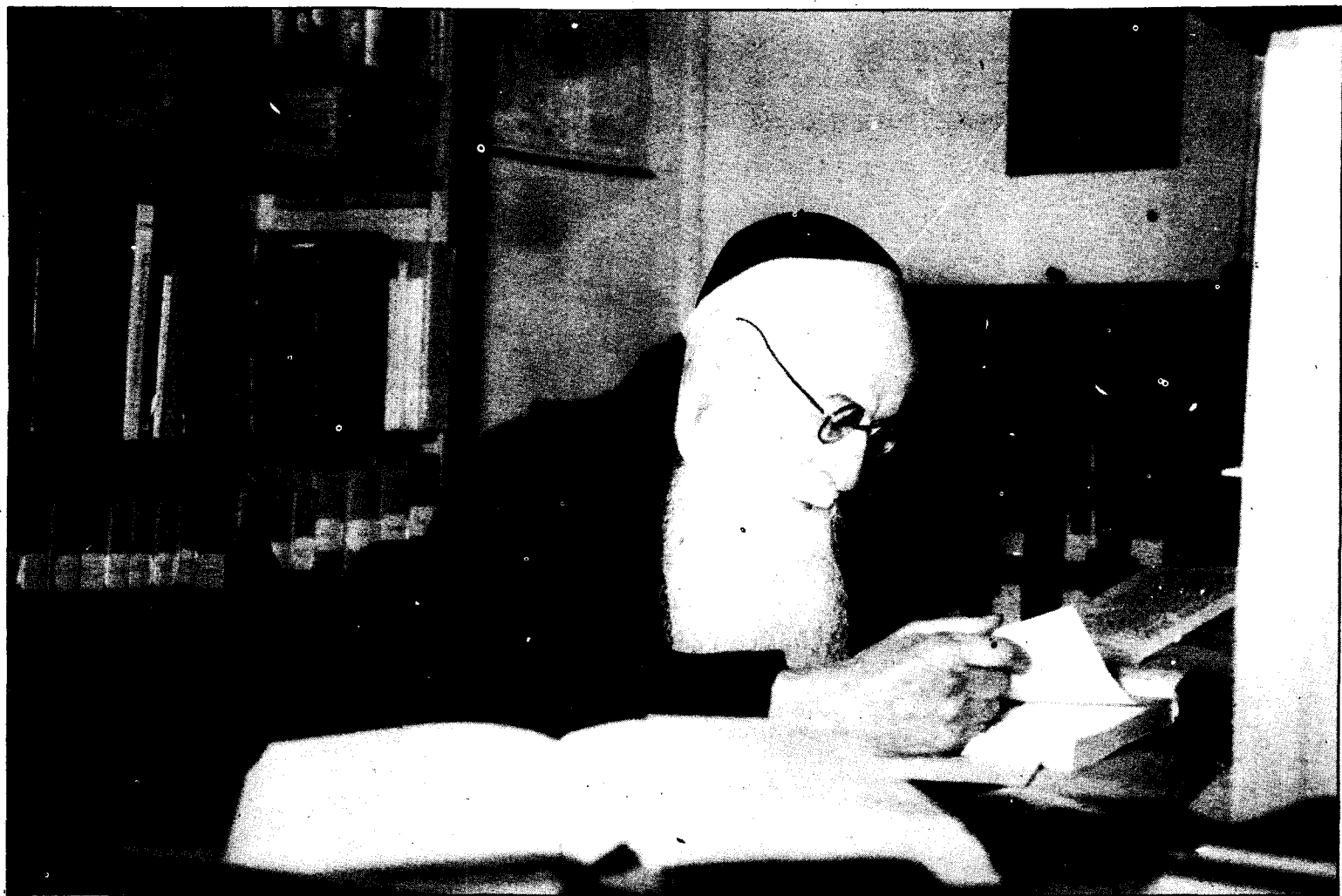
l'edat de 81 anys, és cridat a la

e Montserrat

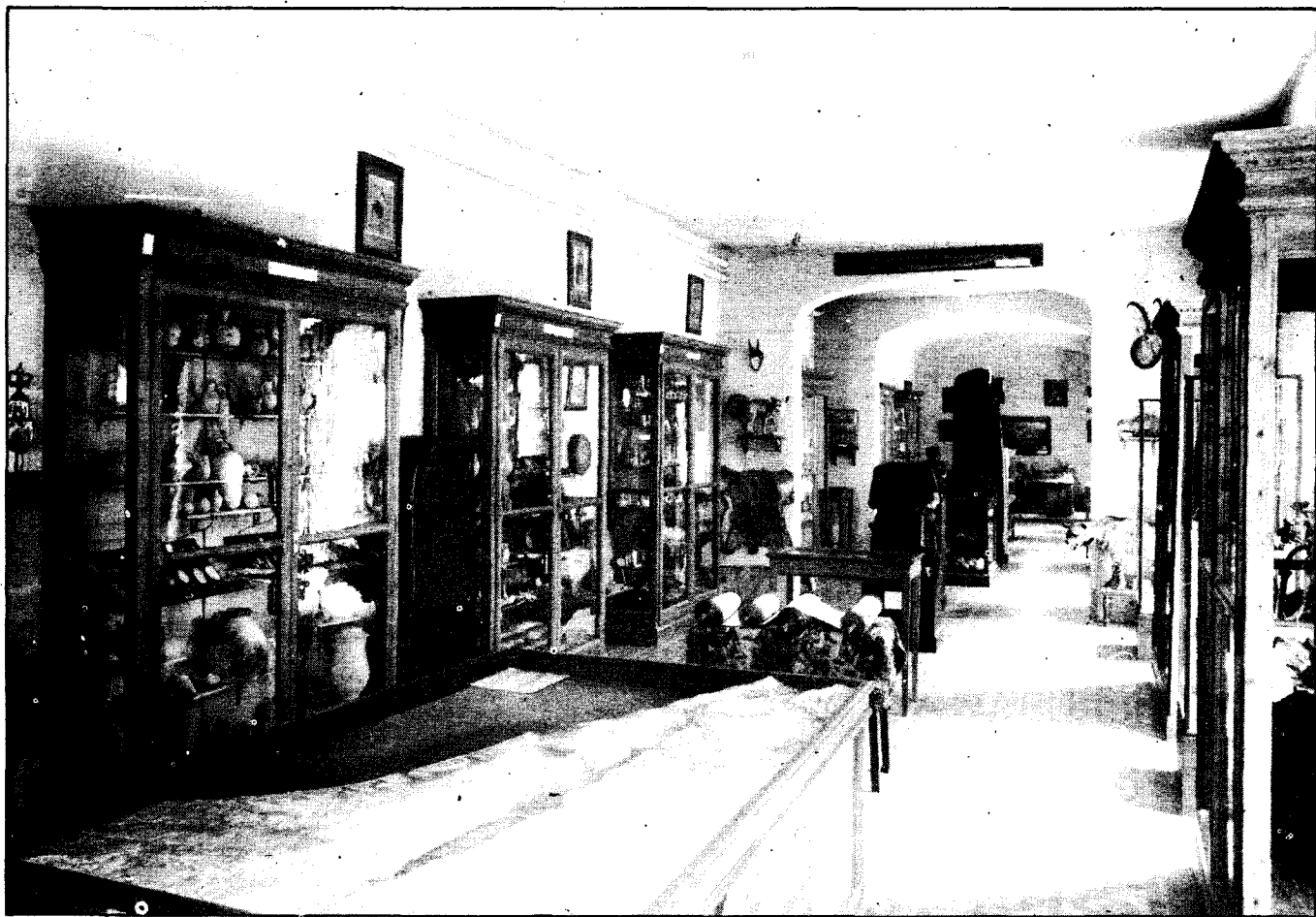
quin tan ben triades, que hi hagi
una mica de tot, com si el criteri
d'adquisició hagués estat de fer
una veritable antologia d'objec-
tes relacionats amb la Bíblia per
aquells, la majoria, que no tenen
temps o oportunitats de visitar
detalladament els reculls més
complets.

Si el fet que el monestir de
Montserrat posseeixi quadres de
vàlua i d'altres objectes d'art té
una certa tradició que arrenca al-
menys de l'època barroca, la col-
lecció del **museu de l'Orient Bí-**
blic és una idea molt recent, l'àni-
ma indiscutible del qual és abso-
lutament el **pare Bonaventura**
Ubach.

El monjo Ubach fou un home
de grans intuïcions. A principis
de segle, el nivell cultural del
nostre país, en matèries de refle-
xí cristiana, vist des de la nostra
perspectiva, era extraordinària-
ment pobre. Ubach es trobà, el
1902, sense cap formació espe-
cial més que la que tenia qualse-
vol clergue de l'època, fent de
professor d'introducció a la Sa-
grada Escripura i de llengües bí-
bliques als joves monjos. Esperit
inquiet cerca nous llibres de text,
té correspondència d'orientació
amb altres professors..., i al

Retornat al seu Monestir de Montserrat, passà els seus deu darrers anys ocupat en la seva labor bíblica.

El Museu Bíbic de Montserrat, tal com el deixà el pare Ubach.

1907, quasi per un atzar de la vi-
da, passa a Jerusalem, a on pot
seguir els cursos a la cèlebre
École Biblique recentment fun-
dada pels dominics. Aquest con-
tacte li aportà horitzons i noves
idees.

Els viatges, en aquell temps
en què viatjar no era una bagatel-
la, se succeeixen. Són veritables
campanyes: **Palestina —de Dan**
a Beersabé—, la península del
Sinaí, Egipte, el Líban, Síria, Jor-
dània, Turquia, Grècia.

Al seu retorn, el 1910, a Mont-
serrat, amb el què ha aplegat d'a-
cíf d'allà, realitza una de les seves
intuïcions: la de presentar una
col·lecció d'objectes que po-
guessin il·lustrar la Sagrada Es-
cripura. N'inaugurava les prime-
res vitrines el 1911. La seva idea
no era la d'un mer col·leccionista,
que aplega pel sol gust d'aple-
gar, ni d'un mer científic, tot i que
creia que allò podria contribuir
força a l'estudi del text sagrat (as-

pecte aquest que treballarà en la
seva obra, sens dubte, més origi-
nal: la il·lustració de la Bíblia, que
malauradament no va passar
dels seus inicis, sinó sobretot la
d'ajudar la comprensió de molts
passatges bíblics a nivell popu-
lar; hom entreveu ací la seva fa-
ceta de divulgador amb un gran
seny pedagògic.

Al curs del 1922 tingué l'oca-
sió de tornar a l'Orient Mitjà.
Aquest viatge fou molt fructífer,
el que més, pel museu. El motiu
principal era l'adquisició d'una
col·lecció pertanyent al monestir
benedictí alemany de la Dormició
de Jerusalem, la qual sembla
que manca d'interès no es va mai
realitzar. Aprofità l'estada per
arribar-se a l'Iraq, d'on retornà
amb catorze caixes ben atapeï-
des d'objectes. "Es una diada de
Reis pel museu", monedes, un
talent, objectes culturals, quatre
centenars de tauletes cuneifor-
mes, una vuitantena de cilindres-
segell, instruments de música...

Bagdad fou el centre de la seva
expedició: regatejant aquí, com-
prant a baix preu allí, visitant ex-
cavacions en curs i antiquaris...

En tornar a Montserrat, el
1924, passa per París: al Louvre
compra setze peces-reproducció.
El museu era ja una valuosa
col·lecció!

Retornat al poc temps a Pa-
lestina, Ubach gira el seu es-
guard vers l'Egipte. El 1927 obte-
nia del consell de l'abat de Mont-
serrat el permís de gastar deu mil
pessetes per adquirir objectes
del país del Nil, sigui el mateix
museu del Caire o en alguna col-
lecció particular.

Amb això les principals apor-
tacions al **museu de l'Orient Bí-**
blic de Montserrat s'estronquen.
Cada cop serà més difícil d'obte-
nir nou material, sigui a causa de
les guerres i maltempsades que
en cadena se succeeixen, sigui
perquè la protecció oficial
dels països d'origen posen tra-

ves, amb tota raó, a l'exportació
d'objectes antics.

Certament estem ben lluny
d'haver aconseguit la idea del p.
Ubach de fer un veritable "Palau
de la Bíblia", amb un edifici bastit
expressament a l'entrada mateix
de Montserrat, que tingués tants
de compartiments com de llibres
té la Bíblia, en què el visitant,
seguint el seu curs, veuria tota l'Es-
cripura, des del Gènesi a l'Apo-
calipsi, amb objectes, mapes, fo-
tografies i diorames...

El què és cert, però, és que
una visita al **museu de l'Orient Bí-**
blic de Montserrat pot represen-
tar una introducció visual al fasci-
nant món en el qual nasqué l'Es-
cripura Santa. Parafrasejant una
paraula del p. Ubach mateix po-
dríem dir que "el museu com a
il·lustració de la Bíblia pren vida,
fora d'aquest significat no és més
que un esquelet".

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents
Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"
O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR
d'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR
de nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM 18.808.007.

ADJUNT
a gerència amb molta experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
administrativa.
INEM 31.282.

PINTOR
Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-
Analista d'empreses amb gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU
Expert, amb alemany i francès.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC
especialista tintoreria i "aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU
uxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446.

APARELLADOR
Contracte mercantil.

ASDJUNT
a Direcció, comptable o cap de magatzem.
INEM 40.006.

SECRETÀRIA
Investigació i Relacions humanes.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA
administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA
o responsable d'un departament, encarregada d'una botiga, relacions públiques, assistenta social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR
administrativa en pràctiques matins.
INEM 31.705.

CAP
de vendes o cap de magatzems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR
comercial sector auxiliar
Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT
o executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

AUXILIAR
administratiu.
INEM 36.975.260.

DIRECTOR-GERENT
o director-industrial amb experiència.
Contracte mercantil.

PER A DIRECTORA de parvulari o secretària material
clínic. INEM.- 37.711.767

ENGINYER SUPERIOR
amb experiència en Direcció.
INEM 20.854.001.

DIRECTOR
de fàbrica de productes químics.
Contracte mercantil.

ADMINISTRADOR
experiència fiscal, comptable i financera.
Contracte mercantil.

ENGINYER TÈCNIC
tintoreria i aprests.
INEM 49.769.

ADMINISTRATIVA
amb experiència.
INEM 20.302.647.

SECRETÀRIA
de gerència o advocat.
INEM 111.496.

AUXILIAR
administrativa i relacions públiques.
INEM 38.478.279.

AUXILIAR
administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR
comptable; facturació, caixa per transports, magatzems, etc.
INEM 1.820.056.

AUXILIAR
comptable administratiu només matins.
Contracte mercantil.

Varis

SANTA MARTA
Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel. 245 37 58.

SENYORETA
50 anys, llarga experiència professional, li interessa treball: encarregada de comerç, recepcionista de consultori mèdic, telefonista, etc. Referències immillorables. Si interessa, truqueu: tel. 674 33 19, de 1 a 3 i de 20 a 22 (Srta. M.ª Dolores).

SENYORA
Separada en atur i amb dos fills. Dependenta i amb experiència en vendes. Carnet de conduir. INEM 29.461.542.

COLLECCIONISTA
Compro, canvio: Goigs, estàmpes, Antoni. Tel.: 726 44 14, 9 h. nit.

VOLDRIA
Cartejar-me amb sacerdots, seminaristes o seglars fins 25 anys teme religiós. Tomàs Ripoll i Moyal. Canvio i venc segells escribiu a Antoni Ros. Apartat 34.157. 08080 Barcelona.

GRADUAT
Social, experiència deu anys. Desitja col.laborar amb advocat laboralista.

SENYORA
37 anys, secretària diplomada, experiència de secretària tècnica, comercial i publicitària, busca treball. Tel. 209 66 24. De 9 a 2 i de 16 a 22 (Sra. Fernández).

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General

Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

Vendes

FINQUES GUAN-TER
(A.P.I.)

☑ Apartado de Correos 35

VENDA DE XALETS I APARTAMENTS en els millors indrets de L'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUAN-TER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel: (972) 77 02 72

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on Barcelona-7

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ

Tel.

PREU LÍNIA

50 ptes.
100 ptes.
150 ptes.
200 ptes.
250 ptes.
300 ptes.
350 ptes.

50 ptes.

100 ptes.

150 ptes.

200 ptes.

250 ptes.

300 ptes.

350 ptes.

MES

SETMANES

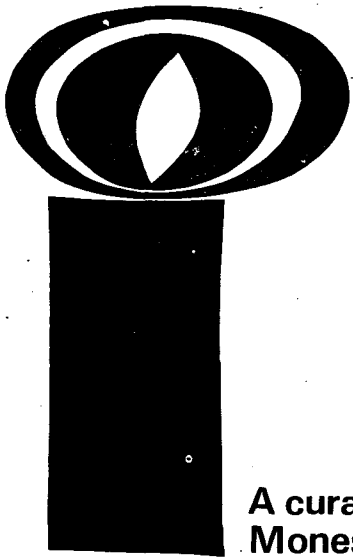
Calculeu l'import que heu de abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions
Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244, 2on, Barcelona-7.

LLIBRERIES ON PODEU ADQUIRIR EL LLIBRE: "L'EVOLUCIONISME, AVUI"

de Francesc Nicolau

LLIBRERIA CLARET Roger de Llúria, 3
LLIBRERIA LA HORMIGA DE ORO Av. Portal de l'Àngel, 3
LLIBRERIA BALMESIANA Duran i Bas, 9
LLIBRERIA SIGNE Mallorca, 301
LLIBRERIA AMICS DEL CATECISME Comtal, 27
LLIBRERIA ONA Gran Via de les Corts Catalanes, 654
LLIBRERIA ANTICH (La Seu)
LLIBRERIA VOLTES (Tortosa)
LLIBRERIA FREGOLA (Lleida)
LLIBRERIA VyP (Tarragona)
LLIBRERIA IMPREMTA DACHS (Solsona)
LLIBRERIA LES VOLTES (Girona)
LLIBRERIA SANT PAU Rda. de Sant Pere, 21
LLIBRERIA BLANQUERNA, Diagonal 450
LIBRERIA SAN MIQUEL Roger de Llúria, n.º 100.

i també a CATALUNYA CRISTIANA

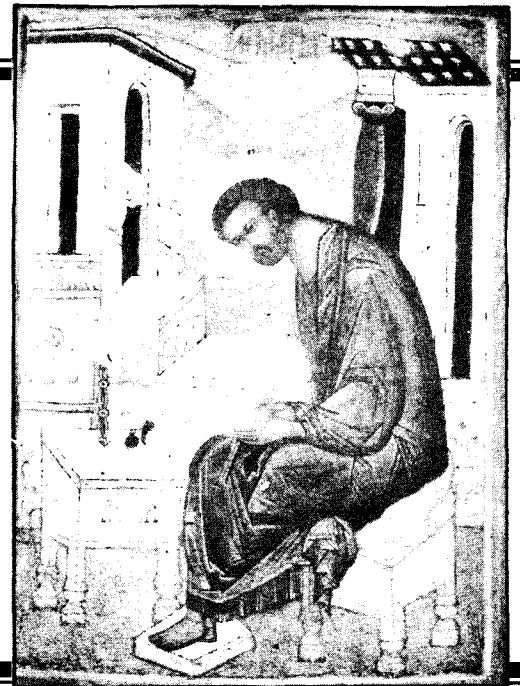

ESCOLTEM LA PARAULA

CICLE LITÚRGIC "B"
DIUMENGE VI
DURANT L'ANY

A cura de les monges benedictines.
Monestir de Sant Pere de les Puel·les.

Glossa i monicions:
Griselda Cos

Evangelista Sant Marc

QUINA ÉS LA VERITABLE IMPURESA?

A l'A.T. les malalties de la pell eren considerades molt contagioses i això exigia l'aïllament de la persona afectada.

El levític, tan preocupat per la puresa, feia d'aquest aïllament un ostracisme social i religiós.

El text d'avui és una descripció impressionant; el leproso es veu convertit en una desferra: durant el temps de la impuresa, el malalt restava fora de la ciutat amb signes clars del seu estat: "escabellat, vestits esquinçats, tapat fins a la boca i cridant: impur, impur!"

La cosa més impressionant és que era marginat per una societat sacral —el món israelita— i per motius d'ordre religiós: separat de Déu, i del culte!

Lectura del llibre del Levític (13:1-2,45-46)

El Senyor digué a Moisès i a Aharon: "Si algú té a la pell una inflor, crostes o erupcions que facin témer el mal de la lepra, serà portat al sacerdot Aharon o a un dels seus fills sacerdots. Els qui pateixen del mal de la lepra han d'anar escabellats, amb els vestits esquinçats, tapats fins a la boca, i han de cridar: "Impur, impur!" Mentre el mal persisteixi, són impurs, i han de viure sols, fora del campament".

LA JOIA DE LA RECONCILIACIÓ

Aquest salm ens situa al centre mateix de la nostra condició humana: pecadors, però perdonats, i per tant, agraiats i contents.

La felicitat i la joia —expressions amb què comença i acaba el salm— són el seu tema. I la força d'aquestes els ve del perdó; llegim-lo detingudament i veurem com el salmista passa del reconeixement culpable al reconeixement de la Gràcia. D'aquests dos reconeixements neix la capacitat de cantar joia del perdó.

Salm 31:1-2,5,11 (R.: cf.7)

Feliç el qui ha estat absolt de la falta i ha vist sepultat el seu pecat.
Feliç l'home a qui el Senyor no té en compte la culpa, i dintre seu ja no manté l'engany.

R. En vós he trobat el meu recer, vós em guardeu del perill.

M'he decidit a reconèixer la falta, no us he amagat el meu pecat.
Tan bon punt m'ho he proposat, Senyor, m'heu perdonat la culpa comesa. R.

Alegreu-vos, justos, celebren el Senyor; homes rectes, aclameu-lo. R.

"També jo sóc pecador!"

La marginació dels "impurs", que veiem avui a la lectura del Levític i que era ben corrent encara en temps de Jesús, ha continuat sempre vigent al llarg de la nostra història.

Sempre hi ha hagut una tendència constant a les formes moralitzadores i restrictives, fetes de lleis i de normes que han estat motiu de marginació per a uns i de seguretat per a d'altres.

La primitiva Església, tanmateix, ens diu com va lluitar —per fidelitat a Crist— per una nova concepció evangèlica de la "puresa". Jesús volia una "puresa" no pas legalista ni angoixant, sinó alliberadora, la qual tenia molt poc a veure amb la que reclamaven els fariseus, tan filla dels levites i de les múltiples obligacions i de les nombroses prohibicions de les seves lleis. La de Jesús era una puresa més profunda i exigent, i per això també més verídica: la del cor, "Benaurets els de cor pur...".

Fou lluitant contra el fariseisme que Jesús va desenrotllar la seva concepció sobre la puresa. Va rebutjar el compliment de les prescripcions rituals com una puresa només exterior. Perquè la puresa no ens ve de l'exterior, sinó al contrari: el que ens surt de dins és el que ens embruta, és del nostre cor que ens vénen els mals pensaments, l'homicidi, la dolenteria, la impuresa, etc. Per això Jesús contraposava la puresa del cor a la farisaica purificació de les mans.

És important de notar, amb tot, que la "puresa" no fou pas el tema fonamental de la predicació de Jesús, ni de l'ètica cristiana, sinó que més aviat ho foren la misericòrdia, l'amor, el seguiment..., el mot "puresa" no podia expressar tota la plenitud de la predicació de Jesús.

No ha estat així, però, al llarg de la història de l'Esglè-

sia. Sempre han anat apareixent grups que defensaven i defensaven la "puresa" entesa en la línia d'un rigor ascètic i sovint han tractat d'imposar-la per la llei i la força: els "katharoi" = els purs, els espirituals (essenis), d'aquí ve la paraula "càtars", els montanistes, els maniqueus, els donatistes..., avui també podríem afegir-hi altres noms, tots ells més a prop del radicalisme dels fariseus que no pas dels evangelis del Crist.

Recordem aquí aquell apòstema dels Pares del desert que diu que, un dia, es van reunir els ancians d'una llauna per expulsar-ne un monjo que havia pecat. Quan el monjo marxava, s'aixecà també l'abat Besarion —potser el més sant de tots— per marxar amb ell, tot dient: "jo també sóc pecador!"

Sempre hi ha hagut lluita entre llei i evangeli. Segons Joan, la puresa més que una qualitat ètica que ha de ser merescuda per l'home, és un efecte de la pertinença al Crist: "és la seva sang que ens purifica de tot pecat" 1Jo 1, 7-9; és també el desig d'entrar en el seu seguiment el que fa que siguem nets Jo 13, 10; és també, sobretot, la seva paraula que ens purifica Jo 15,3.

La seva paraula i el nostre reconeixement que som "impurs fan que es reproduïxi en la nostra experiència personal al mateix encontre que visqueren un dia Jesús i el leproso.

El leproso anà a Jesús, "s'agenollà i li digué suplicant-lo: si voleu, em podeu purificar". Quina confessió de fe i d'humilitat! Res de distància ni de marginació. La fe és agosarada davant d'aquell qui "vol amb poder". Llavors la nostra "impuresa" es converteix en pura capacitat per a la Gràcia de la Paraula de Déu: "Si que ho vull, si-gues purificat!"

"FEU-HO TOT A GLÒRIA DE DÉU"

Aquest text és tot un programa de vida; és la regla d'or, feta d'elegància i de magnanimitat: "no buscar allò que em convé a mi, sinó allò que convé als altres".

Que n'és, d'estranya, aquesta norma a la naturalesa humana! Només pot ser familiar i connatural al qui estima de debò. Aquest sí que la porta a la seva entranya.

Ah!, abans encara ha citat una altra regla tant o més important: "feu-ho tot a glòria de Déu".
Si sabem estimar "els altres", això sortirà sol!

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (10:31-11:1)

Germans, quan mengueu o begueu, o feu alguna altra cosa, feu-ho tot a glòria de Déu. No sigueu mai ocasió d'escàndol, ni per als jueus, ni per als grecs, ni per a l'Església de Déu, tal com faig jo, que en tot procuro d'adaptar-me a tots, i no busco allò que em convé a mi, sinó allò que convé als altres, perquè se salvin. Seguiu el meu exemple, tal com jo segueixo el de Crist.

"SI VOLEU, EM PODEU PURIFICAR"

Jesús i el leproso. Aquest, tractant-se de Jesús, perd la por i se li atansa, ell que hauria d'estar apartat i cridar: "impur, impur!"

Jesús el toca sense escrúpols, per guarir-lo. Sap molt bé que la impuresa de l'home no ve de fora sinó de dins, del cor.

El personatge central és més aviat Jesús que el leproso. I ho confirma l'actitud del mateix leproso, que fa una veritable confessió implícita del poder diví de Jesús: "Si voleu, em podeu purificar", ja que només Déu té la "voluntat" capaç d'actuar eficaçment: "Per a Déu, res no és impossible" Lc 1, 37 o bé: "Déu ho pot tot". Mc 10,27.

Evangelí segons sant Marc (1:40-45)

En aquell temps, es presenta a Jesús un leproso, s'agenolla i li diu, suplicant-lo: "Si voleu, em podeu purificar". Jesús, compadit, el tocà amb la mà i digué: "Si que ho vull: queda pur". A l'instant la lepra desaparegué i quedà pur. Tot seguit Jesús el va fer marxar, després de recomanar-li seriosament de no dir-ho a ningú, sinó d'anar a fer-se examinar pel sacerdot, oferir per la seva purificació el que Moisès havia ordenat, i certificar així que ja era pur. Però ell, així que se n'anà, començà de proclamar-ho davant la gent i de fer-ho conèixer pertot arreu, tant, que Jesús ja no podia entrar manifestament als pobles, i havia de quedar-se a fora, en llocs despoblats. Però la gent venia a trobar-lo de tot arreu.

CALENDARI

Diumenge, 17 de febrer. VI del temps ordinari. Els set sants fundadors dels Servents de Maria i sant Ròmul, màrtir.

El sol surt a les 6'44 i es pon a les 5'27 (hora solar).

Dilluns, 18 de febrer. Sant Simeó i sant Eladi, bisbes; sant Silvà i sant Secundí, màrtirs.

Dimarts, 19 de febrer. Sant Alvar de Còrdova, domini; sant Gabí, màrtir; sant Mansuet, bisbe i sant Conrad, ermità.

Dimecres, 20 de febrer. —De Cendra— Sant Nemesi i sant Potami, màrtirs i santa Amada, religiosa.

Dijous, 21 de febrer. Sant Pere Damià, bisbe doctor i sant Vèrul, màrtir. Festa de la Misteriosa Llum a Manresa.

Divendres, 22 de febrer. La càtedra de sant Pere Apòstol. Santa Elionor, reina.

Dissabte, 23 de febrer. Sant Policarp, bisbe i màrtir. Santa Marta d'Astorga, verge i màrtir.

Refranys de febrer... i de tot temps

Trons de febrer
estiu bonancer.

Tots els mesos de l'any
d'un bon febrer reben dany.

Si no plou pel febrer
poc herbei i poc graner.

No es fa llarg el camí
a casa d'un amic.

Un bon amic no té preu
i no es troba a tot arreu.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

17 de febrer. Diumenge VI de durant l'any. Lectures: Primera, Lv 13,1-2.45-46, S 31, segona 1 C 10,31-11,1, tercera Mc 1,40-45.

18 de febrer. Dilluns de la VI setmana de durant l'any. Lectures: Primera, Gn 4,1-15.25, S 49, segona Mc 8,11-13.

19 de febrer. Dimarts de la VI setmana de durant l'any. Lectures: Primera, Gn 6,5-8;7,1-5.10, S 28, segona Mc 8,14-21.

20 de febrer. Dimecres de Cendra. Lectures: Primera, Jl 2,12-18, S 50, segona 2C 5,20-6,2; tercera Mt 6,1-2.16-18.

21 de febrer. Dijous de la VI setmana de durant l'any. Lectures: Primera, Dt 30,15-20, S 1, segona Lc 9,22-25.

22 de febrer. Divendres. La Càtedra de sant Pere. Lectures: Primera, 1 Pe 5,1-4, S 22, segona Mt 16,13-19.

23 de febrer. Dissabte de la VI setmana de durant l'any. Lectures: Primera, Is 58,9b-14, S 85, segona Lc 5,27-32.

HOMES I INSTITUCIONS

Quart centenari del naixement de Maria Ward

Una dona intrèpida

"Estimar els pobres; perseverar en aquest amor; viure, morir i ressuscitar amb ells: aquesta fou la fita de Maria Ward, que després d'haver viscut 60 anys va morir el 30 de gener del 1645". Aquest és l'epitafi gravat a la tomba de la fundadora de l'Institut de la Benaventurada Verge Maria. El centenari del seu naixement se celebra aquest any.

Maria Ward va néixer a Mulwith, al comtat de York, Anglaterra, el 23 de gener del 1585. Filla de noble família que durant l'apostasia d'Enric VIII i de la seva filla Isabel, sacrificà els seus béns i la seva llibertat per ser fidel a la fe catòlica.

Treballa dia i nit a favor de la joventut

L'any 1606, Maria, sentint la crida de Crist a una vida de recolliment i oració, ingressa al Convent de les Clarisses de Saint Omer a Flandes. En surt l'any 1607 ja que entén que Déu l'ha escollit per a una altra obra. Primer va a Anglaterra i "treballa dia i nit per guanyar ànimes a la fe catòlica i enfortir-les, malgrat els perills per a la seva vida i la seva honra". Després de dos anys, torna a Saint Omer on hi funda un Institut propi, juntament amb altres set joves de la noblesa anglesa, dedicant-se a l'ensenyament i educació de la joventut femenina.

Maria Ward fou pionera per tal que la dona actués apostòlicament fora de la clausura del convent, obrint el camp de la seva activitat a l'educació de la joventut, missions i obres socials segons les necessitats de l'època.

Suprimit l'Institut i empresonada la seva fundadora

En un principi la seva activitat troba el beneplàcit del papa Pau V. Però en morir aquest, sorgí i fou creixent l'oposició contra la seva obra per part del clergat anglès i la Cúria Romana. La incomprensió sobre l'activitat apostòlica de la dona, les sospites i calúmnies, obliguen Maria Ward a defensar el seu Institut davant del Papa amb inaudit valor. La seva única preocupació era conèixer la voluntat de Déu per complir-la. Malgrat tot els seus esforços, Urbà VIII suprimí l'Institut l'any 1631 i Maria Ward fou empresonada a Munic, sent acusada com a he-

retge, per la Inquisició. Al cap de dos mesos fou alliberada, havent reconegut el Papa la seva innocència i prometent-li la seva protecció.

El 30 de gener del 1645 morí Maria Ward a Heward —Anglaterra— amb una serenitat imperturbable i joiosa, que emanava de la seva "gosadia" de cercar sempre durant la seva vida la major glòria de Déu.

Posterior exaltació de Maria Ward

Passats tots els alts i baixos de malentesos i d'envejoses acusacions, Pius IX l'any 1877 confirmava solemnement l'Institut de la Benaventurada Verge Maria com a Congregació de Dret Pontifici; Pius X l'any 1909 reconeixia Maria Ward com a Fundadora i l'any 1913 autoritzà la preparació del procés de beatificació.

Actualment el seu Institut s'estén —en les seves tres branques: Anglesa-Alemanya, Irlandesa i Loretto— pels cinc continents, amb uns 6.000 membres, dedicats primordialment a l'educació de la joventut. També a Espanya les religioses de l'Institut Benaventurada Verge Maria, conegut com a Mares alemanyes, fundaren l'any 1939 un col·legi a Barcelona i des d'aquí la seva

obra es va estendre a Hernani, San Sebastián, Badalona i Puerto Serrano (Cadis).

Quart centenari de l'Institut de la Benaventurada Verge Maria

Aquest any l'Institut celebra el IV centenari del naixement de la seva Venerable Fundadora i dona gràcies al Senyor per haver-lo mantingut fidel a l'Església i al seu carisma a través de quatre segles.

Concretament a Barcelona i al col·legi de l'Institut del carrer Copèrnic, el dia 12 d'aquest mes la mare provincial, Leticia Larrea, donà una conferència sobre "Maria Ward" a tot l'alumnat. Cal destacar al mateix temps, la celebració de l'Eucaristia per l'arquebisbe cardenal Dr. Narcís Jubany, a la parròquia de Santa Agnès, a la qual assistí tot el col·legi. S'havia celebrat ja una altra trobada al mateix temple el dia 30 de gener per a pares, professors i amics de la Institució. Finalment, està previst per al pròxim octubre una concentració a Roma de totes les alumnes del món que reben educació de l'Institut de la Benaventurada Verge Maria.

C. S.

D'ACI I D'ALLÀ

La Fe adulta

Avui es parla molt ací i allà de la necessitat d'arribar a tenir una Fe adulta, recomanació certament vàlida amb la condició que Fe adulta no vingui a significar que totes y cada una de les etapes anteriors fou errònia o falsa, i la Fe dita adulta l'única vertadera. En aquesta vall de llàgrimes, la Fe no arriba mai al capdamunt. Juntament, la fe de la infància i la l'adolescència ens féu experimentar dimensions d'aquesta que tal vegada ara no les vivim i ens foren de molta utilitat. Precisament, aquelles persones convertides de grans i de batzegada, presenten uns aspectes de faltar-los alguna cosa, que no sabem què és.

Pere Campàs Bonay

Dr. J.L. Viscarri i Trullàs

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses i mentals. Alcohòlics.

Visita: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

Diccionari Regina

d'ús del català

Alfons Tarrida i Muntaner. Emili Pascual i Ferrando

— Un diccionari molt pràctic, que vol superar les limitacions dels vocabularis de barbarismes que són llistes de paraules.

— És alhora un vocabulari d'incorreccions, un diccionari català-castellà/castellà-català, un diccionari de sinònims.

— Molta informació sobre els mots: definicions, règim gramatical, sinònims, abundants exemples, normes d'ús, relacions de significatiu, etc.

— Una completa llista de gentilicis amb el nom de molts llocs dels Països Catalans i dels Estats i Nacions de tot el món.

— Un completíssim vocabulari català-castellà de vegetals i d'animals.

Cartoné. 12x17 cms. 608 pàgines.

PVP, 1.200 ptes.

DE VENDA A LLIBRERIES

Editorial Regina - Mallorca, 87-89 - Barcelona/29.

LA BÍBLIA A L'ABAST

Estimeu

Vet aquí el principi bàsic de la vida cristiana. Estimar Déu, estimar el proïsme. També és el principi bàsic de tota acció pastoral correcta. De res no servien els coneixements teològics, bíblics, morals, el domini de les més refinades tècniques d'animació de masses o de dinàmica de grups, ni tota la resta d'elements i procediments pastorals, si el pastor no estimés de debò i amb tota l'ànima, Déu que l'ha cridat al ministeri, l'Església que li ha confiat i el poble en benefici del qual ha de realitzar la seva acció. Quan per un poble hi passa un sacerdot que estima de debò Déu i els seus feligresos, la pastoral fa meravelles. Tot, llavors, es converteix en una manifestació de la glòria de Déu que radica precisament en l'assoliment ple de l'èxit de la seva obra, la salvació de la humanitat. Això és l'essencial, que ha de ser aconseguit i mantingut a tota costa. És la recomanació que Pau fa als corintis, extraviats en disputes entre "forts" i "febles" sobre que és convenient o què està prohibit menjar. **Quan mengeu o begueu, o feu alguna altra cosa, feu-ho tot a glòria de Déu** (v. 31).

La regla d'or de l'acció pastoral

(1C 10:31-11:1)

Eviteu l'escàndol

Feu el que cregueu que s'ha de fer. No sigueu porucs ni covards. Sigueu joiosament valents. Però tingueu present sempre les persones amb les quals conviuu. Quants daltabaixos i quants sofriments inútils no evitaríem, si tinguéssim sempre present les exigències de la caritat i respectéssim sempre l'altra gent! **No sigueu mai ocasió d'escàndol** (v. 32). Aquí no es tracta d'esbrinar si el que anem a fer és o no segons la llei de Déu. Se suposa que això ja està dilucidat i que la nostra opció és la de mantenir-nos fidels a Déu. El que importa ara és no esdevenir pedra d'ensopec per a ningú. Podem anar al mercat

i comprar les viandes que ens plaguin, podem vestir com ens sembli, podem viure on creguem més oportú i com ens sembli bé, però alerta amb escandalitzar ningú. Allò de tirar al dret i que s'aguanti qui pugui, ni és humà ni cristià. Sant Pau no vol que els cristians de Corint escandalitzin ni els jueus, menystenint públicament les seves tradicions, ni els gentils ni que posin dificultats al creixement de l'Església. La conversió ja és prou costosa perquè a més se l'hagi de gravar amb impostos inútils. I una altra vegada surt l'exigència de la caritat: **No busco allò que em convé a mi, sinó allò que convé als altres, perquè se salvin** (v. 33b). No es tracta de cap esperit d'acomodació, sinó de l'atenció que es mereixen les perso-

nes i la causa de la seva salvació. Cal ser fidels a la veritat sempre. I l'autèntica veritat és la caritat.

Imitar Jesucrist

Jesús no va mirar mai el seu profit personal. Tota la seva persona i la seva vida van restar del tot oberts a fer la voluntat del Pare i a l'obra de la salvació de la humanitat. Per això es posà decididament al costat dels qui patien, dels pobres, dels malalts, dels marginats, dels necessitats de llum i de guiatge. Fins a arribar a arrengrer-se amb els mateixos mancats de vida: mort entre els morts. L'actitud de Jesús no té res a veure amb cap mena de romanticisme estèril. El seu capteniment fou d'una fecunditat total. Així arribà a la resurrecció com a cap de la humanitat redimida. I tothom qui vulgui ser fidel a la crida apostòlica rebuda del Senyor, cal que imiti Jesús tant de prop com sigui possible. És el que fa sant Pau. Per això pot dir amb tota humilitat, però també amb la màxima veritat: **Seguiu el meu exemple, tal com jo segueixo el de Crist** (v. 1). Si tots els cristians poguéssim dir això amb tota veritat, l'Església canviaria d'aspecte i el món seria il·luminat amb una nova llum. La llum de Crist. El Salvador.

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

"Dels quatre elements als quarks"

3. L'Alquímia precursora de la Química

Les elucubracions dels filòsofs grecs van ésser només teòriques. Ni Leucip ni Demòcrit van pensar mai que es pogués demostrar experimentalment el que ells defensaven. Com tampoc no se'ls acudí recórrer a proves empíriques als defensors de la doctrina dels quatre elements. En general aquells amants del saber preniën com a punt de partida principis que ells intuïen com a vàlids i en treien conseqüències i prou. Tenien de vegades intuïcions genials, però sempre construïen les seves teories per via purament especulativa i no com ho fan els físics actuals: avui es parteix d'uns fets d'experiència i es busca la manera d'explicar-los tots alhora a la llum d'un principi englobador del qual es dedueixin aquells fets. Aquest principi, un cop trobat, direm que és una teoria física vàlida.

Però al mètode actual s'hi arribà a poc a poc. Entre les cavil·lacions gregues i la ciència del renaixement hi ha un temps molt llarg: gairebé dos mil·lennis. El pont d'unió en l'assumpció que ens ocupa s'anomena alquímia. Els alquímistes, efectivament, encara feien servir principis especulatiu que tenien per certs sense haver-los demostrat, però al mateix temps cercaven en l'experimentació la verificació d'allò que creïen, que modificaven de

vegades a la llum del que descobrien. Cal que en parlem:

L'escola d'Alexandria

A la ciutat del nord d'Egipte fundada el 332 aC per Alexandre el Gran que li donà el nom, és on nasqué l'alquímia que coneixem. Els egipcis experts embalsamadors de mòrmies ja havien adquirit certs coneixements ben notables del que avui en diem química. La cultura grega s'uní a aquella ciència empírica i en va néixer la "khomeia", dita també "khymeia", o art de combinar suc (khy-mos = suc, en grec) o sigui metalls fosos, àcids, líquids en general...

El primer practicant d'aquest art del qual tenim notícia es deia Bolos de Mendes (pels volts del 200 aC) i es firmava Demòcrit en els seus escrits. Ja parla de la possibilitat de transmutar plom o ferro en or, el gran problema de tots els alquímistes, juntament amb el de trobar l'elixir de llarga vida. Pels volts del 300 dC hi trobem un tal Zòsim de Panòpolis (Egipte) que va escriure 28 volums de recopilació de tot el saber de la Khomeia. Però poc després d'aquesta data sabem que l'emperador Dioclecià va manar destruir tots els llibres d'aquella ciència perquè li havia

arribat a l'oïda que era un art que podia fabricar or i va pensar que si això es feia, baixaria el valor d'aquest metall preciós i s'arruïnaria l'economia imperial, no gaire pròspera en aquell moment. Per aquest motiu ens resten tan pocs exemplars de la khomeia d'aquesta època.

Els àrabs

A Pèrsia, on havien anat a parar, portant-hi part de la cultura grega, molts nestorians de Constantinoble, aprengueren els àrabs del segle VIII les primeres idees d'aquell art dels suc. Les ganes de saber-ne més augmentaren potser quan el "foc grec" els apartà del setge de Constantinoble; aquell "foc" era una mescla incendiària, preparada per un "khy-mista" que es deia Callinicos, que els cremava les naus sense que ni l'aigua pogués apagar-lo.

La khomeia en àrab es convertí en "al-kimiya", o sigui "alquímia". El més famós alquímista de l'islam fou Jabir ibn-Hayyan (760-815), conegut a Europa per Geber. Va descobrir noves substàncies, com per exemple l'àcid nítric, i creia que tot metall és una amalgama de mercuri i sofre en la proporció adequada. Un seguidor seu Al-Razi (850-925), Rhazes pels europeus, va afegir la sal com a tercer principi de la composició dels metalls.

L'alquímia europea

Un monjo francès, Gerbert d'Aurillac (940-1003), que el 999 fou elegit papa i prengué el nom de Silvestre II, va contribuir a la penetració de la cultura àrab a Europa traduint al llatí algunes obres, introduint la numeració amb xifres aràbigues i fent personalment alguns experiments d'alquímia. Però no és fins al s. XIII, a través dels contactes entre cristians i musulmans durant les croades, que començà de debò a estendre's l'art dels alquímistes per la cristiandat. L'anglès Robert de Chester el 1144 fou el primer que traduí un tractat d'alquímia àrab. Ben aviat en seguiren molts altres i la cosa s'estengué per tot Europa.

I també se'n van escriure d'originals. A la nostra terra els textos d'Arnau de Vilanova i els falsament atribuïts a Ramon Llull esdevingueren una autoritat durant segles, i els reis Pere III, Joan I i Martí l'Humà protegiren els alquímistes amb l'esperança de trobar-hi una solució a la seva precària economia. Fins a un cert punt, hem de citar entre els alquímistes Sant Albert Magne (1206 (ó 07)-1280), el patró dels científics, que va escriure "De Mineralibus" on exposa moltes de les troballes alquímistes; segons sembla és ell qui va aïllar per primera vegada l'arsenic. I amb bon criteri es

mostra escèptic a poder obtenir or d'un altre metall. Després, el monjo anglès Roger Bacon (1214-1292) va escriure una espècie d'enciclopèdia universal del saber, on insistí en l'experimentació i l'aplicació del càlcul per a fer progressar la ciència en general, però sobretot la que ens ocupa.

Però, malauradament, molts alquímistes tenien tendències esotèriques, màgiques o supersticioses i a més eren falsificadors moltes vegades, i el papa Joan XXII el 1317 va condemnar les pràctiques d'alquímia; encara que d'amagat molts seguiren dedicant-s'hi.

Resumint, hem de dir que la labor dels alquímistes, que omple gairebé vint segles, fou positiva per la ciència. No els podem caricaturitzar dient que eren uns beneïts que només tenien la dèria de trobar la "pedra filosofal" per a convertir un metall en or, l'elixir de la vida o panacea per a restaurar la joventut. És veritat que la majoria d'ells pretenien aquestes dues coses, però també van fer molts descobriments químics que feren progressar la ciència i fins i tot la indústria: la troballa de l'àcid sulfúric fou més útil que no pas ho hauria estat l'obtenció de l'or, que només hauria fet baixar el seu valor i prou.

Francesc Nicolau
Professors de la Facultat de Teologia de Barcelona

Les activitats del pare Ubach

a l'Orient Cristià

Hi ha un aspecte de la vida del P. Ubach generalment poc conegut: la seva activitat en el camp de les Esglésies d'Orient i de l'Ecumenisme. I, per contra, val a dir que té un relleu especial en la seva vida.

El seu itinerari per les terres bíbliques començà, precisament, a través de l'Església Siríaca. Quan arribà a Jerusalem, el 1906, passà a formar part de la comunitat benedictina del monestir i seminari de Sant Benet i Sant Efreem, creat el 1903 sobre la muntanya de les Oliveres. Aquí donà classes als seminaristes siríacs i fou mestre de novicis dels monjos benedictins. Aquí col·laborà (i tingué per deixebles) amb alguns benedictins que destacaren en els estudis de l'Església Siríaca i de la seva litúrgia; aquí inicià uns contactes, ja mai més interromputs, amb els membres de l'Església Siríaca catòlica. D'una banda, ell quedà enamorat d'aquesta Església, de la riquíssima tradició litúrgica, espiritual i cultural; de l'altra, el clero siríac catòlic servà sempre un record inesborrable i una veneració pel P. Ubach, que jo mateix vaig poder constatar, molts anys després, de llavis d'aquests mateixos eclesiàstics, entre els quals l'actual patriarca Mar Ignasi Antoni Hayek. A Sant Benet i Sant Efreem, de Jerusalem, el P. Ubach s'endinsà en l'estudi de l'àrab i el siríac, estudis que perfeccionava en sojorns al seminari també siríac de Charfet, al Líban.

Després d'una estada de quatre anys a Jerusalem (1906-1910) i d'uns anys de parèntesi a Mont-

serrat (1910-1913), el P. Ubach reprengué el seu contacte amb l'Orient Cristià, però des de Roma, on sojornà del 1913 al 1922. Hi fou cridat a donar classes de llengües orientals (hebreu i, posteriorment, siríac) a la universitat benedictina de Sant Anselm, sobre l'Aventí (col·legi que, d'altra banda, el papa Lleó XIII volia dedicar a l'Orient Cristià). Durant aquests anys anselmians féu amistat, entre altres, amb un monjo benedictí que havia de ser una gran figura de l'ecumenisme: dom Lambert Beauduin, fundador del monestir, de ritu bizantí, d'Amay, posteriorment traslladat a Chevetogne, a Bèlgica. Aquesta amistat (com totes les del P. Ubach) durà tota la vida i la Província volgué que dom Beauduin el precedís només d'uns dies (11-1-1960) en el trànsit definitiu. El P. Ubach donà encara unes classes de siríac al Pontificio Istituto Orientale, creat el 1917 i confiat inicialment als benedictins (el primer rector fou un altre gran amic del P. Ubach, el monjo i liturgista Ildefons Schuster, posteriorment cardenal arquebisbe de Milà).

El mateix 1917 el P. Ubach tingué ocasió de manifestar la seva visió de l'Església Oriental en redactar un parer amb vista a la creació de la Congregació Oriental. És interessant d'assenyalar-ne alguns punts. El primer lloc, mostra una gran alegria de veure que el Papa (Benet XV) s'interessa per les Esglésies d'Orient i per llurs ritus, que ell tant admira i que desitja veure conservats en els orientals units a Roma. Dens

missió o congregació, demana que siguin homes de virtut provada, donats al treball i a l'estudi i dotats d'un ardent amor pels germans d'Orient. Els consultors occidentals han d'haver estat almenys dos anys a les regions del ritu que representen, han de conèixer la llengua pròpia d'aquell ritu i parlar la llengua vulgar de la regió on aquell ritu és observat. En una època en què no podem esperar de trobar una obertura ecumènica com la que el mateix treball ecumènic anirà proporcionant al llarg dels anys, cal destacar aquest interès del P. Ubach per un coneixement profund i seriós de la realitat objectiva de l'Orient Cristià, al costat de l'exigència espiritual que aquest treball demana.

Amb una preocupació més concreta per l'Església Siríaca, el 1923, novament a l'Orient, el P. Ubach redactava un informe sobre els treballs que es podien fer amb els jacobites o cristians de ritu siríac no catòlics, informe provocat per una carta seva prèvia al papa Pius XI. Comença per exposar la situació material, cultural i política en què es troben les comunitats jacobites, que ell ha conegut personalment. La visió que ens n'ofereix no és pas gaire reconfortant. En parlar de la diferència entre catòlics i jacobites, dins del mateix món siríac, potser n'insinua ja una mica la causa, almenys pel que fa als cristians de Síria, llavors sota mandat francès. Els contactes amb les autoritats, la necessitat que en tenen, els acosta també al catolicisme. De l'exposició es

desprèn que els siríacs catòlics són més instruïts que els jacobites, perquè l'Església Catòlica té més mitjans. El P. Ubach s'hi mostra un home compassiu i comprensiu alhora; i amb una no amagada predilecció per la seva Església Siríaca per damunt dels altres orientals. En exposar l'actitud que cal tenir i les coses que cal fer per tal d'assolir la unió del jacobites, demana que els catòlics siríacs es mantinguin fidels a llur tradició oriental, sense adoptar els costums del cristianisme occidental, puix que això representaria un obstacle molt gran per als jacobites. Fidels a llur tradició oriental, els sacerdots siríacs han d'ofrir també una exemplaritat de vida. La litúrgia siríaca, comuna a catòlics i no catòlics, ha de ser una font de vida espiritual i un mitjà d'acostament mutu, i per això cal que sigui celebrada sempre amb dignitat. Al costat d'això, cal promoure els contactes entre jacobites i catòlics, especialment entre la jerarquia d'una i altra Església, contactes que cal establir amb un gran esperit de comprensió i amb paciència conveçuda i esperançada. Monjo, el P. Ubach veia també molt important el paper que el monaquisme podia tenir en tota aquesta qüestió i propugnava la creació de monestirs.

Com a mostra d'aquest seu amor per l'Església Siríaca, el 1922 havia retornat a l'Orient amb la il·lusió d'adoptar el ritu siríac, que considerà ja sempre més com a seu. Després d'una intensa preparació en un poble endinsat de la Síria, per tal de tenir un contacte més genuí i sense interferències amb el siríac i amb l'àrab, celebrà la seva primera missa siríaca, el 21 de setembre

de 1922, a la catedral d'Alep. Per sempre més àdhuc quan, retornat a Montserrat el 1951, no mancava mai als oficis monàstics, llatins, no abandonà mai el breuari siríac ferial, el *Xkhimo*, profusament il·lustrat als marges — amb una pulcritud que li era ben pròpia —, amb les melodies litúrgiques siríacques. I a Montserrat, a més del contacte epistolar assidu amb els membres de l'Església Siríaca, de les visites que algunes d'aquestes personalitats li feren al monestir, el P. Ubach creà un petit grup de deixebles, que preparà per a la celebració de la missa siríaca, que ell celebrava regularment els diïlluns per als pelegrins. Amb aquesta finalitat traduí al català els textos d'aquesta missa (publicat al 1952, aquest llibret tingué 5 edicions). Els llibres litúrgics siríacs, els coneixia molt bé. El seu amic, el patriarca Mar Ignasi Efreem Rahmani, li havia demanat la seva col·laboració per fer-ne una revisió i edició.

Aquests textos i pregàries acompanyaren fins el cel. La seva mort, que recordo molt bé, anà embolcallada d'uns cants siríacs que ell mateix s'havia escollit i que, quasi imperceptiblement, anava seguint. I els cants i pregàries siríacs tingueren també un lloc en les seves exèquies i, posteriorment, li fou celebrat un funeral en ritu siríac. Arribat a l'Orient etern, on ja no existeixen les barreres de divisió entre cristians, l'Abuna Sa'id, tan enamorat de l'Orient, del qual ve la llum, veia realitzar-se allò que tantes i tantes vegades havia cantat a la missa siríaca: *Bnuhrokg hozenan nuhro, leixua, mie nuhro...*: "En la vostra llum hem vist la llum, Jesús, ple de llum..."

Sebastià Janeras

La primera vegada que pujà la muntanya del Sinai, l'any 1910.

GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT
DIRECCIÓ GENERAL D'ENSENYAMENTS
PROFSSIONALS I ARTÍSTICS

Exhaurida la llista d'interinatges i/o substitucions per al present curs, es fa nova convocatòria pública per a proveir possibles vacants als instituts i seccions públiques de formació professional de l'àmbit territorial de Barcelona, de les següents assignatures:

ANGLÈS
TECNOLOGIA ADMINISTRATIVA
TECNOLOGIA D'ARTS GRÀFIQUES
TECNOLOGIA D'INFORMÀTICA I GESTIÓ

Les condicions indispensables i les bases del concurs són exposades al tauler d'anuncis del Servei de Professorat de Formació Professional i Ensenyaments Especialitzats, carrer Sepúlveda, 143, entresol, 08011 Barcelona.
Presentació de sol·licituds i documentació adient, fins al dia 20 de febrer del 1985.

Un monjo que hi col·laborà

Agustí Figueras destaca la seva austeritat

El pare Bonaventura Ubach va tenir una sèrie de col·laboradors i companys, que li van ser un suport per portar endavant la seva obra de "La Bíblia". Cert que ell no era gens partidari de tenir molta gent entorn d'ell, però la volada que prengué l'obra féu necessari que un nombre de monjos hi posessin també el seu esforç.

El pare Agustí M. Figueras és un dels monjos de Montserrat que van estar a Jerusalem, precisament en els anys del treball més fort del pare Ubach. Els records que ell en conserva són de primera mà, tenen un valor molt estimable. Per això ens hem adreçat a ell, ja que amb la seva memòria fidel ens pot refer al viu l'ambient d'aquell període.

—Pare Agustí, ¿com és que va anar a Jerusalem?

—Vaig ser destinat a la nostra casa de Montserrat a Jerusalem a mitjan desembre de 1932. Hi vaig estar fins a primers d'agost de 1933. Aquell temps fèiem el viatge per mar. Vaig anar, doncs, a Marsella per prendre el vaixell que m'havia de portar a Port Saïd. La cosa va començar malament. El vaixell "Bernardin de Saint-Pierre", en sortir del port, a les onze de la nit, va topar amb un altre vaixell que entrava al port, i que es va enfonsar. No hi van haver desgràcies personals; però ens obligà a interrompre el viatge, restar a Marsella, passar-hi el Nadal, i no poder sortir fins una setmana després, amb un altre vaixell, el "Félix Roussel". Amb ell vam arribar a Port Saïd. Allí preniem el tren a Kantara fins a Jerusalem. Em sortí a rebre el pare Emilià Riu, superior de la casa de Montserrat, al barri de Talbyeh. Resultava que el pare Ubach, que havia promogut la compra d'aquella casa, al cap d'un temps, retornà al monestir de Saint Benoît, a la muntanya de les Oliveres. També allà, entre els monjos francesos, s'hi trobava com a casa. La meua anada va ser motivada per complir el servei militar, com llavors es feia, en terres de missions i així poder seguir amb els altres monjos la vida de comunitat.

—Però això no va ser obstacle per trobar-se amb el pare Ubach.

—De cap manera. Seguïem el seu treball, ja que els qui residien a la casa de Talbyeh tenien la mateixa finalitat de fer avançar l'obra de "La Bíblia" de Montserrat. En aquell període Ubach estava al bo del seu treball: havia publicat la versió i el comentari a tot el Pentateuc; també el primer volum d'Il·lustració, referent al Gènesi, i la versió i el comentari, en dos volums, del Psalteri. Llavors podia donar-se al seu gran ideal de seguir la Il·lustració de la Bíblia, i per aquesta finalitat sovintejaven les sortides de Jerusalem, ja als seus encontorns, ja fora i tot del país.

—¿Vàreu fer algunes excursions amb ell?

—Sí; concretament algunes sortides a peu, d'un dia, als encontorns de Jerusalem. Per a excursions més llargues prenia un burro, i sobretot un cavall, que encara li plaïa més. Amb aquests mitjans tenia ocasió de prendre més contacte amb el terreny que

visitava, de prendre un croquis, una nota, una fotografia... La finalitat d'aquestes sortides o d'aquests viatges era molt concreta: cercar quelcom que li mancava per a la il·lustració d'un text. El pare Ubach, en aquestes sortides, no donava gaire conversa; anava per feina. No es preocupava del menjar. En tenia prou amb un parell de llaunes de conserva, sardines o el que fos i pa. Sempre va observar i recomanar el dejuni o menjar molt poc en sortides de treball. Retreia el seu primer viatge al Sinaï, en el qual menjar poc, segons que semblava, li havia donat bon resultat.

—Així, en general, el seu tremp de vida devia ser senzill.

—Sempre va usar de pocs i pobres mitjans, i es neguitejava en veure que d'altres havien gastat, segons ell, fora mesura, en fer un viatge. Ell es trobava molt bé al monestir de Saint Benoît, amb els monjos francesos, que més aviat tiraven per l'austeritat. Allà havia esdevingut, per altra banda, un element indispensable, ja que mai no faltava a la pregària de l'Ofici diví, i havia assumit, de fet, la direcció del cant, com a primer cantor. No en va, ja de jove, havia estat, a Montserrat, un dels animadors de la reforma del cant gregorià. Era donat al treball, amb un horari precís, que començava de bon matí. El matí era per a ell l'hora de les grans realitzacions. Acabat el rès de l'Ofici i de la Missa, allà a les set, ja es trobava a la taula de treball fins a migdia. I, malgrat això, era generós amb els qui el demanaven, per dedicar-los el seu temps, sense que se sentís ni mica incomodat.

—Expliqueu-nos d'alguna sortida amb ell.

—En una ocasió vaig fer amb ell el camí de Jerusalem a Betlem, uns nou quilòmetres. Resulta que cada vegada que acabava un volum de "La Bíblia", abans d'enviar-lo a la impremta de Montserrat, anava a Betlem per dipositar-lo damunt l'altar de sant Jeroni, que hi ha prop de la Cova del naixement de Jesús. Sortia, a peu, de Jerusalem. La vegada a la qual em refereixo, va dir-me que ens trobaríem prop d'una caserna militar anglesa, als afores de la ciutat. Arribat a Betlem celebrava la missa, i col·locava el manuscrit del nou volum damunt l'altar. Després preniem el desdèjuni a la Casa Nova, dels Franciscans, i retornàvem a Jerusalem.

—Pel que ens dieu, la tasca bíblica del pare Ubach va prendre molta part de la seva vida.

—I tant! Vaig constatar, i ho recordo bé, que ell vivia de ple el treball de la seva Bíblia. Quan l'obra havia encara d'aparèixer en el seu primer volum amb ocasió de ser invitat a una reunió literària dels joves monjos, ens comunicà que la Bíblia, després de molts incidents amb d'altres institucions de Barcelona, sortiria com una empresa pròpia de Montserrat, i que havia de ser "una joia de la corona de la Mare de Déu". De fet, el primer volum apareixia amb una bella i emotiva dedicatòria a la Mare de Déu de Montserrat.

I deixeu-me que us digui un record personal lligat amb el pa-

re Ubach. El dia de sant Jordi de l'any 1935, vaig tenir l'honor de rebre, en nom d'ell, la Medalla d'Or de l'Excursionisme, que li fou atorgada pel Centre Excursionista de Catalunya. Ara, doncs farà cinquanta anys. Jo era a Barcelona, i em telefonà l'abat Marcet, a fi que acudís a l'acte, orga-

nitzat per aquell Centre, ja que jo havia estat amb el pare Ubach, a Palestina. L'abat em digué que preparés unes paraules d'agraïment en nom del mateix pare Ubach i del monestir, que se sentia també honorat amb aquella distinció. La medalla d'or era una bona peça. Algú se'n devia apro-

fitar durant la nostra guerra, ja que no l'he vista més al monestir...

—Gràcies, pare Agustí, per la seva interessant i fidel informació.

Josep Enric Izard

Abillat amb els ornaments d'un sacerdot del ritu siríac.

Monsenyor Enrique i Tarancón a Lleida

Cal donar cabuda al jovent en l'Església

de Jesucrist

"Els joves del nostre país s'han desil·lusionat amb la vinguda de la democràcia", ha declarat el cardenal Vicenç Enrique i Tarancón a Lleida en una entrevista en exclusiva per a "Catalunya Cristiana".

El qui fou reelegit President de la Conferència Episcopal Espanyola ha dictat a la capital del Segre tres conferències per al jovent, amb motiu de l'Any Internacional de la Joventut que hem iniciat enguany. L'audiència que ha obtingut el cardenal en el Col·legi Major "Sant Antoni de Pàdua" dels franciscans ha estat molt considerable: més de 400 nois i noies, els dies 29, 30 i 31 de gener, han assistit i dialogat amb el prelat conferenciant referent a tres temes respectius sobre el jove en la societat actual, en l'Església i en el seu present i futur.

—El jove intenta inserir-se en la societat, malgrat que aquesta esdevingui confusa. Amb el seu caràcter apassionat a voltes, inconscient i especialment lúcid quan es fa referència al seu futur, cal donar cabuda al jove en l'Església de Jesucrist.

Monsenyor Enrique y Tarancón creu que la mateixa Església hauria de gaudir dels atributs evangèlics i l'esperit desvetllat i fresc del jovent per poder oferir

critèris de joia i de futur.

—Jo crec que la gent a voltes pren unes actituds absurdes quan jutja, i a vegades desprecia, els joves. Si l'Any Internacional de la Joventut fes pensar en profunditat a tots aquells que tenen una responsabilitat en l'educació del jovent ja hauríem recuperat quelcom. Els joves d'avui, com de sempre, ofereixen uns valors positius que cal tenir en compte i aprofitar per la construcció del nou model de cultura i civilització.

Amb visió global i transparent el doctor Enrique i Tarancón em comenta i exposa els reptes que la societat s'hauria de plantejar per un futur adequat i reeixit; el futur i model que els joves desitgen. I opina que la culturització és cada vegada més important i imprescindible en el sector juvenil.

Element clau de la transició política espanyola vers la democràcia, monsenyor Tarancón, més que donar solucions fàcils a Lleida, ha assenyalat l'impacte que el sentiment democràtic-nai-

Monsenyor Tarancón, al Col·legi Major Sant Antoni de Pàdua Lleida, acompanyat del bisbe de la diòcesi, del superior dels franciscans i del director de l'esmentat Col·legi

xent féu en el jove i les seves aspiracions, però assenyalà que aquestes han estat un xic frustrades per l'angoixós esdevenidor, tant en l'aspecte econòmic i social com cultural.

—És necessari i urgent el nostre ajut i suport incondicionals als joves —afegí el cardenal—, perquè puguin recuperar la confiança en la fluctuació política d'Espanya vers la llibertat i l'opinió en aquesta democràcia un xic tràgica. Malauradament —acaba dient— existeixen encara enfrontaments entre els espanyols. Uns enyoren i fomenten "l'esperit de croada", mentre els

altres es deixen dur autoritàriament de la revenja. Tot això no és bo ni s'ha de promoure per ningú. Potser no ens entenem prou, perquè la democràcia, a més de maduresa humana, exigeix una experiència que no tenim i que cal assolir a poc a poc.

Els col·loquis entre el cardenal i els joves de la terra ferma foren animats i planers, cercant sempre la clau de volta de tot l'entramat de preguntes que ells i elles li feren.

M'acomio del prelat inquiet que, als seus 78 anys, no para. Escriu les seves memòries, dirigeix conferències a sacerdots,

religiosos i laics i organitza l'arxiu i biblioteca del seu "maset" de Vila-real, on està retirat de bisbe.

—Bé, ningú no em pot jubilar de bisbe; sols ho farà Déu quan em dugui a la seva glòria. Mentrestant, jo no puc estar quiet; el meu temperament vol feina, no puc parar mai i m'agrada el diàleg amb tota mena de persones.

Té tota la raó, perquè quan em deia això ja hi havia qui l'esperava amb insistència.

J. F.

Trobada de 300 joves

La JOC, a favor del "veritable" canvi social

Som joves, som cristians però cal aclarir millor la nostra consciència de classe obrera, vàrem dir prop de 300 joves de la J.O.C. reunits durant els dies 2 i 3 de febrer en diversos llocs de la comarca del Barcelonès transformada altra vegada en cap i casal de les seves federacions de tot Catalunya i les Illes.

Per facilitar l'abast d'aquest tema tan ampli es va preparar la trobada en quatre nivells per raó de permanència a la Joventut Obrera Cristiana. Així els més joves es varen reunir al Casal Martí Codolar d'Horta. El segon grup ho vàrem fer semblantment a la residència d'hospitalitat Mater Salvatoris a dalt el Tibidabo. Els que ja són avis dintre l'agrupació es van arribar fins a Sant Cugat i els pares d'aquests avis, és a dir, els que ja fa molts anys que estan a la JOC, a la comarca d'Osona, concretament als Hostalets de Balenyà, al Casal Borja.

Si en els dos primers grups varen ser els militans els que van posar fil a l'agulla, en els dos restants foren Eduard Rojo, de Cristianisme i Justícia i Jesús Renau, jesuïta. L'ordre del dia era prou vast com per ocupar tot el cap de setmana i tot l'esforç nostre i dels conferenciantes. Ja vàrem arribar tots amb les ganes de concretar un punt clau: la JOC precisament

la consciència de classe. Era imprescindible primer analitzar objectivament la realitat i així ho fem. El gran avantatge va ser que la pluralitat de membres de la societat estaven gairebé representats en cada un dels grups per la procedència plural dels militants. Et trobaves tan aviat un manobrer, un periodista, un fuster, un membre com un aturat. Malauradament aquests cada dia són més abundants i l'Església com a conjunt de creients no se salva pas d'aquesta llaga de la nostra dècada.

Donat que va ser una jornada de treball, més adreçada a la formació de conceptes propis que no pas a la divulgació no es va donar cap manifest. De tota manera convindria aclarir l'ordre del dia.

Analitzant la realitat constatarem l'ambigüitat que nosaltres teníem davant el concepte de classe obrera. **Cal tenir la necessitat —vàrem dir— d'ésser classe obrera. És necessària la plena convicció que tots participem d'aquesta classe, tant els que estudiem com els que treballem. La clau d'aquest problema està a buscar per què cal ésser obrer.** Malgrat que durant un temps no era elogiós dir-se treballador, ara vam poder veure que els esforços històrics dels nostres

avantpassats per suprimir les injustícies socials es mereixien una continuació en una línia cristiana i de compromís; calia constatar que tots pertanyem a un col·lectiu que té la possibilitat d'actuar en la societat actual. Aquesta va ser definida en poques paraules. Una flagrant decadència dels sistemes polítics i econòmics actuals, la divisió en dos blocs amb el denominador del militarisme comú. No podem fer-nos el cec a aquesta realitat que s'assenta sobre bases injustes, d'un mal repartiment de la riquesa, **—cosa que no vol dir que no n'hi hagi—.**

Davant d'això, el món de l'obrer no és massa encoratjador i menys si aquest és jove, sense treball i sense un futur clar perquè el pugui tenir. Per tant no es pot associar el fet de pertànyer a aquesta classe i treballar. Però no acaba aquí la nostra lluita particular. La societat de consum s'encarrega de crear les necessitats fútils suficients per tenir ben manipulat el poc temps lliure que resta després d'una jornada laboral o de no proporcionar-ne als que no poden gaudir d'aquesta jornada.

Cal anar més a fons i buscar el per què d'una necessitat per seguir mantenint aquesta societat de consum. Quan un objecte perd la seva necessitat cal crear-

ne un altre i un altre per continuar venent i mantenint la situació privilegiada del rendiment. La societat de consum imperarà mentre nosaltres li proporcionem aquest nivell de vendes i aquesta necessitat. Quan disminueixi la necessitat de mantenir-la no serà productiva i caurà pels seus mateixos criteris.

La formació intel·lectual de l'obrer és cada dia més difícil. Aquesta formació no hauria d'obeir una necessitat egoista de lucre i ascens en l'escala social. Constatem que no sempre ens plau el treball que realitzem. El fracàs acadèmic en les activitats complementàries és gran perquè cal mantenir una pressió fortíssima per acabar-los i continuar treballant. La poca formació rebuda desanima i la competència entre companys és moltes vegades inconscient però dura. És bo ampliar els coneixements i esdevenir un bon professional sempre que això no respongui a criteris de carreres per arribar més amunt car no és allà on ajudarem a transformar la injustícia.

Cal tenir present que és amb les petites coses de cada dia i, sobretot amb la nostra actuació que farem possible el canvi d'un esquema que busca els beneficis a un altre que busqui la plena

realització de l'home i les seves necessitats autèntiques.

Amb la conferència que va començar el diumenge es varen suscitar moltes preguntes i interrogants personals. La situació no es fa fàcil i sembla imminent un retrocés encara més gran en la oferta de treball. No tot està perdut sinó al revés, molt de guanyat si tenim en compte que som un col·lectiu interessat per la prosperitat comuna.

Els joves reunits en els indrets abans esmentats del Principat vàrem sortir amb ganes noves de tirar endavant essent una mica més conscients del paper històric que ens ha tocat jugar. Intentarem mantenir el punt suficient de responsabilitat per no decaure en l'activitat de cada dia, tasca fonamental per transmetre la salvació de l'evangeli.

El lema del curs 84-85 és ben clar: Som joves, demanem la llum. Que així poguem continuar. No endebades Jesucrist va ser jove tota la vida terrena i va demanar quelcom més que la llum, l'amor. Amén.

Jordi Farrando

CRÒNICA CASTELLERA

Els primers castells de l'any

Malgrat que estem en unes dates no massa adients per aixecar castells, arreu arreu són moltes les viles que celebren la seva festa major d'hivern, on els castells també hi són presents; aquest són els motius de les actuacions que ja han realitzat les colles dels Castellans de Barcelona i Nois de la Torre, a Taradell i a Clarà respectivament. Aquestes dues colles van aixecar aquests castells:

+ CASTELLERS DE BARCELONA: intent de tres i quatre de set, quatre de sis amb l'agulla, torre de sis i pilar de cinc.

+ NOIS DE LA TORRE: tres de sis, quatre de sis amb l'agulla, tres de sis aixecat per sota, torre de sis i pilar de cinc, a més d'un tres de sis que fou aixecat pel grup de Noies. Per altra banda, l'actuació que ha estat la primera d'enguany, la que havien de celebrar la colla dels Castellans de Vilafranca al castell de Sant Domènec, fou ajornada per a properes dates, per motius de fred i neu.

Aprofitant aquest parèntesi de poca activitat castellera, serà bo fer un petit resum, colla per colla, de tal com va anar la passada temporada, i aquesta que iniciem. Avui ens referirem a la colla Vella dels Xiquets de Valls i en properes cròniques, a les vint-i-tres colles de tot el món casteller.

Colla Vella dels Xiquets de Valls —la millor—

Com els últims anys, la colla que ha estat millor per la categoria dels castells aixecats al llarg de la temporada 84, ha estat la colla vella dels Xiquets de Valls, on a més de consolidar tota la gamma de castells de vuit —inclosa la torre de vuit—, ha sabut descarregar per primer cop, en el seu nodrit historial casteller, el cinc de vuit en la diada de Sant Fèlix a Vilafranca, ha guanyat el X concurs de Tarragona carregant un cop més el quadre de nou i ha acabat la temporada fent un molt brillant intent del tità tres de nou, per Santa Ursula, a Valls i carregant el pilar de sis aixecat per sota, a la vila de Vilarrodona. Com podem veure, tot un èxit en castells i en superació castellera, any rera any. Aquesta és la relació dels castells aixecats per la colla Vella dels Xiquets de Valls, en la temporada 84.

- Quatre de nou: 1 carregat
- Tres de nou: 2 intents —llenya—
- Cinc de vuit: 1 descarregat
- Torres de vuit: 8 descarregades
- Tres de vuit: 6 descarregats i 1 carregat
- Pilar de sis per sota: 1 carregat
- Quatre de vuit: 11 descarregats i 1 carregat
- Torres de set: 16 descarregades

Eloi Roca

RACÓ DEL LLENGUATGE

TV3 (3)

Mentrestant, tots els capaços de crítica, els que ensenyem i els que aprenem amb nosaltres, sentim créixer la indignació i ens preguntem: Per què no hi ha o per què no funciona un bon assessorament de supervisió de la dicció i de correcció en el llenguatge? Algú responsable hauria de fer llaurar dret els qui ara malmeten l'idioma. Tal com estan les coses, qualsevol sense ofici de presentador o locutor ho podria fer millor que molts dels qui ho fan ara. Hom nota una inquietant carència de dignitat professional en la majoria dels qui ens parlen. No costa tant, de preparar-se, amb l'ajuda d'un bon coneixedor del llenguatge, i sortir amb una expressió mínimament acceptable. Fóra desitjable que, per pròpia voluntat dels professionals hi hagués algun progrés en aquest sentit, però com que això, de moment, no es produeix, hi hauria d'haver des de dalt, una exigència amb poder de dissuasió sobre els qui ens haurien de ser capdavanters en el bon parlar.

Falta, també, adequació als nivells de llenguatge. De tant sentir enguany, suara, quelcom i signar, suplantant sistemàticament aquest any, ara mateix, alguna cosa i firmar, el poble arriba a creure que si els parlen en català perfecte no ho entendran. S'ha d'evitar, de totes passades, l'encarcament i la dificultat del llenguatge. La batalla s'ha de plantejar sobre la base de correcció i naturalitat alhora, no sobre un sol d'aquests dos factors, com propugnen els introductors

d'aquest "sisplau". La balança cau massa cap al cantó de la vulgaritat i de la incultura, i de vegades, desmesuradament. És que el desencís ja ha penetrat en el gran públic. Repasseu les cartes al director dels diaris —sobretot la Bústia de l'Avui— i ja és un clam popular. Cada dia més, la gent es queixa d'estar mal servida quant al llenguatge públic. Hom creu que té dret a un llenguatge correcte.

Es estrany, també, que els comentaris habituals de les seccions de llenguatge, que n'hi ha de molt bons, veritables autoritats lingüístiques, no es pronuncien amb crítiques dures i persistents sobre aquesta lamentable situació.

Totes aquestes queixes, encara que vagin encapçalades amb el títol de T.V.3 —de qui tant esperàvem— ja deuen haver comprès que valen per a tots els mitjans de comunicació, tant parlats com escrits.

Voldria citar, per acabar, unes paraules de Jaume Vidal i Alcover llegides en un butlletí interior de la Delegació d'Ensenyament del Català: "Un bon lingüista ha de tenir tres qualitats, avui dia molt mal vistes; ha de ser aristocratitzant, academicista i conservador." M'hi adhiereixo i les faig meves.

PERLES ORTOGRÀFIQUES.— En una cerveseria, pizzeria, creperia, veig escrit un rètol gran que anuncia: PATATES FREGIDAS. No cal comentar-ho, oi?

Albert Pera

LA SARDANA I LA DANSA

RELACIÓ D'APLECS SARDANISTES DE LES COMARQUES MERIDIONALS PER AL 1985

17 març.....	Ascó
8 abril.....	La Pobla de Montornés
8 abril.....	Alcover
21 abril.....	Sant Carles de la Ràpita
28 abril.....	Cambrils
1 maig.....	Maspujols
1 maig.....	Valls
5 maig.....	El Molar
12 maig.....	La Torre de l'Espanyol
12 maig.....	Mont-roig del Camp
19 maig.....	Riudecanyes
19 maig.....	Mora d'Ebre
26 maig.....	La Selva del Camp
26 maig.....	Capafonts
27 maig.....	Eràfim
9 juny.....	Ulldemolins
16 juny.....	Les Borges del Camp
23 juny.....	El Vendrell
23 juny.....	Amposta
30 juny.....	Montblanc
7 juliol.....	L'Aleixar
14 juliol.....	Prades
21 juliol.....	Alforja
28 juliol.....	Cabacés
28 juliol.....	Vilallonga del Camp
4 agost.....	La Palma d'Ebre
4 agost.....	Falset
10 agost.....	Botarell
11 agost.....	La Figuera
15 agost.....	L'Espluga de Francolí
18 agost.....	Cornudella
25 agost.....	Vilanova d'Escornalbou
1 setembre.....	Tarragona
8 setembre.....	Riba-roja d'Ebre
11 setembre.....	El Masroig
22 setembre.....	Reus
29 setembre.....	Constantí
13 octubre.....	Flix

PATRONAT DE LA PLAÇA DE SANT JAUME.

Les ballades de sardanes que se celebren a Barcelona són una iniciativa de les diferents entitats de foment de la nostra dansa i s'organitzen comptant amb les aportacions voluntàries de les persones que assisteixen a aquestes manifestacions i amb els recursos propis de les esmentades agrupacions. A més d'un ajut global de l'Ajuntament com a col·laboració a aquesta activitat tradicional, a distribuir entre totes les entitats promotores de ballades a la ciutat. Això no obstant, tal i com ja s'ha comentat repetidament, l'import de contractació de les cobles i la poc generosa resposta dels que habitualment acudeixen a ballar sardanes, fa que aquesta activitat sigui altament deficitària i gravi directament les petites economies de les entitats sardanistes que veuen així limitada la seva capacitat d'acció.

Les ballades que cada diumenge a la tarda, hi ha a la plaça de Sant Jaume no són una excepció. L'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona, com a organitzadora d'aquestes audicions i portada del seu afany de mantenir la presència de la nostra dansa en aquest marc ciutadà, va crear el Patronat de la Plaça de Sant Jaume que ara es reactiva amb la finalitat de potenciar aquesta activitat i promoure altres manifestacions d'enaltiment de la sardana. "Ajuda a distància" és el lema d'aquest Patronat que cerca socis-protectors que tot i que no acudeixin habitualment a les ballades vulguin col·laborar al desenvolupament d'activitats sardanistes amb una aportació mínima de mil pessetes l'any.

L'objectiu d'aquesta campanya —com diem— és de potenciar el cicle d'audicions de la Plaça de Sant Jaume, promovent periòdicament ballades dobles i altres activitats de foment i difusió sardanista.

Josep Ventura

COSTUMS I TRADICIONS

Romanços de Quaresma

Els cecs i captaires que antanyasses anaven pels carrers recitant, cantant i venent romanços, bon punt arribava la Quaresma deixaven de banda alguns temes per a dedicar-se exclusivament als de caràcter religiós.

N'hi havia pocs en català. El del "Fill Pròdig" fou dels més difosos i se'n coneixen moltes edicions, també en castellà. Com que solia ser cantat, el català va ser incorporat, per algun folklorista, al Cançoner.

Dels diversos romanços religiosos que coneix, un d'ells m'ha fet sempre molta gràcia. Com la majoria dels romanços del temps en què començava llur decadència, té força d'ingenu i de bona fe. Es titula: "Càntich doctrinal. Los Manaments de la Lley de Déu" i en les cites respectem la grafia de l'època.

Anava il·lustrat amb un gravat representant Moisès després de rebre les taules de la Llei. S'inicia amb la quarteta —els últims versos de la qual serviran de tornada— següent: "Diu Jesús al contestar / a un jove de bons intents: / —Si vols en lo cel entrar, / observa bé els manaments".

Suposo que a la gent poc il·lustrada a la qual anava dedicat el plec no li sorprenia el to. Ara a més d'un segle de distància, aquelles advertències no mouen precisament a pietat. Com a mostra aquesta estrofa sobre el segon manament:

"Contra aquest precepte van / aquells homes que renegan / y'l nom de Déu arrosegan / per la "merda"! molts o fan!, / més lo castich

sufriran / per anys y sigles eterns...".

Amb tot, blasmar aquest defecte o pecat és encara plenament actual. Passem, però, al tercer: "Aquells que quant cuhen Missa / no fan més que enrahonar, / riurer, dormir ó jugar, / fan de la Missa gran rissa, / plens de zel digàmlols: Issa / sortiu del temple insolents..."

Saltem les al·lusions a les borratxeres i altres excessos per a donar pas a d'altres fragments deliciosos: "¡Ay! ¡Y quinas perdicions / són aqueix llarg festejar, / aqueix deshonest ballar / y aqueixes torpes cançons! / Vostras locas passions / modereu, joves, corrents..."

"No digueu mai cap mentida, / perquè és una cosa il·licita, / y mai en cap cas és licita..." i, finalment "...ab delectacions morosas / no olores estas rosas, / quals olors són pestilents..."

Per la mentalitat d'avui, el romanço en qüestió pot semblar irrisori de tant ingenu. Pensem, però, en què en aquells reculats temps, els mitjans de formació i de cultura eren primaris. Potser a molta gent els feia més efecte aquestes lectures que alguns sermons.

Bona prova que se'ls prenen seriosament, és que per tal de contrarestar-los, dins el gènere de literatura de canya i cordill sortiren fulls a favor del ball i certs costums, fent elogis de l'Infern i fins amb acudits anticlericals i de doble intenció escrits encara més pobrament i que no mereixen la pena de ser comentats.

Esteve Busquets i Molas

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.
COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concerta entrevista.

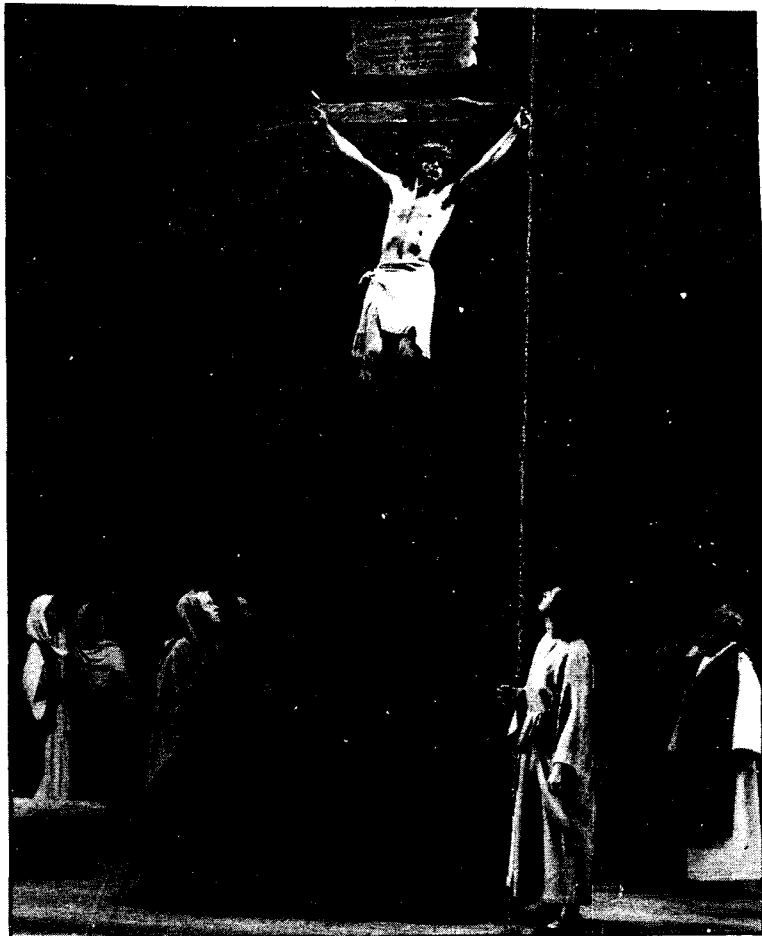
Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia. Tractament malalties nervioses. Ouequesa. Problemes conjugals. Alcoholisme. Drogodependències.
Informació: Dilluns, dimecres, o vendres, de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

TEATRE RELIGIÓS

Uns sabadellencs al 350 aniversari

de la Passió d'Oberammergau

Ens comunicaren que érem el primer autocar de la península Espanyola que arribava al bonic poble d'Oberammergau.

I, vàrem arribar-hi amb molta d'illúsió, precisament a 2/4 de 6 menys minuts del dia 19 d'agost, en diumenge, a l'hora que sortien tots els espectadors d'aquella jornada.

La sortida del total de 5.000 espectadors de tots els pobles del planeta, era realment espectacular, tots ells proveïts de mantes i coixins per resguardar-se de la inclemència del temps, ja que l'escenari és a l'aire lliure, si bé els espectadors es troben aixoplugats.

La distribució de tots els visitants és extraordinària, gràcies a l'amabilitat i lliurament de tot el poble en els hotels, en residències, en cases particulars del mateix poble i de tots els encontorns, tota la comarca viu i és desviu per tal d'atendre a tots els que ens hem desplaçat.

És una vivència digne de ser comprovada, és un sentir de tot un poble que admira i que fa pensar; allí tot respira bondat, allí tot respira lliurament, allí no et trobes foraster, a no ser per motiu del llenguatge, motiu que s'esforça a suplir amb signes si desconeixes altre llenguatge, o amb l'utilització d'idiomes de reconeguda diversificació mundial.

Qui vàrem anar-hi

Doncs, ens reunirem uns sabadellencs conjuntament amb uns bons barcelonins i gràcies a la preparació tècnica i teòrica del Sr. Salvador Fité, qui fou director general de la Joventut de la Fàranda de Sabadell i també el seu president.

Ell, gran afeccionat al teatre i a tot espectacle de grans masses, ell, coneixedor a més a més

del país, Alemanya i de tots els seus encontorns va facilitar-nos el trajecte que fou admirable tan a l'anada com a la tornada amb la visita a diferents pobles i ciutats.

Per què vàrem anar-hi

Uns per coneixement i d'altres per la comunicació informal que a un bonic poble alpí de l'Alemanya se celebrava el misteri de la Passió en compliment d'un vot del mateix poble que precisament l'any 1984 se'n celebrava el 350 aniversari.

D'un poble anomenat Oberammergau que cada deu anys es comprometé a fer i celebrar públicament el misteri de la Passió, d'un poble que s'hi lliurava massivament, d'un poble amb una fe incommensurable, d'un poble que allà a l'any 1633 veié com sobre d'ell mateix queia irremissiblement la pesta negra, d'un poble que va quedar totalment desfet amb poques setmanes.

Els seus supervivents, portats per la desesperació, feren en aquella ocasió el vot solemne de representar la Passió de Crist cada deu anys si aquella terrible plaga quedava eradicada totalment.

Els cronistes d'aquella època ens diuen que, a partir d'aquell moment, la pesta negra va acabar-se miraculosament, i així fou com l'any següent, el 1634, els habitants d'Oberammergau donaven compliment del seu vot.

Quaranta anys més tard i per causa d'un desplaçament de dates, la representació tenia lloc al 1680. D'aquella data i fins ara, fidels a la seva promesa, feta dins de l'adversitat, els habitants d'aquest bonic poble de l'Alemanya han celebrat cada deu anys el misteri de la Passió.

O sigui que tots els anys acabats amb (0) s'ha anat celebrant aquest gran espectacle. En aquesta ocasió, però, per commemorar el 350 aniversari es va tornar a retrobar la finalització amb (4).

El Misteri reviu el sofriment de Jesús des de la seva entrada a Jerusalem, fins a la resurrecció i a la transfiguració.

El text actual, va ésser millorat entre els anys 1850 i 1860 pel rector del poble, Alois Daisenberger. La mateixa representació, ens diuen que no ha sofert cap canvi. Les escenes o quadres plàstics que ens són presentats entre interval i interval de la coral, són reproduccions reals de tal com coneixem escenes de l'Antic Testament, escenes que tot seguit són representades amb la mateixa contrapartida o profecia del Nou Testament.

La música de la Passió d'Oberammergau va ser composta l'any 1815 pel mestre d'escola Rochus Dedler. Els cors i orquestra constitueixen, com en el passat, el quadre musical en el qual es conjumina la presentació escènica.

Com vàrem veure la representació

De manera admirable, amb una puntualitat, amb un detall i amb una presentació digna de les millors organitzacions escèniques, però al mateix temps, amb una presentació com si es tractés d'una cerimònia religiosa, com si d'un vot de tot un poble se'n volgués fer participar a tots i cada un dels assistents.

I, a fe que ho arriben a aconseguir, car les expressions de tots i cada un dels actors es d'una gran vivència i naturalitat, una

oració constant com d'agraïment al mateix Crist.

Tots els amics que ens vàrem trobar junts allí a la platea, tots els que tinguérem la bona sort d'assistir a aquest extraordinari espectacle en guardarem el millor record.

A part de la magnífica posada en escena, a part de la dignitat, a part de la fastuositat de presentació, a part del magnífic cor de veus així com de la perfecció de l'orquestra, hem d'agrair i hem de recordar molt més encara, aquella bona voluntat, aquella illúsió de fer-se útil en tots els moments, aquella sol·licitud, quasi diria infantívola amb què demanen en tot moment que ens adjuntem a la seva "pregària d'acció de gràcies". Era realment tot un poble unit en la recordança del vot que els seus avantpassats feren.

Una recomanació

Que fossin molts els nostres conciutadans que no es deixin perdre en pròxima ocasió un espectacle com aquell, espectacle que a més a més es realça per la magnificència dels encontorns,

per la bellesa de la naturalesa, per la perfecció de les gràcils cassetes curulles totes elles de flors de tots colors.

Nosaltres som conscients que ens agraïreu la nostra recomanació i si a més, la visita la podeu fer amb la perfecció de mires i de detalls que ho va fer el nostre organitzador millor que millor.

Per tal que podeu fer-vos càrrec de la importància de l'espectacle solament us direm que la representació aquest any es féu els següents dies, dos assaigs generals, una representació per la premsa, 6 al mes de maig, 17 els mesos de juny i altres 17 el de juliol, 18 d'agost i 16 el setembre. I cada dia amb les entrades esgotades. És realment digne de no deixar-ho passar sense admirar-ho.

Ah!, i al mateix temps és una fórmula bella, bonica i molt bona de la normalitat de poder passar unes vacances amb la contemplació d'unes tan belles escenes que, al mateix temps de delectar-te per la seva perfecció, et donen motiu de reflexió i també d'oració conjuntament amb tot un poble.

Joan Brunet i Pujol

La senzillesa del bon Déu (1)

Presentem un llibre —no pas extens— que conté un pomell viu i esponerós de suggeriments i consells de vida espiritual per a les ànimes senzilles. Estil àgil; dicció imaginativa i poètica, clara i ensems vivencial. Gairebé diria que és un diari íntim dirigit íntimament al lector. El fil de l'argumentació és personal; no es recolza en cap altre autor ni s'esmenta altres citacions que no siguin de l'evangeli de Jesús.

L'autor, pare Esteve Sala i Martorell, és un jove franciscà. L'enardiment de la seva joventut fa que el planteig sigui un xic dogmàtic i molt segur, d'una temàtica que a voltes no és tan segura ni unànime en els grans mestres de la vida espiritual. I el franciscanisme del pare Esteve es fa pales i evident en el denominador comú que traspuen i regalimen tots els capítols de la seva obra: l'exaltació del màxim valor humà que és la bonesa de l'esperit, amb la qual l'autor exhorta les ànimes senzilles a estimar més i millor Déu, els homes i totes les coses, àdhuc en els moments o esdeveniments més difícils. Esteve Sala dedica el seu fruit literari —"amb tot l'amor"— a la seva bona mare, Mercè Martorell.

El pròleg, escrit pel pare Francesc Oliva, justifica les intencions de l'autor i indica per a qui prioritàriament va destinat el llibre. La coberta, a dues tintes, és un excel·lent pluma del dibuixant, Antoni Victoria, i el diagrama general del llibre és força sobri, modern i atractiu.

Cordialment felicitem el pare Esteve Sala i desitgem pels que llegiran aquestes pàgines —el que ell expressa en la Introducció: "que les penetri a poc a poc el

desig de viure la intimitat amb Déu i l'amor als germans".

Francesc Gamissans

(1) DIOS ES SENCILLO. Esteban Sala Martorell, o.f.m. Balaguer. 1985.

Convocat per l'Obra Cultural Mariana

X Gran Concurs catequètic

Bases i Premis

1.- S'estableixen tres grups de participants, a saber:

- 1.ª Per a nens i nenes de 6 anys complerts.
- 2.ª Per a nens i nenes de 9 anys complerts.
- 3.ª Per a nens i nenes de 12 anys complerts.

2.- Cada grup, segons la seva capacitat de redacció de dues pàgines, mida quartilla, o bé dues pàgines de llibreta corrent com a mínim, en català o castellà, desenvoluparà el tema següent:

LA CONFIRMACIÓ. a) ¿Que és el sagrament? b) Explicar el sagrament de la Confirmació. c) Quins són els dons de l'Esperit Sant i què signifiquen o fan en la nostra vida cristiana.

3.- Cada redacció haurà d'anar signada amb el nom i cognoms de l'autor, indicant l'edat i domicili, en la mateixa redacció.

4.- Els treballs hauran de trametre's en sobre tancat a: OBRA CULTURAL MARIANA, Avgda. Sant Antoni Maria Claret, 50-62. 08025 Barcelona.

LLIBRERIA SANT MIQUEL. Carrer Llúria, 100. 08009 Barcelona. Tel. 207 25 98.

5.- El termini d'admissió serà fins el dia 1 de març del 1985.

La festa de distribució de premis se celebrarà al SALÓ D'ACTES de l'OBRA CULTURAL MARIANA, el dia 31 de març.

6.- Donarà el veredictes un JURAT QUALIFICADOR, instituit per aquest concurs.

Premi del gran concurs catequístic

Per als tres grups de "1r., 2n., 3r.", hi ha cinc premis iguals per a cada u:

- Primers premis: Una màquina d'escriure.
- Segons premis: Una guitarra.
- Tercers premis: Una calculadora.
- Quarts premis: Una enciclopèdia escolar.
- Cinquens premis: Un Bíblia juvenil.

S'obsequiaran tots els nens i nenes assistents a l'esmentat acte.

Convocat per tercera vegada

Premis Montseny 1985

I.- L'Associació d'Amics del Montseny convoca el "III Premi MONTSENY", per a treballs literaris, en prosa o en vers, de temes referents a qualsevol aspecte —llocs, persones, fets, etc.— d'aquesta muntanya i de la seva gent.

II.- Hi podran concórrer escrits inèdits, en llengua catalana, els quals hauran d'anar acompanyats de lema i plica tancada, a l'interior de la qual es farà constar el títol, el nom, l'adreça i el telèfon de l'autor.

III.- Els treballs s'han d'enviar per duplicat, a la seu social de l'entitat, Mas Segalàs, Viladrau (Girona), fent-hi constar "Per al III Premi Montseny". Els treballs s'enviaran mecanografiats a doble espai i per una sola cara i la seva extensió màxima serà de sis fulls holandesos.

IV.- El premi té una dotació de 75.000 pessetes.

V.- Els originals s'enviaran fins al dia primer de maig de 1985 i el veredictes es farà públic durant la primera quinzena d'agost

del mateix any.

VI.- Compondran el Jurat els senyors Marià Manent, que el presidirà, Salvador Millet i Bel, Llorenç Gomis, Jesús Masferrer i Eugeni Bofill, que actuarà de Secretari.

VII.- No es mantindrà correspondència sobre el concurs ni es retornaran els originals, els quals quedaran en propietat de l'Associació, que tindrà el dret de publicar-los sense ànim de lucre. La participació implica l'acceptació d'aquestes bases.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

"Per ací seguim rebent C.C. amb força puntualitat. Ens omple de joia tenir notícies fresques de casa. Gràcies per tot el vostre treball en aquest apostolat."

Loum-Ville. Camerú

"Endavant en la vostra tasca! Gràcies per la normalitat i puntualitat amb que envieu C.C."

Llama (Via Chiclayo). Perú

"Estem lluitant amb els pobres i pels pobres, contra la desnutrició infantil i contra tota classe de misèries. Rebem C.C. Moltes gràcies!"

Santa Rosa. La Pampa. Argentina.

"Ja fa temps rebo C.C. Vull dir-vos "GRÀCIES" de tot cor. M'ajuda molt."

AIGUÀ - Uruguai

400 MISSIONERS REBEN EL NOSTRE SETMANARI

"CATALUNYA CRISTIANA",

gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

A causa de diverses circumstàncies, al llarg d'aquests sis anys, alguns s'han quedat sense padri o padrina.

Cada setmana en publicarem una relació, esperant que

altres persones faran el possible per a no deixar

"orfes" de CATALUNYA CRISTIANA, a aquests germans i germanes nostres.

MISSIONERS SENSE PADRI

RAMON VICENÇ
CATHOLIC MISSION MULERA
P.O. Box 71
KASULU
Tanzània 8.500 Ptes.

IGNASI MARIA ANZIZU
KYABE
B.P. 1426
Diocese de Sarh
BANGUI
República Centre-africana 8.500 Ptes.

JOSEP COVES I SANCHEZ
B.P. 2097
LUBUMBASHI (Shaba)
Zaire 8.500 Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms .....

Domicili ..... Tel. ....

Població ..... D.P. .... Província .....

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner

(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

- taló que adjunto
- gir postal
- domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació:

Banc/Caixa .....

Sucursal n.º .....

N.º compte corrent .....

Població ..... Província .....

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població ..... Data .....

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on.
08007 Barcelona - Tel. 215 27 39

La Lliga, d'un cop d'ull

Jornada 24																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	40+14	31+7	27+3	27+1	26	25+1	25+3	25+1	25+1	24	23-1	22-2	21+1	21-3	19-3	17-9	16-8	16-6

ENCREUATS

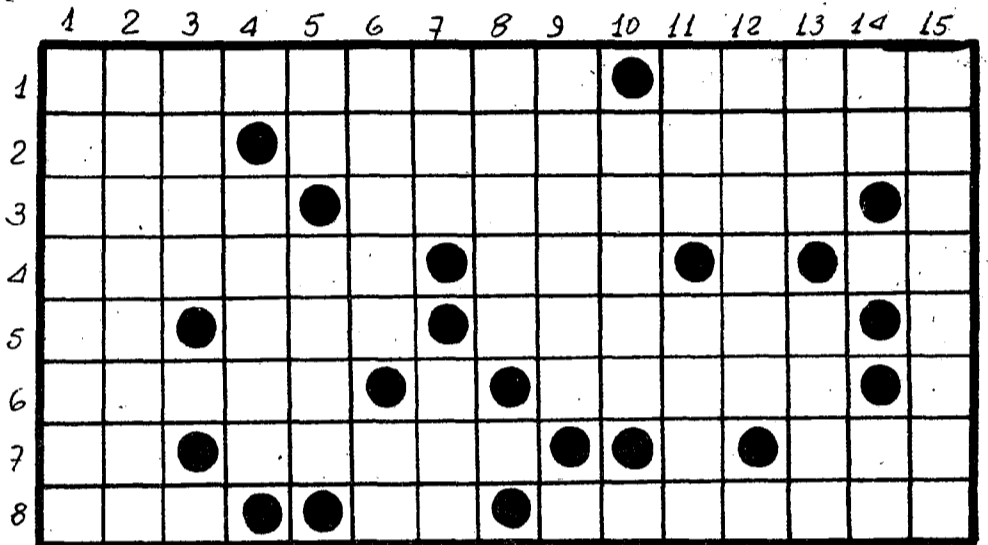
Per Rosa Collell

HORIZONTALS

1.- Cadascun dels epònims que formen les genealogies que van de la creació a Abraham. (A l'inrevés, poble d'Osona). 2.- Culpable (femení). Mètode per elaborar història que utilitza com a documents qualsevol mena de vestigis materials, deixats pels homes. 3.- Lloc on hom muny les ovelles i fa els formatges. Aquell que no vol cap mena de govern. Cent. 4.- Organisme que visqué en temps passats i que ha conservat la seva forma natural en els materials de l'escorça terrestre. Marquesat de títol pontifici que concedí Lleó XIII a Lluís Ferran d'Alós i de Martín. Vocal. Aliment. 5.- (A l'inrevés, preposició). (A l'inrevés, instrument agrícola usat pels indis). Animaló que fa la mel. Consonant. 6.- (Ang. modalitat motociclista en la qual han de córrer per terreny accidentat, salvant els obstacles). Vocal. Conjunt de pobles musulmans, tant des del punt de vista sòcio-cultural i polític com religiós. Vocal. 7.- Vocals. Súplica. Vocal. (A l'inrevés, faig ús de quelcom). 8.- (A l'inrevés sigles d'una organització de salut). Matèria indispensable per consagrar. Llibre de la Bíblia.

VERTICALS

1.- Els que profetitzen. 2.- Lloc d'on entren i surten els avions. 3.- Pàtria de Pau. Conjunció. Vocal. 4.- Consonant. Fill d'Abraham i de Sara. 5.- Manera d'assentiment. (A l'inrevés, faci lloança). 6.- (A l'inrevés, la germana espiritual de Francesc d'Assís). (A l'inrevés, és dirigeix). 7.- Consonants. Estimi. 8.- Que té cua. Preposició. 9.- Que sols pot viure en presència de l'origen. Consonant. 10.- Palmípedes domèstics. Vocal. 11.- (A l'inrevés, soldat de cavalleria armat de llança). Part del llibre on s'uneixen els fulls. 12.- Santuari prop d'Azpeitia, lloc de formació dels Jesuïtes. Consonant. 13.- Consonants. Estimació. 14.- Queixa. Consonant. Conec, no ho ignoro. 15.- Els set germans màrtirs que no volgueren trencar la llei judaica.

SOLUCIONS

1.- Profetes. 2.- Aero-drom. 3.- Tars. 4.- R. 5.- Isaac. 6.- Iol. 7.- RQN. 8.- Aml. 9.- A. 10.- Oques. 11.- Cuda. 12.- Aerobi. 13.- Llom. 14.- Amor. 15.- Macabeus.

1.- Patriarca. 2.- Ma. 3.- O. 4.- Islam. 5.- E. 6.- Trial. 7.- Abella. 8.- Pa. 9.- Fossil. 10.- Dou. 11.- Orr. 12.- Anarquic. 13.- Rea. 14.- Arqueologia. 15.- Nombres.

VERTICALS

HORIZONTALS

CADECA

TASCA CULTURAL

Anem fent. Aquesta no és una frase conformista, sinó al contrari. És una expressió d'activitat.

A Barcelona i a Comarques, instal·lem biblioteques itinerants de caràcter popular. A les de Vilafranca del Penedès, de Premià de Mar i de Sant Feliu de Llobregat, pensem afegir-hi les que inaugurarem durant la vinent primavera a dues o tres localitats del Vallès Occidental, on un nodrit grup de nois

de CADECA, molt espavilats per cert, esperen gaudir de les facilitats que els ofereix el nostre Col·lectiu en aquest sector de la cultura.

Estem contents, doncs, d'aquestes previstes ampliacions del nostre plantejament. Si els dirigents de les al·ludides localitats vallesanes vetllen amb interès aquesta tasca, segurament aconseguirem en el decurs de pocs mesos que a la comarca es parli d'aquest fet que CADECA facilita que la mainada i els més grans puguin conèixer aquesta faceta del món de la cultura, no gaire ben atesa al nostre país. Volem, i aconseguim, despertar en els nois l'interès per la lectura, fer-los sentir que amb l'esport corporal s'agermana perfectament aquest diguem-ne esport espiritual.

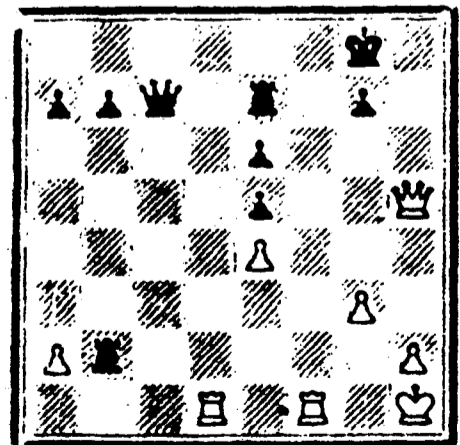
Ens cal, però, que en l'esforç tothom hi aporti el seu gra d'arena. Si l'obra és de tots arribarà a cada racó de la nostra terra.

CARVAL

ESCACS

DIAGRAMA 150

Blanques juguen i guanyen

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge:

Evangeli de Sant Marc, capítol 1, versets del 40 al 45 (Mc 1:40-45).

Reflexionem:

1. La lepra, en aquell temps, era un mal incurable. A més, com que és un mal contagiós, els leprosos eren apartats de la resta de la gent, i controlaven molt severament la possible guarició d'algun.
2. Jesús es compadeix del leproós que se li acosta dient: "Si voleu em podeu purificar", i tocant-lo amb la mà, el guareix. Jesús fa aquest "signe" perquè tothom entengui que Ell és el Salvador de l'home, alliberant-lo del pecat, del mal i de la mort.
3. Nosaltres sabem que Jesús pot guarir-nos de tot allò que en nosaltres no és prou just, net, autèntic i bo. Aquell home quedà tant content que "començà de proclamar-ho davant la gent i de fer-ho conèixer per tot arreu".

El mossèn

ENCREUATS

HORITZONTALS

- 1.- Persona que va de camí. 2.- Unit, aplegat. Consonant. 3.- (A l'inrevés, sagaç, hàbil per aconseguir el que vol). Aliment. 4.- (A l'inrevés, germana del pare o de la mare). (A l'inrevés, faci l'àpat del migdia). 5.- Consonant. (A l'inrevés lloc on fan la trilla). Cinquanta-u. 6.- Pàtria d'Abraham. Mig atracament. 7.- Sobirana. (A l'inrevés, acabament d'infinitiu). 8.- Partidari de la supressió de tota autoritat. Vocal.

VERTICALS

- 1.- Cosa creada. 2.- D'aire. Canal petit. 3.- Arbust de la família de les mirtácies que fa fruits en baia. Acabament d'infinitiu. 4.- (A l'inrevés, forma prefixada del mot llatí "unus". (A l'inrevés, anar). 5.- Futilesa, poca cosa. 6.- Inicials d'Antic Testament. Consonant. Consonant. Preposició. 7.- Inicial de punt cardinal. Pilastra. 8.- Transmissió oral de pares a fills, costums, històries.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2							○	
3						○		
4				○				
5		○				○		
6			○					
7						○		
8							○	

Solució

- 1.- Criatura. 2.- Aeri. Rec. 3.- Murta. Ir. 4.- Inu. rana. 5.- Nimitat. 6.- AT. N. R. A. 7.- N. Pilar. 8.- Tradició.

VERTICALS

- 1.- Caminant. 2.- Reunint. R. 3.- Irrum. Pa. 4.- aIt. Inid. 5.- T. arE. Ll. 6.- Ur. Atrac. 7.- Reina. r. 8.- Acrata. O.

HORITZONTAL

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA" ANY V N.º 241

L'angelet Ignasi

No malgastem els diners!

De diners els nois i les noies de la nostra edat en tenim pocs. És clar, com que no en guanyem cap, no ens toca més remei que parar la mà i arregar el que podem. Jo quan necessito diners els demano al pare o a la mare; els dic per a què els necessito, i si els sembla bé, me'ls donen, i en paus.

Per omplir una mica la guardiola, cal esperar Nadal, Reis, el sant, l'aniversari, les bones notes (?), la visita de l'oncle Pep o de la tia Ramona, etc. Això permet fer una petita recollida de diuers, i ben gastar-los en alguna necessitat o en algun caprici no gaire exagerat.

Jo, el que volia dir-vos és que no ens gastem els diners sense solta ni volta. Primer, perquè no els hem guanyat nosaltres. Segon, perquè hi ha gent que no en tenen ni pel més necessari. Tercer, perquè malgastar-los inútilment és una ximpleria.

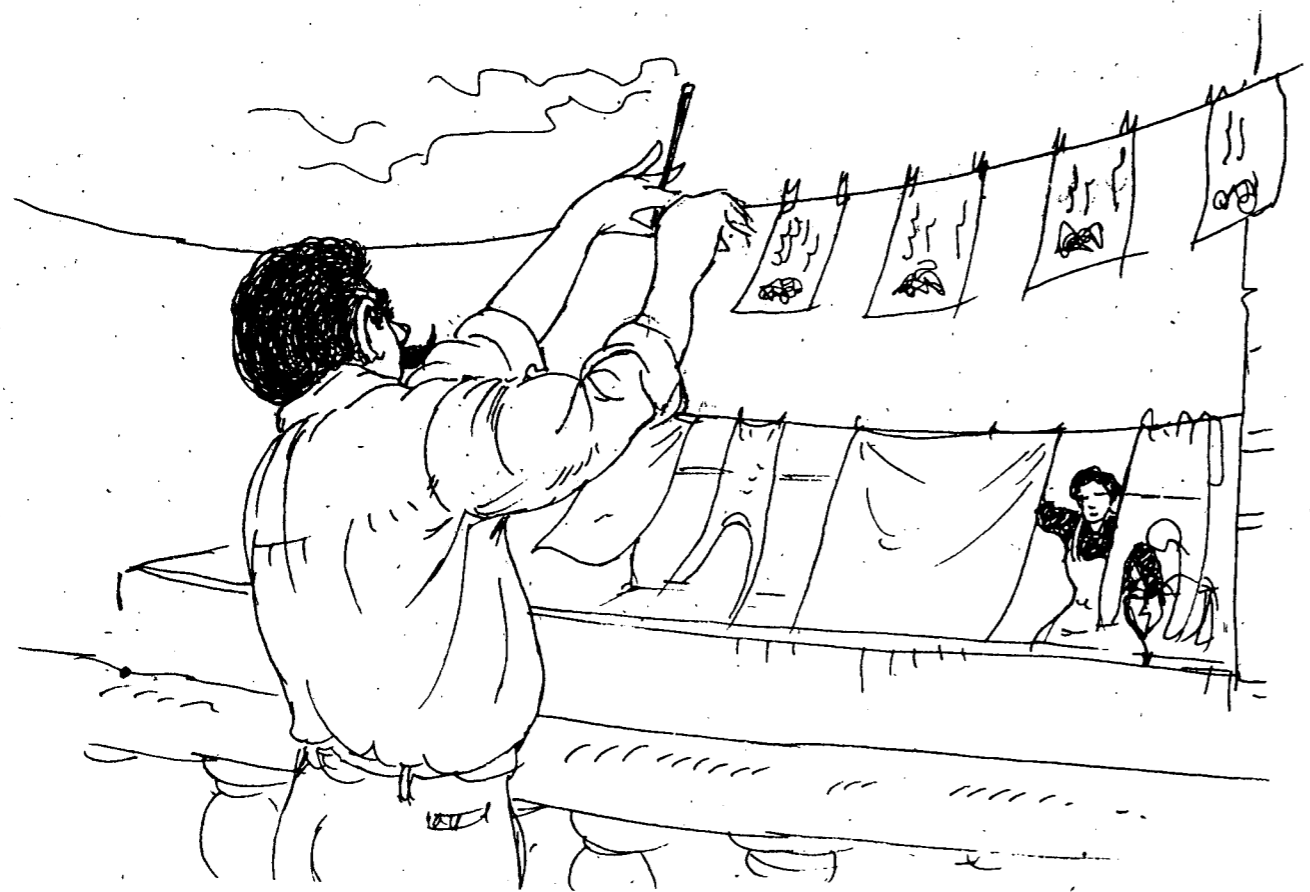
Hi ha nois i noies que els agrada fer-se veure gastant "perquè sí": Dues pastes, tres xupa-xups, dues xocolatines, tres xiclets... Au, home, això es massa! N'hi ha per agafar un mal de panxa dels més forts. L'important no és comprar coses i coses, sinó saber ser alegre amb el què es té, i quan es pot, satisfer alguna il·lusió.

Jo, cada vegada que amb els meus estalvis m'he comprat alguna cosa, n'he tingut una gran alegria.

L'Eixerit

LEGENDES

De les imatges, que despertava i feia voleiar la febre, una, la del vell Rourell anà prenent més i més cos. Rourell era propietari d'una foneria. Durant la guerra del 14, la primera guerra mundial, li pongueren totes i arrodoní una fortuna d'aquells de Déu n'hi do. A en Rourell li entrà la dèria de tenir un palauet i la seva dona no vulgueu pensar com s'aferrà a aquella dèria del marit.

En Rourell comprà quatre cases de cos i mig. La seva intenció era comprar-ne cinc, però, l'última, que, precisament, feia cantonada, li fallà. Els amos, els Jordà, no vulgueren vendre. En Rourell els batzegà la fidelitat a la llar pairal, amb ofertes atabaladores. Els Jordà aguantaren fermes. El vell Reurell utilitzà totes les seves influències, però els Jordà no renunciaren a les parets que de sempre el havien emparat. El vell Rourell, veient com s'estavellava la seva potència econòmica contra la tossuderia d'aquells sentimentals, agafava unes enrabiades sinistres. Ho feia pagar a tothom. A la dona. Als fills. A les minyones. Als treballadors. Als clients. Be, als clients, no. Amb els clients hi anava amb mes miraments, però, no us penseu, no, bo i els esforços que feia, tots li notaven una certa agror, un humor punyent, agre, insultant. Si no fos que hi ha molta demanadissa —deien— ja l'hauríem enviat a pastar fang. Què s'ha cregut! Sembla que no, se'n recordi de quan s'amagava dels cobradors del llum i la seva dona netejava trossos al vapor vell. Que s'esper!

Si vénen vaques magres, prou s'hi farà l'estella, si no agafa aires de persona enraonada.

En Rourell construí. I la torre, de moltes pretensions, no va fer cantonada. Això, en Rourell, no ho perdonà mai als Jordà. Cada dia els portava més tírria i sempre els estava buscant les pessigolles.

Els Jordà, durant una temporada, la passaren molt prima. Quan sortien al terrat per estendre la bugada. Una bugada de teles clarisseres i sargides. En Rourell, que tenia ordres donades que el cerquessin fos allà o fos, amb cos de mànegues i mossegant un havà dels llargs, els feia dentetes, penjant bitllets de mil al seu estenedor, amb pinces de la roba.

Pocs anys després, a en Rourell li entrà la dèria del pis a Barcelona i s'acostà molt poc per la casa dels deliris. Quinze o vint dies a l'estiu i poca cosa més.

Quan hi hagué la revolució del 36, el poder popular instal·là els barbers col·lectivitzats en el corredor, espaiós, de la casa d'en Rourell.

L'any 39, acabada la guerra, els de la "Patria, la Justicia y el Pan" la consideraren com edifici profanat i se n'incautaren per purificar-la. Les "Juventudes" hi assajaven els toc del tambor i la trompeta, per fer més lluents les desfilades dels diumenges.

Més endavant, per tot un curs, fou ocupada per l'escola nacional.

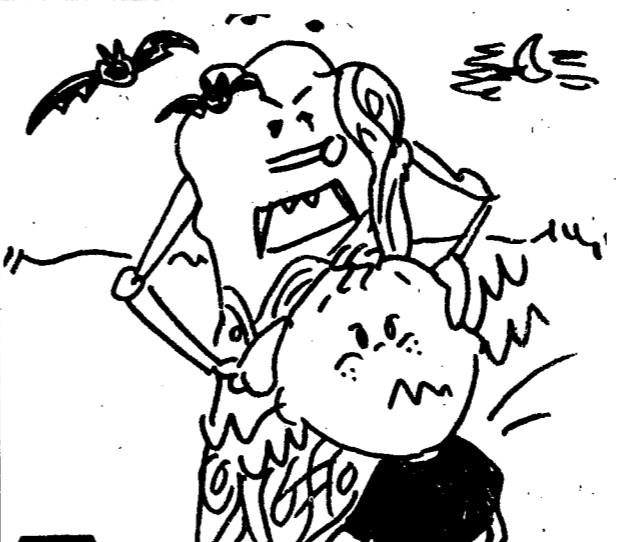
Quan la recuperaren, els hereus, la llogaren com a torre d'estiu. Els Jordà encara viuen a la cantonada.

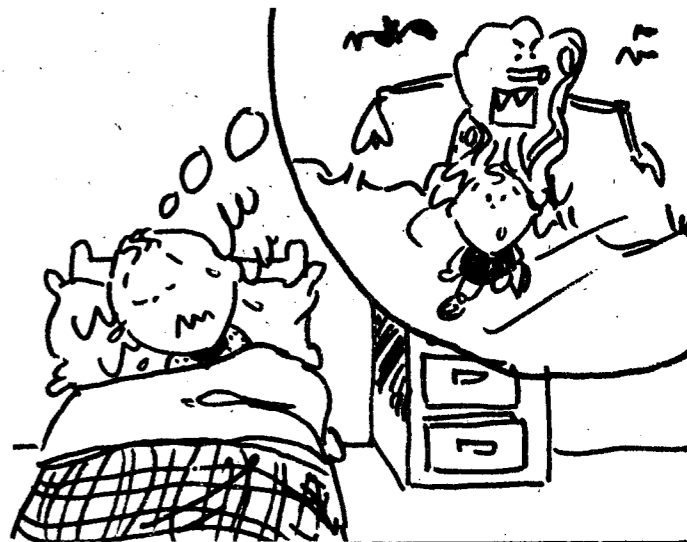

La Follia

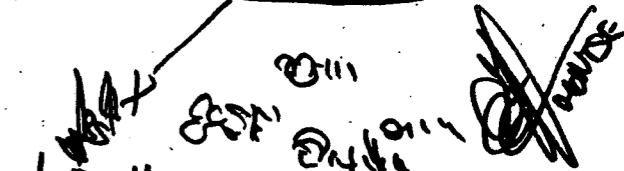

AHIR A LA NIT VAN FER
 UNA PELLÍCULA D'UN SENYOR
 QUE ES DEIA DRÀCULA
 I LA MARE NO ME LA VA
 DEIXAR VEURE, PERÒ...
 S'ARS EUDALET P DONCS...
 MAI MÉS NO TORNARÉ A
 AMAGAR ME DARRERA
 EL SOPÀ...

DIUMENGE	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE
16.30 VI Gran Premi Ciutat de Barcelona de Natació 18.00 Dibuxos animats. 18.30 Digui, Digui... Concurs. 19.00 7 x III. 19.30 Estoc de pop. 20.30 Telenotícies. 21.00 Curar-se en salut. 21.30 Dallahs - "L'accident". 22.30 Gol a gol esports.	14.15 Pobles de Catalunya. 14.30 Telenotícies. 15.15 Carson i Carson, advocats - "L'herència". 16.00 Digui, digui... 19.45 Fes Flash. 20.00 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Informatiu cinema. 21.30 Cinema 3 - "M'he casat amb una bruixa"	14.15 Pobles de Catalunya. 14.30 Telenotícies. 15.15 Carson i Carson, advocats - "El llinatge". 16.00 Aula visual. 19.45 Fes Flash. Festival de pallasos de Cornellà. 20.30 Telenotícies. 21.00 Joc de ciència internacional. 22.00 Àngel Casas Show.	14.15 Pobles de Catalunya. 14.30 Telenotícies. 15.15 Carson i Carson, advocats - "El destí d'un policia". 16.00 Aula visual - (Repetició). 19.45 Fes Flash. "Les bruixes i el Grinygog". Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.15 Fútbol: Atlètic de Madrid-Barcelona. 22.30 Identitats.	14.15 Pobles de Catalunya. 14.30 Telenotícies. 15.15 Carson i Carson, advocats - "Les coses tal com son". 16.15 Aula visual. 19.45 Fes Flash. 20.00 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Digui, digui... a tot esport. 22.00 Bergerac Cap. 4.	14.15 Pobles de Catalunya. 14.30 Telenotícies. 15.15 Carson i Carson, advocats - "Una lliura de carn". 19.45 Fes Flash. 20.00 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 30 minuts. 21.30 Galeria oberta.	18.30 Maya. 19.00 Telefilm. 20.30 Telenotícies. 21.00 Concurs: Tres i l'astròleg. 22.30 El lladre Cap. 3.

DIUMENGE	DIMECRES	DISSABTE	DIMARTS	DIVENDRES
<p>10.00 Concert. 10.30 El dia del senyor - Santa missa. 11.30 Poble de Déu. 12.00 Temps i marca. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Inspector Gadget. 16.05 Fama. 17.00 Això és el que hi ha. 17.50 Cousteau a l'Amaçones - Ep. nº 1. 18.45 Val més prevenir. 19.10 Estudi Estadi. 20.00 M.A.S.H. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 El quart braç - Ep. nº 12 i últim. 22.00 Especial musical. 23.05 Autoretrat. 24.00 Comiat.</p>	<p>13.30 Honorables ciutadans. 14.00 Comarques. 14.25 Informatiu Miramar. 15.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Posició Eureka. Ep. nº 3. 16.35 La tarda. 17.20 D'ací i d'allà. 17.55 Handbol. 19.00 Hola, nois! 19.05 Barri Sesamo 19.30 El kiosk. 19.55 Informatiu juvenil. 20.00 De pel·lícula. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Els comptes clars. 21.35 Sessió de nit - "Una vez a la semana". 23.15. 23.30 Telediari - 3ª ed. 23.45 Telesport. 23.55 Testimoni. 24.00 Comiat.</p>	<p>11.00 La bola de cristall. 12.55 Loteria nacional. 13.05 Gent jove. 14.30 Les Corts de Espanya. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 La petita Lulú. 16.05 Primera sessió: "Sor Ye-Ye". 18.00 Els savis. 18.50 "V". Cap. 4. 20.30 Telediari - 2ª ed. 20.55 Ahir i avui de l'aviació. 21.30 Informe setmanal. 22.40 Dissabte, cine: "Sin novedad en el frente". 00.55 Comiat.</p>	<p>16.45 Berenar a Sant Cugat. 19.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès - Follow me. 19.25 Posta a punt. 19.40 Arc iris. 20.00 Documental. 21.00 Fila 7. 22.20 Cine club - "Estamos de muerte aparente". 24.00 Resum informatiu. 00.25 Homenatge a Lorca. 01.00 Comiat.</p>	<p>19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès - Fellow me. 19.40 La clave - Tema: "El cuplé". 00.10 Telediari 4. 00.40 Comiat.</p>
<p>13.30 Crear i viure. 14.00 Miramar esportiu. 14.25 Miramar informatiu. 15.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Posició Eureka. Cap. 1. 16.30 La tarda. 17.20 Viatgers en el temps. 17.50. Hola, nois! 17.55 Barri Sesamo. 18.20 El planeta imaginari. 18.50 Informatiu juvenil. 19.05 Pista lliure. 20.00 Consum. 20.30 Telediari. 21.35 Estiuejants "El crepúsculo". 22.35 Viure cada dia. 23.35 Telediari - 3ª ed. 23.50 Telesport. 24.00 Comiat.</p>	<p>13.30 Retalls de temps. 14.00 Informatiu comarques. 14.25 Informatiu Miramar. 15.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Posició Eureka. Ep. nº 4. 16.30 La tarda. 17.20 Un país de Sagitari. 17.50 Barri Sésamo. 18.20 El kiosk. 18.50 Informatiu juvenil. 19.00 Bàsquet. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 L'arca de Noé. 21.35 Aquí et vull veure. 22.40 Païssatge amb figures. 23.30 Telediari - 3ª ed. 23.45 Telesport. 23.55 Comiat.</p>	<p>10.30 Santa missa. 11.30 Miramar esportiu. 14.00 Recull informatiu. 15.30 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.30 A ple sol. 15.55 A ciència certa. 17.00 Estrenes TV - "La quinta víctima". 18.45 Candy, Candy. 19.10 Dos a ratlla. 20.00 Anells d'or. 21.05 El dominical. 22.05 Llargmetratge - "La noche de los muertos vivientes". 23.45 L'ull del vídeo. 00.25 Comiat.</p>	<p>16.45 Berenar a Sant Cugat. 19.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès - Follow me. 19.25 Posta a punt. 19.45 Arc iris. 20.00 Temps moderns. 21.00 Estudi obert. 23.00 Jazz entre amics. 24.00 Resum informatiu. 00.20 Homenatge a Lorca. 01.00 Comiat.</p>	<p>10.30 La família Robinson. 10.55 Tripijocs. 11.20 Digui, digui. 11.25 Digui, Digui - Cap. 16. 11.35 Pleiteguensam. 12.00 Benvinguts. 13.00 Un milió per al millor. 14.00 Recull informatiu. 15.00 Temes de Catalunya. 15.30 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.30 Música i músics. 16.15 Temps per a l'esport. 19.30. En paral·lel, els joves. 20.30 La bona música. 21.30 La finestra electrònica. 23.35 Teatre real. 00.55 Comiat.</p>

DIUMENGE	DIMECRES	DISSABTE	DIMARTS	DIVENDRES
<p>10.00 Concert. 10.30 El dia del senyor - Santa missa. 11.30 Poble de Déu. 12.00 Temps i marca. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Inspector Gadget. 16.05 Fama. 17.00 Això és el que hi ha. 17.50 Cousteau a l'Amaçones - Ep. nº 1. 18.45 Val més prevenir. 19.10 Estudi Estadi. 20.00 M.A.S.H. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 El quart braç - Ep. nº 12 i últim. 22.00 Especial musical. 23.05 Autoretrat. 24.00 Comiat.</p>	<p>13.30 Honorables ciutadans. 14.00 Comarques. 14.25 Informatiu Miramar. 15.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Posició Eureka. Ep. nº 3. 16.35 La tarda. 17.20 D'ací i d'allà. 17.55 Handbol. 19.00 Hola, nois! 19.05 Barri Sesamo 19.30 El kiosk. 19.55 Informatiu juvenil. 20.00 De pel·lícula. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Els comptes clars. 21.35 Sessió de nit - "Una vez a la semana". 23.15. 23.30 Telediari - 3ª ed. 23.45 Telesport. 23.55 Testimoni. 24.00 Comiat.</p>	<p>11.00 La bola de cristall. 12.55 Loteria nacional. 13.05 Gent jove. 14.30 Les Corts de Espanya. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 La petita Lulú. 16.05 Primera sessió: "Sor Ye-Ye". 18.00 Els savis. 18.50 "V". Cap. 4. 20.30 Telediari - 2ª ed. 20.55 Ahir i avui de l'aviació. 21.30 Informe setmanal. 22.40 Dissabte, cine: "Sin novedad en el frente". 00.55 Comiat.</p>	<p>16.45 Berenar a Sant Cugat. 19.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès - Follow me. 19.25 Posta a punt. 19.40 Arc iris. 20.00 Documental. 21.00 Fila 7. 22.20 Cine club - "Estamos de muerte aparente". 24.00 Resum informatiu. 00.25 Homenatge a Lorca. 01.00 Comiat.</p>	<p>19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès - Fellow me. 19.40 La clave - Tema: "El cuplé". 00.10 Telediari 4. 00.40 Comiat.</p>
<p>13.30 Crear i viure. 14.00 Miramar esportiu. 14.25 Miramar informatiu. 15.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Posició Eureka. Cap. 1. 16.30 La tarda. 17.20 Viatgers en el temps. 17.50. Hola, nois! 17.55 Barri Sesamo. 18.20 El planeta imaginari. 18.50 Informatiu juvenil. 19.05 Pista lliure. 20.00 Consum. 20.30 Telediari. 21.35 Estiuejants "El crepúsculo". 22.35 Viure cada dia. 23.35 Telediari - 3ª ed. 23.50 Telesport. 24.00 Comiat.</p>	<p>13.30 Retalls de temps. 14.00 Informatiu comarques. 14.25 Informatiu Miramar. 15.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Posició Eureka. Ep. nº 4. 16.30 La tarda. 17.20 Un país de Sagitari. 17.50 Barri Sésamo. 18.20 El kiosk. 18.50 Informatiu juvenil. 19.00 Bàsquet. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 L'arca de Noé. 21.35 Aquí et vull veure. 22.40 Païssatge amb figures. 23.30 Telediari - 3ª ed. 23.45 Telesport. 23.55 Comiat.</p>	<p>10.30 Santa missa. 11.30 Miramar esportiu. 14.00 Recull informatiu. 15.30 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.30 A ple sol. 15.55 A ciència certa. 17.00 Estrenes TV - "La quinta víctima". 18.45 Candy, Candy. 19.10 Dos a ratlla. 20.00 Anells d'or. 21.05 El dominical. 22.05 Llargmetratge - "La noche de los muertos vivientes". 23.45 L'ull del vídeo. 00.25 Comiat.</p>	<p>16.45 Berenar a Sant Cugat. 19.00 Connexió amb Madrid.</p> <p>19.00 Agenda. 19.10 Curs d'anglès - Follow me. 19.25 Posta a punt. 19.45 Arc iris. 20.00 Temps moderns. 21.00 Estudi obert. 23.00 Jazz entre amics. 24.00 Resum informatiu. 00.20 Homenatge a Lorca. 01.00 Comiat.</p>	<p>10.30 La família Robinson. 10.55 Tripijocs. 11.20 Digui, digui. 11.25 Digui, Digui - Cap. 16. 11.35 Pleiteguensam. 12.00 Benvinguts. 13.00 Un milió per al millor. 14.00 Recull informatiu. 15.00 Temes de Catalunya. 15.30 Connexió amb Madrid.</p> <p>15.30 Música i músics. 16.15 Temps per a l'esport. 19.30. En paral·lel, els joves. 20.30 La bona música. 21.30 La finestra electrònica. 23.35 Teatre real. 00.55 Comiat.</p>

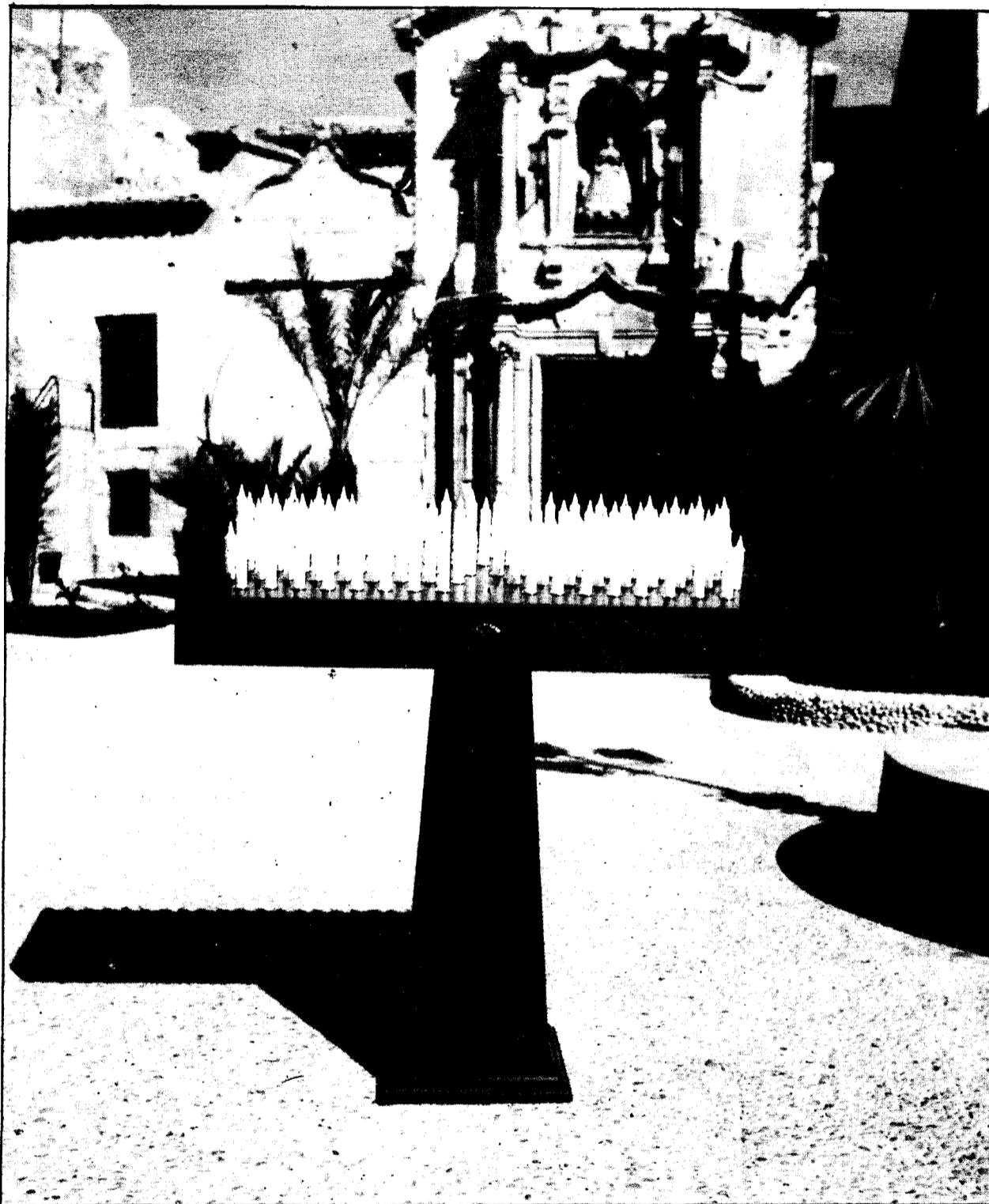
FILATELIA Per Enric Graupera

Espanya, que enguany conjuntament amb Bèlgica celebra diverses manifestacions d'àmbit cultural, emet, a propòsit de 21 de gener, una sèrie d'un sol segell. Tema: La Verge de Lovaina, quadre del pintor Jan Gossaert. També Bèlgica, pel motiu abans esmentat, posarà en circulació un segell amb el mateix tema. Aquest segell té un valor de 40 ptes. Tiratge: 4 milions. Paper estucat i engomat. Estampació: gravat al buit en cinc colors. Mides: 28,8 x 40,9 mm. en vertical. Dentat: 13 1/4 en plecs de 80 segells. Porta la inscripció: "Europaia 85 España".

**Brutícia -
Contaminació -
Problemes -**

¿Per què?

¡La nostra solució!

La nostra millor garantia són els més de 1.500 Cirials electrònics instal·lats a tota Espanya.

Entre d'altres indrets: Basílica Ntra. Sra. del Pilar, Saragossa; Catedrals de Lleó, Lugo, València, Ciudad Real, Terol, Almeria, Càceres, Osca, Castelló de la Plana i Jaen.

JOSE ANTONIO QUILES

Apartat, 71 - Telèfon 47 00 86
MONOVAR (Alacant)

Representant per a Catalunya: Ernest Rossa Cabrera
Carrer Hedilla, 39-45. Esc. F 1.º-1.ª - Tel. 427 73 45.